

JŪRMALAS CENTRĀLĀS BIBLIOTĒKAS DARBA PĀRSKATS PAR 2024. GADU

Jūrmala, 2025

Satura rādītājs

Saīsinājumu saraksts	3
Pārskata perioda kopsavilkums	4
1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	7
2. Finansiālais nodrošinājums	8
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	9
4. Personāls	12
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	19
6. Krājums	33
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	37
8. Novadpētniecība	43
9. Projekti	47
10. Publicitāte	51
11. Sadarbības tīkla raksturojums	53
12. Metodiskais un konsultatīvais darbs	57
Pielikumi	64
1. pielikums “Tabula “JCB darbinieku apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi””	65
2. pielikums “JCB 2024. gada fotomirkļi”	68
3. pielikums “JCB lietotāju aptaujas: krājums, katalogs, komunikācija rezultātu apkopojums”	84
4. pielikums “Projektu apraksts”	91

Saīsinājumu saraksts

BIS bibliotēku informācijas sistēma

DOM (Latvijas Nacionālās bibliotēkas digitālo objektu pārvaldības sistēma)

EBLIDA Eiropas bibliotēku, informācijas un dokumentācijas asociāciju birojs (*European Bureau of Library, Information and Documentation Associations*)

ESIP Eiropas Savienības informācijas punkts

IFLA Starptautiskā bibliotēku asociāciju un institūciju federācija (*International Federation of Library Associations and Institutions*)

IKT informācijas un komunikācijas tehnoloģijas

IT informācijas tehnoloģijas

JCB Jūrmalas Centrālā bibliotēka

KISC Kultūras informācijas sistēmu centrs

LED gaismas diode (*Light Emitting Diode*)

LNB Latvijas Nacionālā bibliotēka

PĪPC Pašvaldības īpašumu pārvaldīšanas centrs

QR kods (*Quick Response Code*) divdimensiju svītrkods, ko izmanto, lai ātri nolasītu informāciju mobilajās ierīcēs

RFID radiofrekvences identifikācija (*Radio Frequency IDentification*)

SBA starpbibliotēku abonements

SIA sabiedrība ar ierobežotu atbildību

SMS īsziņu pakalpojumi (*short message service*)

UDK Universālā decimālā klasifikācija

UNESCO Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija (*United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization*)

VARAM Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija

VKKF Valsts kulturkapitāla fonds

Wi-Fi bezvadu tīkla tehnoloģijas veids, ko izmanto, lai izveidotu savienojumu ar internetu (*Wireless Fidelity*)

Pārskata perioda kopsavilkums

Darba prioritātes un sasniegumi

2024. gada prioritātes bija:

- jaunās JCB darbinieku amatu struktūras ieviešana (plašāk sk. 4. nodaļā “Personāls”);
- JCB akreditācija (plašāk sk. 1. nodaļā “Vispārīgs bibliotēkas raksturojums”);
- darbs ar krājumu, t. sk. Bulduru bibliotēkas krājuma inventarizācija (plašāk sk. 6. nodaļā “Krājums”);
- lasīšanas veicināšanas un bibliotēkas popularizēšanas pasākumi bērniem un jauniešiem (plašāk sk. 7. nodaļā “Darbs ar bērniem un jauniešiem”);
- pasākumi programmā “Latviešu grāmatai 500” (plašāk sk. 5. nodaļā “Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība”).

Jauni pakalpojumi, esošo pakalpojumu pilnveide

Pārskata gadā tika **turpināta aktīva iziešana ārpus bibliotēkas telpām** – dalība ar bibliotēkas punktu Kūrorta svētkos, Kauguru svētkos, Jūrmalas Jauniešu dienā un festivālā “V-Asarnieks”, piedalīšanās “Bērnu svētkos” pie Mellužu estrādes ar aktivitāti “Lasi kopā ar lellēm”. JCB Bērnu un jauniešu nodaļas ekspertes darbā ar bērniem un jauniešiem Ingūnas Radziņas un vecākās bibliotekāres Ilzes Siliņas mīlestība pret grāmatām un teātri vainagojās ar lielisko **pasākumu ciklu ģimenēm “Sestdiena pie Īpīša”** un daudzām pašdarinātu leļļu performancēm, piemēram, uzvedumu “Ziemassvētki pie Mollīša”. Jauns pakalpojums, lai piesaistītu bibliotēkai tos jauniešus, kuri līdz šim uz bibliotēku nenāca, kas bija iesākts jau 2023. gadā, bet savu atzinību no jauniešu mērķauditorijas piedzīvoja 2024. gadā, bija **lomu spēle “Dungeons & Dragons”**, kas sniedza jauniešiem motivāciju iziet no mājām, socializēties un saturīgi pavadīt laiku.

JCB pirmo reizi piedalījās **Rudens ekskursiju nedēļā**, piedāvājot skolēniem un pirmsskolas vecuma bērniem aizraujošas aktivitātes, kas veicināja interesi par bibliotēku un literatūru. Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā notika digitālā izlaušanās spēle “Izlauzies ar Ziedoni”, bet Bulduru bibliotēkā – erudīcijas spēle “Izzini un izpēti bibliotēku!”. Lielu atsaucību guva radošā telpa “Zīmē un rīmē!” Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā, kur bērni kopā ar vecākiem veidoja ilustrācijas un rīmes pēc Alberta Kronenberga darbu motīviem.

2024. gada 18. maijā Dubultu Kultūras kvartālā notika kopīgs **Dubultu kultūras kvartāla iestāžu Muzeju nakts aktivitāšu kopums “Tuvāk zvaigznēm”**, kas pārvērtā Dubultu kultūras kvartālu par stāstu un sapņu pasauli Antuāna de Sent-Ekziperī “Mazā prinča” noskaņās, sapludinot mākslu, mūziku un izzināšanas prieku. Radošās darbnīcas Jūrmalas Mākslas skolā ļāva ne tikai iepazīt mākslas pasauli, bet arī pašiem kļūt par māksliniekiem, savukārt JCB atklāja jaunu pieredzi – darboties grāmatu iesiešanas darbnīcā un pārbaudīt vērtīgumu foto orientēšanās aktivitātē. Jūrmalas Mūzikas vidusskolas koncertā skanēja skaņdarbi vijolnieces Paulas Šūmanes un Jūrmalas Mūzikas vidusskolas audzēkņu izpildījumā. Vakara izskaņā uz Jūrmalas Mākslas skolas jumta interesentiem bija iespēja vērot zvaigžņu debesu burvību ar īstu teleskopu – nu gluži kā Mazajam princim. 2025. gada 21. februārī šī pasākuma organizatori – Dacei Starkai (Jūrmalas Mākslas skola), Guntai Liepiņai (Jūrmalas Mūzikas vidusskola), Baibai Zvaigznei, Ingūnai Radziņai un Daigai Javorskai (JCB) – tika pasniegts Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības pateicības raksts “Gada balva kultūrā 2024” par Muzeju nakts pasākuma “Tuvāk zvaigznēm” organizēšanu.

Pārskata gadā JCB aktīvi piedalījās LNB īstenotajā programmā **“Latviešu grāmatai 500”**. Programmas ietvaros tika organizētas tikšanās ar grāmatu autoriem, māksliniekiem, zinātniekiem u. tml., izvietotas izstādes, kā arī sagatavotas divas publikācijas ([“Senākie izdevumi Jūrmalas Centrālās bibliotēkas krājumā”](#) un [“Slokas bibliotēkas vērtību ducis”](#)), kas publicētas Latvijas Bibliotēku portālā, kur sadaļas “Latviešu grāmatai 500” grāmatniecības punktu kartē izveidots punkts par drukātavu Slokā.

Pateicoties jaunās JCB ekspertes novadpētniecības darbā Ievas Bekmanes ieguldījumam, **veikta līdzšinējā JCB novadpētniecības darba izpēte un ieviesti vairāki jauninājumi**: plaukta “908-J Jūrmalas valstspilsētas novadpētniecība” izveide, novadpētniecības mapju caurskate un pievienošana BIS ALISE grāmatu katalogā, uzsākta JCB novadpētniecības darba koncepcijas un programmas izstrāde, sadarbība ar LNB Digitālo bibliotēku. Sadarbībā ar LNB un Latvijas Bibliotekāru biedrību 2024. gada 26. septembrī **JCB notika Latvijas bibliotekāru novadpētniecības saiets-konference “Bibliotēku un novadpētnieku sadarbība: lokālās kultūrvides resursu veidošanai un piederības izjūtas veicināšanai ikvienam”**. Konferencē bija ne tikai priekšlasījumi par novadpētniecības darba tēmām, bet arī bagāta ekskursiju programma paralēli vairākās vietās pilsētā, lai konferences dalībnieki iepazītu bagātīgo Jūrmalas kultūrvēstures mantojumu. Konferencē piedalījās vairāk nekā 80 dalībnieki no visiem Latvijas reģioniem – bibliotekāri, novadpētnieki un citi kultūras nozares pārstāvji.

2024. gadā vasarā tika saņemts **“Read Japan” dāvinājums** – kopskaitā 22 grāmatas par summu 178 eiro. Šo projektu atbalstīja “Nippon Foundation” un “Tokyo Foundation for Policy Research”, un tā mērķis ir veicināt dziļāku izpratni par Japānu visā pasaulē. 2. augustā Centrālajā bibliotēkā notika svinīgā dāvinājuma pieņemšanas ceremonija ar Japānas diplomātiskās misijas vadītāja vietnieka Satoši Isono piedalīšanos. Dāvinājuma izdevumu kopa tika izvietota speciālā plauktā Centrālajā bibliotēkā.

Jau otro gadu Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka **pievērsa uzmanību Imanta Ziedoņa mantojumam**. Īpaši aktīvi tas darīts maijā, kas ir Imanta Ziedoņa dzimšanas dienas mēnesis (plašāk sk. 5. nodaļā “Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība”).

Nozīmīgi/jauni projekti

Iedvesmas bibliotēka 2024 “Burtu Pūķītis”

2024. gadā JCB pievienojās “Iedvesmas bibliotēku” saimei un uzlabota JCB Bērnu un jauniešu nodaļas vide, iegūstot interaktīvu un radošu veidu, kā veicināt bērnu interesi par grāmatām un lasīšanu.

VKKF projekts “Dzejnieks bibliotēkā”

2024. gada Dzejas dienu programmu būtiski bagātināja VKKF projekts “Dzejnieks bibliotēkā”, kas palīdzēja popularizēt dzeju un radīja iespēju Jūrmalas iedzīvotājiem klātienē satikt izcilus latviešu mūsdienu dzejniekus – Māru Zālīti, Martu Pujātu, Ingu Gaili u. c.

VKKF projekts “Tulkotājs. Grāmata. Bibliotēka”

Projekta ietvaros organizētās tikšanās sniedza Jūrmalas iedzīvotājiem iespēju iepazīt tulkotāju darbu, uzzināt par viņu ieguldījumu literatūras daudzveidības nodrošināšanā un dziļāk izprast literatūras tulkošanas procesu. Bibliotēkās norisinājās tikšanās ar izciliem latviešu tulkotājiem, tostarp Daci Meieri, Silviju Brici, Guntaru Godiņu, Gundaru Āboliņu u. c.

“Fotostāsts manai kopienai”

Projekts tika īstenots sadarbībā ar mākslas staciju “Dubulti” un citiem partneriem. Tas veicināja sociāli mazaizsargātu jauniešu iesaisti lai veidotu saikni ar kopienu, kā arī attīstīt savas radošās prasmes. Bibliotēka kļuva par vietu, kur jaunieši varēja gan mācīties, gan dalīties savā skatījumā, tādējādi stiprinot kopienas vienotību un izpratni.

“Restarts lasīšanai”

JCB iesaistās visās līdzšinējās LNB lasīšanas veicināšanas programmās, t. sk. “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” un “Skaļās lasīšanas sacensība”. Viens no lieliskākajiem projektiem pašiem mazākajiem ir LNB Atbalsta biedrības projekts “Grāmatu starts”. Tā ietvaros 2024. gadā JCB un tās filiālbibliotēkās norisinājās divdesmit “Pūcīšu skolas” nodarbības, kurās bērni iepazīna grāmatu pasauli caur dažādām radošām aktivitātēm. Par JCB un tās filiālbibliotēku lasīšanas veicināšanas pasākumiem bērniem un jauniešiem (plašāk sk. 7. nodaļā “Darbs ar bērniem un jauniešiem”).

Lai veiksmīgi varētu iesaistīties šajā kustībā, liela nozīme ir bibliotekāru profesionālajai pilnveidei un arī tam, lai bibliotekāri paši lasītu bērnu un jauniešu literatūru. Bibliotekāriem ir jāzina literatūra un jāprot to ieteikt, jāprot ar to strādāt, jāprot bibliotēkas apmeklējumu bērnam un jauniešiem padarīt tik saistošu, lai viņš vēlētos atgriezties.

LNB datu centra darbības traucējumu ietekme

2024. gada 1. jūlijā tika traucēta LNB datu centra darbība, kas ietekmēja bibliotēku informācijas sistēmu funkcionēšanu un pakalpojumu pieejamību. Lai pēc iespējas ātrāk atjaunotu LNB datu centra darbību un informācijas sistēmu pieejamību, tika piesaistīti pieredzējuši nozares eksperti. Jūrmalas publisko bibliotēku lietotājiem 2024. gada 1.–8. jūlijā nebija pieejams elektroniskais katalogs, attālinātā grāmatu rezervēšana, lietošanas termiņa pagarināšana un jaunu lietotāju reģistrācija. JCB turpināja lietotāju apkalpošanas darbu, klātienē nodrošinot grāmatu izsniegšanu un saņemšanu, uzrādot lietotāja karti. Šis process tika organizēts, izmantojot “Microsoft Excel” tabulas. Līdz oficiālās ziņas saņemšanai par sistēmas atjaunošanu kolēģi bija paspējuši pievienot datus, tomēr tie nebija saglabāti sistēmas moduļos Komplektēšana, Cirkulācija un SBA, tādēļ pēc sistēmas darbības atjaunošanas bija jāievada no jauna. Datus, kas tika ievadīti pēc 2024. gada 30. jūnija plkst. 05.47, nebija iespējams saglabāt vai atjaunot, tomēr apjomīgi datu zudumi netika konstatēti. Pilnvērtīga BIS ALISE darbība tika atjaunota 2024. gada 9. jūlijā, nodrošinot lietotājiem ierastos pakalpojumus.

Citas ar bibliotēkas darbu saistītas problēmas, to risinājumi

Būtiskas un nepārvaramas problēmas pārskata gadā netika novērotas. Nelielas grūtības periodiski sagādāja ilgstoša dažu darbinieku darba nespēja un vakantās amata vietas, kas tika risināts, pārvirzot iekšējos personāla resursus un pieņemot jaunus darbiniekus.

Spēcīgā vētra, kas notika naktī no 2024. gada 28. jūlija uz 29. jūliju un nodarīja Jūrmalai lielus postījumus, JCB skāra salīdzinoši maz: krītot kokam, tika bojāts Centrālās bibliotēkas žogs, no lielā vēja nedaudz cieta griestu plāksnes Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkas Periodikas lasītavā (bojāti tika vien dažī periodiskie izdevumi) un pie Kauguru bibliotēkas augošais skaistais vītols, kuram nolūza vairāki zari. Visvairāk cieta Bulduru bibliotēkas krājums, kurš pēc bibliotēkas pārcelšanas no ēkas Edinburgas prospektā 89 uz Muižas ielu 7 (no lielām telpām uz mazām telpām) bija uz laiku izvietots pašvaldībai piederošajās telpās Rūpniecības ielā 19 Kauguros. Stiprās vētras dēļ šajās telpās iekļuva ūdens un liela daļa krājuma neatgriezeniski samirka, tādēļ nācās to norakstīt kā cietušu stihisku nelaimju dēļ.

Citi aktuāli jautājumi

2024. gada 1. janvārī stājās spēkā jaunais JCB nolikums – [Jūrmalas domes 2023. gada 26. oktobra nolikums Nr. 75 “Jūrmalas Centrālās bibliotēkas nolikums”](#), kurā ir veikta neliela bibliotēkas funkciju pārskatīšana un aktualizēšana, piemēram, aktualizējot bibliotēkas darbu iedzīvotāju lasīšanas veicināšanā un digitālo prasmju pilnveidē, un nolikuma sakārtošana atbilstoši aktuālajiem apstākļiem pašvaldībā, valstī un bibliotēku jomā.

Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkas 1. stāvā atrodas Jūrmalas valstspilsētas Apmeklētāju apkalpošanas centrs, kas nodrošina iedzīvotājiem atbalstu piekļuvei pašvaldības pakalpojumiem un sniedz nepieciešamo informāciju. Bibliotēkas darba laiks ir saskaņots ar Apmeklētāju apkalpošanas centra darba laiku, lai nodrošinātu ērtu un vienotu piekļuvi pakalpojumiem. Apmeklētāju apkalpošanas centrs atvieglo bibliotēkas uzziņu darbu, īpaši jautājumos, kas saistīti ar pašvaldības pakalpojumiem. Savukārt Apmeklētāju apkalpošanas centra apmeklētājiem ir iespēja vērsties bibliotēkā pēc palīdzības valsts e-pakalpojumu izmantošanā, izmantojot bibliotēkā pieejamos publiskos datorus, kā arī, protams, izmantot bibliotēkas pakalpojumus tajā pašā ēkā.

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Īss situācijas apraksts

JCB ir galvenā bibliotekārā iestāde Jūrmalas valstspilsētā, kas ne tikai sniedz bibliotēku un informācijas pakapojumus bibliotēkas lietotājiem un pilsētas iedzīvotājiem un viesiem, bet arī administrē visu valstspilsētas publisko bibliotēku bibliotekāro, bibliogrāfisko, novadpētniecības, finansiālo un saimniecisko darbu, veic metodisko un konsultatīvo darbu Jūrmalas publiskajām un izglītības iestāžu bibliotēkām, rūpējas par valstspilsētas publisko bibliotēku un izglītības iestāžu bibliotēku darbinieku profesionālo pilnveidi.

JCB struktūru veido Centrālā bibliotēka, kurai ir reģiona galvenās bibliotēkas statuss Jūrmalas valstspilsētā, un četras filiālbibliotēkas, kuru izvietojums aptver visu Jūrmalas teritoriju: Alberta Kronenberga Slokas bibliotēka, Bulduru bibliotēka, Kauguru bibliotēka un Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka.

Centrālās bibliotēkas darbību pārskata periodā nodrošināja bibliotēkas administratīvie darbinieki, Pieaugušo apkapošanas nodaļa, Bērnu un jauniešu nodaļa un Informācijas resursu attīstības nodaļa.

JCB ir pilnībā centralizēts publisko bibliotēku sadarbības modelis, kurš uzskatāms par efektīvu publisko bibliotēku sistēmu kvalitatīvu bibliotēkas pakalpojumu sniegšanai pilsētā.

Tabula “Bibliotēku sadarbības modelis”

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā	Atzīmēt atbilstošo
Centralizēts	X
Decentralizēts	
Jaukta tipa	

Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā

Tika uzsākta darbība jaunajā bibliotēkas amatu struktūrā, kas bija apstiprināta jau 2023. gadā, bet spēkā stājās ar 2024. gada 1. janvāri. Aprakstu par šīm un citām bibliotēkas personāla izmaiņām sk. 4. nodaļā “Personāls”.

Bibliotēku akreditācija

JCB 2024. gadā ir atkārtoti akreditēta reģiona galvenās bibliotēkas statusā. Akreditācija notika sekmīgi. Būtiskākie akreditācijas komisijas aizrādījumi:

- rast iespēju izveidot bibliotēkas tīmekļvietni;
- apstiprināt jauno JCB stratēģiju;
- aktualizēt JCB krājuma komplektēšanas politiku;
- turpināt darbu ar krājumu, attīrīt krājumu no saturā novecojušas un fiziski nolietotas literatūras;
- rīkot informācijpratības un medijpratības pasākumus, veidot sadarbību ar vietējās kopienas interešu grupām;
- pilnveidot metodisko darbu ar izglītības iestāžu bibliotēkām.

Atbilst ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

2. Finansiālais nodrošinājums

Pārskata gada finansējums vērtējams kā ļoti labs, jo līdzekļu bija pietiekami ne tikai bibliotēkas pamatfunkciju nodrošināšanai, bet arī attīstībai, piemēram, datubāzes “Britannica Library” abonēšanai, inventāra iegādei, darbinieku profesionālajai pilnveidei, atalgojuma palielināšanai. Lielāko daļu pārskata gada budžeta pieauguma veidoja komunālo pakalpojumu izdevumu palielinājums un atalgojuma izdevumu palielinājums. Neliels palielinājums bija arī grāmatu krājuma iegādei un publicitātes izdevumiem.

Tabula “Bibliotēkas izdevumi”

	2022	2023	2024
Izdevumi kopā (EUR)	858 188	978 722	1 005 955
Darbinieku atalgojums (bruto)	545 640	519 078	599 828
Krājuma komplektēšana	34 859	35 859	38 900

Atbilst ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Jaunu ēku būvniecība

Pārskata periodā nav veikta.

Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām, ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi

Pārskata periodā nav veikts.

Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi

Pārskata gadā Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā tika veikta siltumsistēmas (gāzes apkure) kapitālā ārkārtas rekonstrukcija (saglabājot iepriekšējo gāzes katlu) un tēlnieka Edvīna Krūmiņa 2007. gadā veidotās piemiņas zīmes Albertam Kronenbergam kapitālā rekonstrukcija. Pārējās JCB struktūrvienībās būtiski rekonstrukcijas un remontdarbi netika veikti.

Nākotnē ir nepieciešams pilnībā novērst Centrālās bibliotēkas ēkas būvniecības defektus, kā arī veikt kapitālo remontu Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā. Būtisks remonts, īpaši attiecībā uz ēkas pamatiem un ārsienu, ir nepieciešams Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkai. Arī Kauguru bibliotēkas ēkas stāvoklis ir novecojis, un arī šai JCB filiālbibliotēkai būtu nepieciešams vismaz kosmētiskais un vājstrāvas remonts iekštelpās un āra infrastruktūras labiekārtošana. JCB ēku remontdarbu virzību apgrūtina tas, ka būtiskiem ēku remontdarbiem jau gadiem netiek piešķirti līdzekļi no pašvaldības. Perspektīvā JCB filiālbibliotēku kapitālajiem un energoefektivitātes uzlabošanas remontdarbiem būtu jādomā par Eiropas Savienības fondu finanšu līdzekļu piesaisti.

Iekārtas, aprīkojums (t. sk. IKT nodrošinājums)

Tabula "Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums"

Bibliotēka	Datori		Skeneri	Kopēšanas iekārtas	Multifunkcionālās iekārtas	Printeri
	Darbiniekiem	Lietotājiem				
Centrālā bibliotēka	19 (2018) 2 (2023) 5 (2024)	18 (2018)	1(2018)	0	1 (2024) 1 (2015)	1 (2014) 5 (2018)
Kauguru bibliotēka	5 (2012) 2 (2024)	10 (2018)	0	0	2 (2015) 1 (2024)	0
Bulduru bibliotēka	2 (2016) 1 (2023)	2 (2018)	0	0	1 (2023) 1 (2018)	0
Alberta Kronenberga Slokas bibliotēka	2 (2016) 2 (2024)	4 (2016)	0	1 (2000)	1 (2015) 1 (2024)	0
Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka	2 (2024) 2 (2015)	3 (2015)	0	1 (2004)	2 (2015)	1 (2008)
Mobilā datorklase	15 (2024)					

Kopumā JCB iekārtas un aprīkojums, t.sk. IKT nodrošinājums, vērtējams kā vidēji apmierinošs. Lai gan katru gadu tiek veikta dažu novecojušo iekārtu nomaiņa ar jaunām, vairākās struktūrvienībās multifunkcionālās iekārtas, kā arī skeneris un printeri ir novecojuši un to remonts, ja iekārtas sabojāsies, nebūs rentabls. Turpmākam sekmīgam darbam nepieciešams turpināt veikt pastāvīgu un nepārtrauktu bibliotēkas IKT aprīkojuma nomaiņu.

Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļā ir iespēja strādāt pie 7 datoriem 1. stāvā un 1 dators atrodas Jauniešu telpā 2. stāvā. Šie datori nav pieslēgti nevienam printerim. Ja bērnam vai jauniešiem nepieciešamas izdrukas, to var veikt Pieaugušo apkalpošanas nodaļā. Bērnu un jauniešu nodaļas lietotāju datori pārsvarā tiek izmantoti datorspēlēm – atbilstoši JCB lietošanas noteikumiem bibliotēkas lietotāji drīkst pavadīt pie datora 1 stundu, ja dators nepieciešams mācībām, tad ar bibliotēkāra atļauju bērni un jaunieši pie datora var strādāt ilgāk. JCB filiālbibliotēkās datortehnika atsevišķi bērniem netiek izdalīta.

JCB interneta un Wi-Fi tīkla ātrdarbība arī vērtējama kā daļēji apmierinoša – 2024. gadā ar KISC (caur “Tet”) atbalstu ir ierīkota papildus Wi-Fi aparatūra Alberta Kronenberga Slokas un Kauguru bibliotēkā un turpināta pārklājuma paplašināšana. Situācijas uzlabošanu apgrūtina tas, ka JCB ir divu veidu tīkli un to nodrošinātāji. Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā, Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā un Kauguru bibliotēkā ir KISC (caur “Tet”) nodrošinātais “3td” tīkls. Diemžēl Ķemeru un Kauguru bibliotēkā šobrīd nav iespējas nodrošināt ātruma paugstināšanu uz 1 Gbit/s, kā rezultātā pie lielāka ameklējuma parādās lēndarbība. Centrālajā bibliotēkā un Bulduru bibliotēkā tīklu nodrošina Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības administrācijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju pārvalde. Tīkls praktiski nosedz visu Centrālo bibliotēku un Bulduru bibliotēku, tā lietošanai nepieciešama autentifikācija. Ir veikts remonts Wi-Fi pārklājuma zonām, un šobrīd tīkls strādā kvalitatīvi. No IKT pārvaldes puses ir izveidota apmeklētājiem nepamatoti sarežģītu un garu īslaicīgu parolu ģenerēšanas sistēma, būtu nepieciešams rast iespēju ģenerēt lietotājiem draudzīgākas paroles. Piemēram, cilvēkiem ar redzes traucējumiem šī ir pastāvīga problēma.

Ar IKT pārvaldes atbalstu JCB pārskata gadā ir saņemti 6 jauni stacionārie datori JCB darbinieku vajadzībām un 3 jaunas A3 multifunkcionālās iekārtas ar krāsaino režīmu, ar kurām tika aizstātas bojātās un novecojošās iekārtas Centrālajā bibliotēkā, Kauguru bibliotēkā un Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā. Bibliotēkas mobilās datorklases un darbinieku vajadzībām ar IKT pārvaldes atbalstu iegūti 20 jauni portatīvie datori, pateicoties kuriem katrā struktūrvienībā ir iespēja veikt attālinātu apmācību un komunikācijas procesu.

Sadarbībā ar IKT pārvaldi autorizācijām, sarakstei un attālinātai lietošanai pabeigta personīgā darbinieku e-pastu ieviešana. Līdz šim daļa darbinieku izmantoja struktūrvienību kopīgos klientu apkalpošanas e-pastus. Darbam ar dokumentiem mākoņpakalpojumu režīmā tika ieviesta “Microsoft SharePoint” izmantošana.

Vēl pārskata gadā tika iegādāts pārvietojamais tehniskais aprīkojums Centrālajai bibliotēkai pasākumu nodrošināšanai multifunkcionālajā zālē: skaņas aprīkojums (skaņa, mikrofons un skaļrunis), kā arī statīvs kamerai tiešraižu nodrošināšanai. Novadpētniecības darba vajadzībām iegādāts skeneris, lai digitalizētu materiālus. Tas ievērojami atvieglo un uzlabo vēsturisko materiālu digitalizēšanas operativitāti un kvalitāti.

Lietotāju apkalpošanas darba uzlabošanai pārskata gadā iegādāti 4 jauni svītrkodu skeneri, ar kuriem aizstāti darba procesā noliegtie svītrkodu skeneri. Vienu no skeneriem plānots izmantot, lai veiktu automatizētu inventāra un pamatlīdzekļu inventarizāciju, kas optimizēs un efektivizēs šī darba norisi. Tāpat pārskata gadā lietotāju apkalpošanas vajadzībām iegādātas 3 jaunas RFID nolasīšanas iekārtas novecojušo iekārtu aizvietošanai un RFID apkalpošanas vietu paplašināšanai. Turpināta 2023. gadā iesāktā izstāžu sistēmu ierīkošana visās struktūrvienībās.

Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā

Ir izstrādāts priekšlikums par jaunas automatizētas bibliotēkas sistēmas, kas balstīta RFID risinājumā, iegādi Centrālajai bibliotēkai. Pašreizējā sistēma ir novecojusi, un tai vairs netiek

nodrošināts tehniskais atbalsts ne no ražotājiem, ne tehniskajām organizācijām. Sistēma ir ekspluatācijā jau vairāk nekā 7 gadus. Pastāv ievērojami riski bibliotēkas pamatdarbības nodrošināšanai, jo sistēmas kļūmes gadījumā bibliotēka nespēs veikt savas pamatfunkcijas, t. sk. veikt automatizētu klientu apkalpošanu un grāmatu izsniegšanu. Tāpat šī situācija ierobežo bibliotēkas attīstību, drošību un automatizāciju.

Nemot vērā Kauguru bibliotēkas atrašanās vietu un klientu plūsmu, arī Kauguru bibliotēkai būtu nepieciešams iegādāties jaunu automatizēto bibliotēkas sistēmu, kas balstīta RFID risinājumā. Jaunu automatizētu risinājumu ieviešanai vajadzētu būt bibliotēku ikdienai, jo tas sekmētu bibliotēku attīstību, drošību un darba efektivitāti, t. sk. ļautu palielināt bibliotēku darba laiku un samazinātu personāla darba patēriņu tieši uz grāmatu izsniegšanas funkciju.

Vēl viena JCB nepieciešamība ir videonovērošanas paplašināšana – ir nepieciešams uzstādīt vai uzlabot videonovērošanas sistēmas, lai efektīvi novērstu un atklātu noziedzīgus nodarījumus, aizsargājot pašvaldības īpašumu visās JCB struktūrvienībās. Šobrīd nepilnīga videonovērošanas sistēma ir pieejama tikai Centrālajā bibliotēkā. JCB un tās struktūrvienībās regulāri tiek rīkotas mākslas darbu izstādes, tajās atrodas būtiskas materiālās vērtības, t. sk. IKT iekārtas un vērtīgi grāmatu krājumi. Izveidojot modernu videonovērošanas sistēmu kopā ar RFID risinājumu, ir iespējams ievērojami uzlabot bibliotēku drošības un klientu apkalpošanas procesus.

Sešu lietošanas gadu laikā ir nolietojusies pie Centrālās bibliotēkas izvietotā grāmatu nodošanas kaste, sevišķi neestētisks un bibliotēkas tēlu negatīvi ietekmējošs ir kastes aprūsējums, ko izraisa mainīgie laikapstākļi, jo kaste atrodas ēkas ārpusē zem jumta. Pašu spēkiem iespēju robežās tiek veikta regulāra rūsas apstrāde un krāsošana, taču rezultāts ir īslaicīgs. Problēmu atrisinātu jaunas, ievērojami kvalitatīvākas grāmatu nodošanas kastes iegāde. JCB darbinieki un lietotāji ir izteikuši vēlmi par grāmatu nodošanas kastes novietošanu pie katras JCB ēkas, taču, izvērtējot šādas iekārtas izmaksas, šī iespēja tuvākajā nākotnē pašvaldības budžeta ietvaros netiek izskatīta.

Ērtākai Bulduru bibliotēkas pieejamībai būtu nepieciešams izveidot iekļūšanas iespēju ēkā ar domofona palīdzību. Šobrīd iekļūšana notiek, apmeklētājiem nospiežot zvana pogu, un bibliotekārs iet pretī un atver durvis apmeklētājiem. Šāds risinājums tika izvēlēts, jo bibliotēka atrodas Jūrmalas teātra ēkā, kas lielāko daļu laika publiskai piekļuvei ir slēgta un tiek atvērta vien pirms teātra izrādēm. Tomēr gan no apmeklētāju, gan darbinieku ērtības viedokļa daudz labāks risinājums būtu domofona ierīkošana, jo šobrīd apmeklētājiem neērtības sagādā gaidīšana, kamēr tiek atvērtas durvis pēc zvana pogas nospiešanas, bet bibliotekāriem, daudzkārt dienas laikā verot vaļā durvis, kuras ir diezgan smagas, tiek radīta regulāra papildu slodze uz roku un plecu locītavām, kas var izraisīt neatgriezeniskas sekas darbinieku veselībai. Uz nepieciešamību ierīkot domofonu ir norādījusi arī Bulduru bibliotēkas akreditācijas komisija jau 2023. gadā.

Nepieciešams arī uzsākt JCB ēku energoefektivitātes uzlabošanu sadarbībā ar PĪPC. Īstermiņā Kauguru, Alberta Kronenberga Slokas un Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkās nepieciešams veikt pakāpenisku pāreju uz energoefektīvākiem risinājumiem apgaismojuma jomā, piemēram, LED tehnoloģijām. Visās JCB ēkās ir pārskatāma atkritumu apsaimniekošanas sistēma, uzlabojot atkritumu šķīrošanu.

Atbilst ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

4. Personāls

Personāla raksturojums

JCB darbinieku kopskaits uz 2024. gada 31. decembri bija 35 darbinieki, visi darbinieki strādāja pilnu darba slodzi, no tiem 30 bibliotekārie darbinieki. Viens bibliotekārais darbinieks kopš 2024. gada 29. jūlija ir bērna kopšanas atvaļinājumā.

Pārskata periodā darba tiesiskās attiecības ar JCB uzsāka 7 darbinieki, bet darba tiesiskās attiecības izbeidza 16 darbinieki.

Pārskata gadā viens darbinieks turpināja studijas Latvijas Universitātē maģistra studiju programmā “Bibliotēkzinātne un informācija”, savukārt viens darbinieks uzsāka studijas Latvijas Universitātē maģistra studiju programmā “Bibliotēkzinātne un informācija”.

Tabula “JCB bibliotekāro darbinieku sadalījums pēc izglītības 2024. gadā”

Izglītība/Bibliotēka	Bibliotekārā izglītība, maģistra grāds	Bibliotekārā izglītība, bakalaura grāds	Bibliotekārā izglītība, 1. līmeņa profesionālā augstākā izglītība (koledža)	Bibliotekārā izglītība, augstākā līdz 1993. g.	Bibliotekārā izglītība, 3. profesionālais kvalifikācijas līmenis (4. LKI līmenis)	Augstākā izglītība citā jomā	Vispārējā vidējā izglītība vai profesionālā izglītība citā jomā
Centrālā bibliotēka	1	2	1	1	1	6	3
Bulduru bibliotēka	0	0	1	0	2	0	0
Alberta Kronenberga Slokas bibliotēka	0	0	0	0	0	3	0
Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka	0	1	0	0	0	1	1
Kauguru bibliotēka	2	1	0	0	1	1	1
Kopā	3	4	2	1	4	11	5

Tabula “JCB bibliotekāro darbinieku sadalījums pēc vecuma 2024. gadā”

Darbinieku vecums	Darbinieku skaits
20–29	5
30–39	3
40–49	6
50–59	9
60 un vairāk	7
<i>No kopējā skaita pensijas vecumā</i>	2
Kopā	30

2024. gada 1. janvārī stājās spēkā Jūrmalas domes 2023. gada 26. oktobra lēmums Nr. 508 “Grozījums Jūrmalas pilsētas domes 2020. gada 22. decembra lēmumā Nr. 859 “Par Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības institūciju darbinieku skaita (darba vietu) sarakstu apstiprināšanu”” (spēkā no 2024. gada 1. janvāra), kas ievieša dzīvē 2023. gadā izstrādāto jauno JCB darbinieku amatu struktūru. Izmaiņu mērķis bija uzlabot JCB funkciju izpildi, optimizējot administratīvo darbu un ieviešot jaunas amata vienības būtiskiem JCB darba procesiem. Būtiskākās izmaiņas:

- tika likvidēti 4 filiālbibliotēku vadītāju amati un ieviests viens vadītājs uz 4 filiālbibliotēkām – “JCB filiāļu vadītājs”;

- viens vadītājs tika noteikts Centrālās bibliotēkas Pieaugušo apkalpošanas nodaļai un Bērnu un jauniešu nodaļai;
- Centrālās bibliotēkas Komplektēšanas un apstrādes nodaļa tika pārveidota par Informācijas resursu attīstības nodaļu, papildinot nodaļu ar jaunu amata vienību “eksperts novadpētniecības darbā” un koriģējot nodaļas vadītāja un darbinieku amata aprakstus atbilstoši jaunajam nodaļas nosaukumam un darba ietvaram, t. sk. abus amatus “vecākais bibliotekārs” pārveidojot par “vecākais bibliotekārs informācijas resursu pārvaldības darbā”;
- Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļā viens vecākā bibliotekāra amats tika pārveidots par amatu “eksperts darbā ar bērniem un jauniešiem”;
- tika likvidēti amati “direktora vietnieks bibliotekārajā darbā” un “bibliogrāfs”;
- amats “direktora vietnieks saimnieciskajos un tehniskajos jautājumos” tika pārveidots par amatu “speciālists tehniskajos un attīstības jautājumos”;
- amats “vecākais lietvedis” tika pārveidots par amatu “vecākais lietvedis-personāla speciālists”;
- tika izveidots amats “sistēmbibliotekārs-metodiķis”;
- tika likvidēta nepilnas slodzes amata vienība “kasieris”, šos pienākumus integrējot vienas struktūrvienības bibliotekāra amata aprakstā un, pamatojoties uz šo pienākumu papildinājumu, paaugstinot atalgojumu šim darbiniekam.

Īstenotās pārmaiņas var uzskatīt par sekmīgām, jo tika ievērojami optimizēts administratīvais darbs, ieviesti jauni, bibliotēkas attīstībai un darba kvalitātei būtiski amati, kā arī paaugstināts JCB darbinieku atalgojums. Piemēram, vecāko bibliotekāru atalgojums tika palielināts par 11–18%, bibliotekāru atalgojums par 17–29%, struktūrvienību vadītāju un speciālo darba virzienu darbiniekiem par 6–40%. Par zināmu izaicinājumu JCB direktoram var uzskatīt darbu bez vietniekiem, taču sekmīgu darbu nodrošina sabalansēta darbu sadale starp citiem administratīvā bloka darbiniekiem un pārdomāta personāla atlase uz jaunajām amata vietām.

Ja 2023. gada izaicinājums bija Centralizētas grāmatvedības ieviešana un atsevišķu grāmatvedības funkciju sadale uz JCB darbiniekiem bez grāmatveža amata vienības bibliotēkā, tad 2024. gada izaicinājums bija JCB ēku un teritoriju apsaimniekošanas darbu nodošana PĪPC, kas ir 2024. gadā pilnīgi no jauna izveidota, patstāvīga pašvaldības struktūrvienība ar mērķi pārņemt Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības iestāžu ēku un teritoriju apsaimniekošanu. Šo pārmaiņu rezultātā tika likvidētas visas JCB apkopēju un sētnieku amata vienības, kā arī remontstrādnieka amata vienība (pavisam kopā tika atbrīvoti 8 tehniskie darbinieki), lai šos pakalpojumus JCB sniegtu PĪPC ar savu darbinieku un ārpakalpojuma palīdzību. JCB teritorijas uzkopšanu un nelielus remontdarbus veic PĪPC darbinieki, bet telpu uzkopšanu – ārpakalpojumā piesaistīts uzņēmums. Lai gan var uzskatīt, ka jaunieviegtā sistēma darbojas visnotaļ labi, pārskata gadā saistībā ar šīm pārmaiņām bija arī vairāki izaicinājumi, kuri turpinās arī 2025. gadā. Viens no lielākajiem izaicinājumiem bija efektīvas komunikācijas izveide ar PĪPC darbiniekiem, lai sekmīgi veiktu gan kārtējos ēku un teritoriju apsaimniekošanas darbus, gan neplānotus remontdarbus. Otrs lielākais izaicinājums bija saimniecības budžeta pārdale 2024. gada budžeta ietvaros un 2025. gada budžeta plānošana, sadalot JCB un PĪPC atbildību un ar to saistīto finansējumu. Šīs pārmaiņas, no vienas puses, ir noņēmušas lielu saimnieciskā darba slogu no JCB darbinieku amata pienākumiem, tomēr, no otras puses, turpina prasīt pietiekami daudz laika resursu saimniecisko darbu komunikācijai, koordinēšanai un sadarbībai ar PĪPC darbiniekiem.

Apbalvojumi un pateicības

2024. gada 23. februārī tika pasniegti Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības Pateicības raksti:

- Ingunai Radziņai un Ilzei Siliņai par ieguldījumu Jūrmalas Centrālās bibliotēkas attīstībā un pasākumu rīkošanā bērniem un jauniešiem;
- Veltai Vārpsalietei par ilggadēju ieguldījumu Kauguru bibliotēkas darbā un attīstībā.

2024. gada 15. novembrī tika pasniegts Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības Pateicības raksts par ieguldījumu kultūras dzīves veicināšanā JCB Pieaugušo apkalpošanas nodaļas un Bērnu un jauniešu nodaļas vadītājai Daigai Javorskai.

Finansējums personāla attīstībai

2024. gadā JCB darbinieku profesionālajai pilnveidei tika piešķirti 1615 eiro, kas ir par 27% vairāk nekā 2023. gadā. Līdzīgi kā iepriekšējā pārskata gadā arī 2024. gadā daļu JCB darbinieku profesionālās pilnveides līdzekļu veidoja pašvaldības finanšu piešķirums, bet daļu bibliotēkas maksas pakalpojumu ieņēmumi. Svarīgi piebilst, ka šis bija jau otrais gads ar pastāvīgu JCB darbinieku profesionālajai pilnveidei piešķirtu budžeta finansējumu, kas dod daudz plašākas iespējas JCB darbinieku profesionālajai pilnveidei. Profesionālās pilnveides piedāvājumu bibliotēku jomā var vērtēt kā labu, ir daudz vērtīgu un noderīgu klātienē un tiešsaistē bezmaksas semināru, konferenču un mācību, ko piedāvā gan LNB, KISC un citi nacionālie piedāvātāji, gan IFLA, EBLIDA un citi starptautiska līmeņa piedāvātāji. Kopumā JCB darbinieki diezgan aktīvi izmanto iespējas profesionāli pilnveidoties, apmeklējot seminārus, konferences un kursus, tomēr ir darbinieki, kuri ir aktīvāki šajā jomā, kamēr citi ir pasīvāki. Būtu svarīgi, lai profesionālo pilnveidi vismaz dažas reizes gadā īstenotu ikkatrs JCB darbinieks. Tāpat vairāk jāizmanto iespējas profesionāli pilnveidoties, orientējoties uz sava kolektīva potenciālu – mūsu vidū ir daudz darbinieku, no kuriem var mācīties, līdz ar to ir jādoma arī par intensīvāku mācīšanos vienam no otra, daloties pieredzē gan metodisko dienu semināros, gan izmantojot tādas metodes, kā piemēram, ēnošana darba vietā un savstarpējas individuālas konsultācijas un apmācības. Arī dalīšanās ar citu nodrošinātāju īstenotajās mācībās iegūto būtu vēl vairāk veicinājama, jo ir novērots, ka diemžēl ne visi darbinieki, kuri ir piedalījušies kādās mācībās, aktīvi dalās iegūtajās zināšanās ar kolēģiem.

2024. gadā JCB darbinieku apgūtie maksas kursi un apmeklētie maksas pasākumi:

- viens darbinieks apguva profesionālās tālākizglītības centra “Drošība” rīkoto apmācību 60 stundu kursus “Darba aizsardzības pamatlīmeņa zināšanu izglītības programma”, kas izmaksāja EUR 106,65;
- divi darbinieki apguva LNB Kompetenču attīstības centra rīkoto 4 stundu neformālās izglītības kursu “Periodika un novadpētniecība”, kas izmaksāja EUR 18,00;
- viens darbinieks apguva LNB Kompetenču attīstības centra rīkoto 4 stundu neformālās izglītības kursu “Bibliotēkas norises tēla grāmatas veidošana”, kas izmaksāja EUR 18,00;
- viens darbinieks apguva LNB Kompetenču attīstības centra rīkoto 6 stundu neformālās izglītības kursu “Vai protam cits citu sadzirdēt? – efektīva iekšējā komunikācija bibliotēkā”, kas izmaksāja EUR 39,93;
- viens darbinieks apmeklēja biedrības “Biznesa Centrs” rīkoto tiešsaistē mācību konferenci “Personāla vadība 2024”, kas izmaksāja EUR 79,00;
- 30. oktobrī JCB notika SIA “Tietoevry Latvia” BIS ALISE izbraukuma kursi, kas izmaksāja EUR 464,64 un kurus apmeklēja 16 darbinieki;
- viens darbinieks apmeklēja SIA “Tietoevry Latvia” rīkotos 8 stundu kursus “Sistēmas ALISE pārvaldība”, kas izmaksāja EUR 38,72;
- viens darbinieks apmeklēja LNB Kompetenču attīstības centra rīkoto 16 stundu neformālās izglītības kursu “Priekšmeti un to autoritatīvā kontrole”, kas izmaksāja EUR 39,93;
- trīs darbinieki apmeklēja Latvijas Kultūras akadēmijas Latvijas Kultūras koledžas rīkotos 12 stundu kursus “Izstāžu plānošana un dizains bibliotēkās”, katrai darbiniecei kursi izmaksāja EUR 85,00 (kopsumma EUR 255,00).

Gada laikā papildus tika piešķirti līdzekļi direktora dalībai 32. EBLIDA konferencē 9.–10. aprīlī Lisabonā, Portugālē, un Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru pavasara sanāsmē 16.–17. maijā Talsos. Piešķirtā kopsumma bija 1155 eiro, kas bija pietiekama, lai direktore un vēl divi darbinieki piedalītos Lietuvas pašvaldību publisko bibliotēku asociācijas starptautiskajā konferencē 9. maijā Skuodā, Lietuvā, kur direktore prezentēja priekšlasījumu par JCB īstenotajām pārmaiņām.

Tabulu “JCB darbinieku apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi” sk. 1. pielikumā.

Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā – bērnu un jauniešu apkalpošana

Pārskata periodā profesionālās pilnveides iespējas vērtējamas kā labas. Lielisku darbu veic LNB Bibliotēku attīstības centrs, īpaši nozares speciāliste darbā ar bērniem un jauniešiem Madara Vīlpa. Viņas organizētie semināri un tīklošanās pasākumi sniedz būtisku atbalstu darbā ar šo mērķauditoriju. Tāpat LNB Bērnu literatūras centrs rīko interesantus un kvalitatīvus seminārus un konferences.

JCB Bērnu un jauniešu nodaļas vecākā bibliotekāre Ilze Siliņa un eksperte darbā ar bērniem un jauniešiem Inguna Radziņa ir arī Starptautiskās Bērnu un jaunatnes literatūras padomes (*International Board on Books for Young People, IBBY*) biedres, kas sniedz iespēju apmeklēt šīs organizācijas rīkotos pasākumus un sekot līdzi jaunumiem bērnu un jauniešu literatūras jomā pasaulē. Diemžēl visas darbinieces, kas strādā ar bērniem un jauniešiem nevar piedalīties šajos pasākumos, jo tie bieži notiek darba laikā.

Problēmas un to risinājumi personāla jomā

Lai risinātu personāla iztrūkumu struktūrvienībās attaisnotas prombūtnes un vakanto amata vietu dēļ, pārskata gadā tika turpināts īstenot darbinieku rotāciju uz struktūrvienībām, kurās noteiktā laika periodā pietrūkst darbinieku. Liels paldies visiem JCB darbiniekiem, kuri bija atsaucīgi un piekrita noteiktu laiku strādāt citās struktūrvienībās! Šāda koleģiāla rīcība ne tikai sekmē kvalitatīvu pakapojumu sniegšanu, bet arī dod iespēju iepazīt citu struktūrvienību darbu, ceļ profesionalitāti un darba kvalitāti, veicina kolektīva saliedēšanos un sadarbību.

Problēmas personāla jomā turpina sagādāt darbinieku novecošanās un jaunu, kvalificētu darbinieku trūkums. Lai gan kolektīvā pēdējos gados ir ienācis salīdzinoši daudz gados jaunāku darbinieku, tomēr reti kuram no viņiem ir izglītība bibliotēku jomā, lielākoties kolektīvā ienāk darbinieki ar izglītību citās jomās. Visvairāk pēdējos 3 gados ir audzis darbinieku skaits vecumā no 20 līdz 39 gadiem, bet visvairāk krities darbinieku skaits vecumā virs 60 gadiem. Par 67% ir krities darbinieku skaits, kuri ir pensionāri. Šo izmaiņu iemesli ir vairāki: 1) 2023. gadā veiktā JCB darbinieku novērtēšana; 2) 2024. gadā ieviestās JCB amatu izmaiņas; 3) atalgojuma pieaugums. Lai piesaistītu vēl vairāk jaunu un kvalificētu darbinieku, kā arī noturētu esošos kvalificētos darbiniekus, pastāvīga atalgojuma paaugstināšana ir ikgadēja nepieciešamība. JCB darbinieku sastāva dinamiku pēc vecuma sk. diagrammās “JCB darbinieku vecums no 2022. līdz 2024. gadam”, “JCB darbinieku sastāvs pēc vecuma 2024. gadā”, “JCB darbinieku sastāvs pēc vecuma 2023. gadā” un “JCB darbinieku sastāvs pēc vecuma 2022. gadā”, kuras uzskatāmi rāda, kā ir izlīdzinājies dažāda vecuma darbinieku skaits no redzamas 50+ darbinieku dominances 2022. gadā līdz visnotaļ vienlīdzīgam paaudžu sadalījumam 2024. gadā. Ļoti gribētos, lai šāda dažādu paaudžu līdzāspastāvēšana turpinātos arī nākotnē, jo katra paaudze bibliotēkai sniedz labāko no savas pieredzes un redzējuma un pozitīvi ietekmē darba sniegumu un iestādes attīstību.

JCB darbinieku izglītības ainā izmaiņas ir nelielas – sk. diagrammas “JCB bibliotekāro darbinieku izglītība no 2022. līdz 2024. gadam”, “JCB bibliotekāro darbinieku izglītība 2024. gadā”, “JCB bibliotekāro darbinieku izglītība 2023. gadā” un “JCB bibliotekāro darbinieku izglītība 2022. gadā”. Kopumā JCB darbinieku sastāvu pēc izglītības var vērtēt kā labu, lai gan varētu vēlēties vairāk darbinieku ar bibliotēku jomas izglītību, sevišķi maģistra grādu nozarē. Diemžēl tabulā “JCB bibliotekāro darbinieku sadalījums pēc izglītības 2024. gadā” nav iekļauti JCB administratīvie darbinieki, tādēļ datos iztrūkst vairāki darbinieki ar augstāko izglītību nozarē. (Objektīvākai informācijai arī tabulā “JCB bibliotekāro darbinieku sadalījums pēc vecuma 2024. gadā” būtu labi iekļaut gan bibliotekāros, gan administratīvos darbiniekus.) Darbiniekiem ar augstāko izglītību citā jomā būtu vēlama nopietna profesionālā pilnveide, piemēram, LNB Kompetenču attīstības centra profesionālās pilnveides izglītības programma “Bibliotēku zinību pamati” (160 h) vai atsevišķu profesionālās tālākizglītības programmas “Bibliotēku, informācijas un arhīvu zinības” (960 h) moduļu apguve, tomēr izmaksas, lai iegūtu šo profesionālo pilnveidi nav mazas, un būtu vērtīgi, ja

varētu rast finansiālu atbalstu vismaz daļējai izmaksu segšanai. Tiem darbiniekiem, kuri jau daudzus gadus strādā bibliotēkā, nozares izglītības trūkumu kompensē ilgstošā darba pieredze. Darbinieki ar ilgāku darba pieredzi bez augstākās izglītības varētu izmantot iespēju nokārtot profesionālās kompetences novērtēšanas eksāmenu un tādējādi iegūt kvalifikāciju “Bibliotekārs”. 2024. gadā bija plānots, ka šo eksāmenu varētu nokārtot vismaz viens bibliotekārais darbinieks bez nozares izglītības, tomēr personisku apstākļu dēļ tas neizdevās un darbinieks mēģinās eksāmenu nokārtot 2025. gadā.

Diagramma “JCB darbinieku vecums no 2022. līdz 2024. gadam”

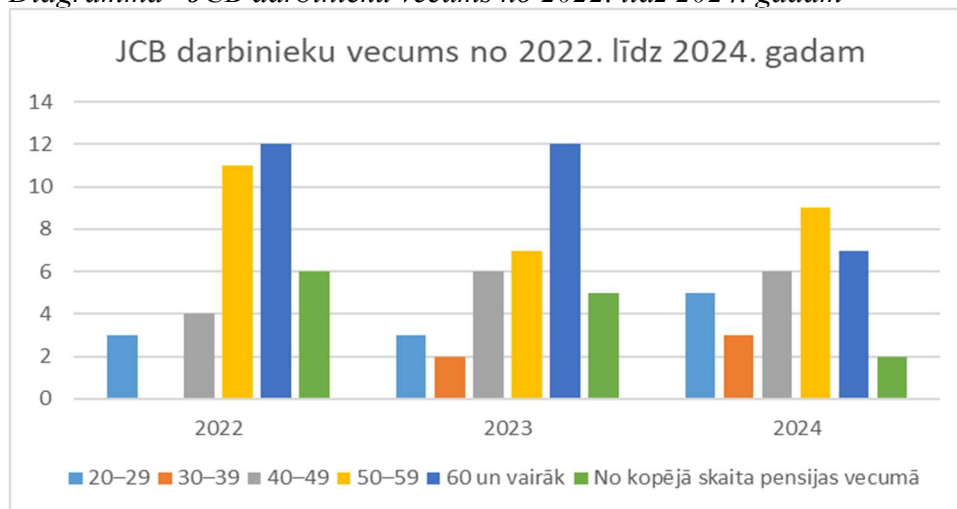

Diagramma “JCB darbinieku sastāvs pēc vecuma 2024. gadā”

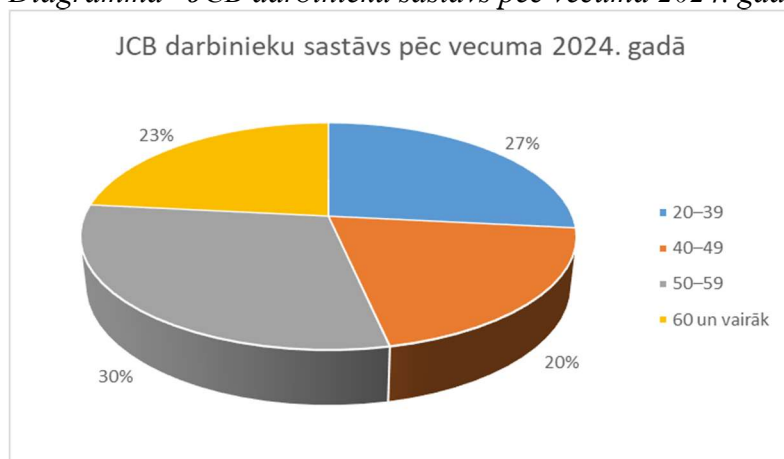

Diagramma “JCB darbinieku sastāvs pēc vecuma 2023. gadā”

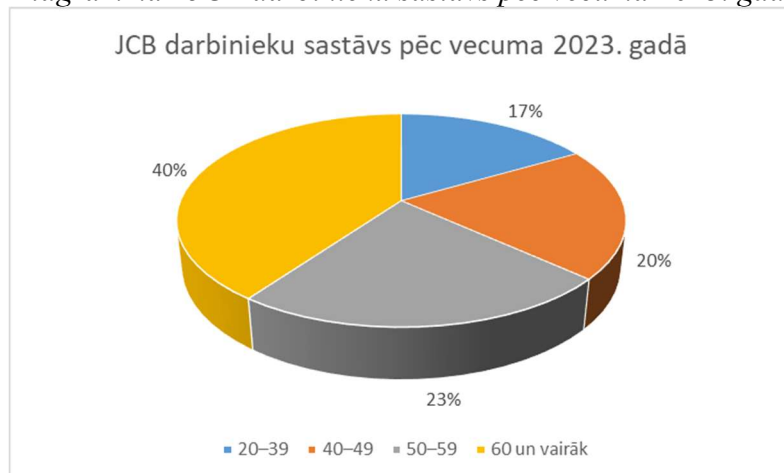

Diagramma “JCB darbinieku sastāvs pēc vecuma 2022. gadā”

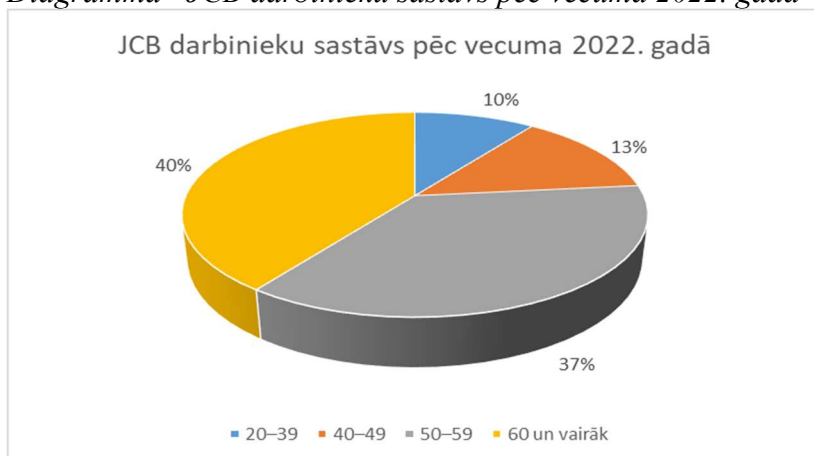

Diagramma “JCB bibliotekāro darbinieku izglītība no 2022. līdz 2024. gadam”

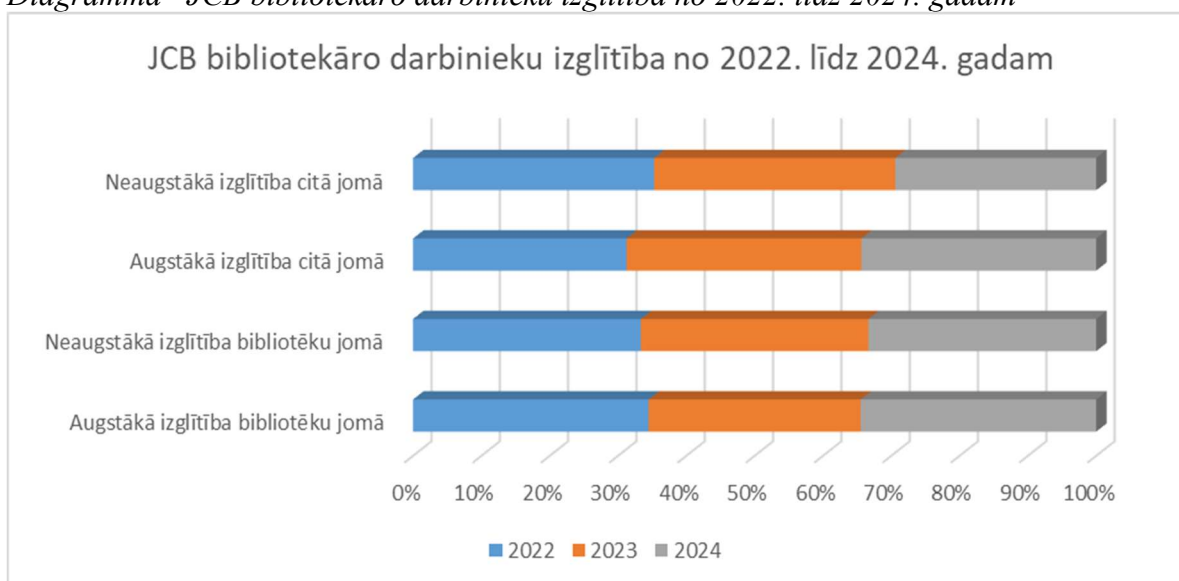

Diagramma “JCB bibliotekāro darbinieku izglītība 2024. gadā”

Diagramma “JCB bibliotekāro darbinieku izglītība 2023. gadā”

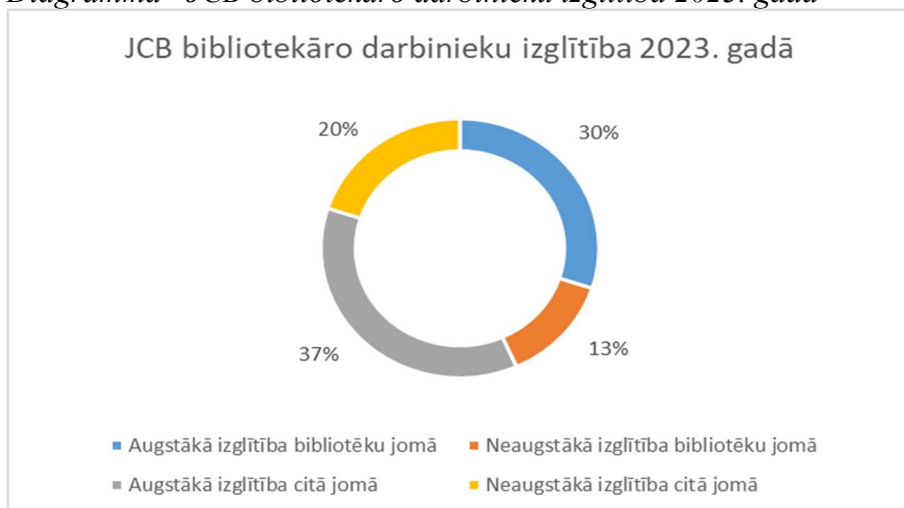

Diagramma “JCB bibliotekāro darbinieku izglītība 2022. gadā”

Atbilst ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Galvenie rādītāji

Pārskata gadā JCB pavisam kopā bija 8798 lasītāji, no kuriem 3055 bija bērni un jaunieši. Lasītāju kopskaits JCB, salīdzinot ar 2023. gadu, 2024. gadā ir krities par 1998 lasītājiem, kas veido 18% kritumu. Daļēji tas skaidrojams ar to, ka 2024. gadā tika pārskatīta lasītāju uzskaites metodika, novēršot līdzšinējās uzskaites nepilnības. 2024. gadā ir audzis JCB izsniegumu kopskaits – no 195 751 izsnieguma 2023. gadā uz 218 422 izsniegumiem 2024. gadā, kas veido 12% pieaugumu. Bibliotēkas apmeklējums savukārt pieaudzis par 5%, bet virtuālais apmeklējums par 13%.

Tabula “Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iep. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	10 175	10 793	8798	+6%; –18%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	<i>4007</i>	<i>4393</i>	<i>3055</i>	<i>+10%; –30%</i>
Bibliotēkas apmeklējums	110 521	98 210	102 940	–11%; +5%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	<i>29 720</i>	<i>22 078</i>	<i>28 415</i>	<i>–26%; +29%</i>
Virtuālais apmeklējums	22 133	179 675	202 624	+712%; +13%
Izsniegums kopā	206 505	195 751	218 422	–5%; +12%
<i>t. sk. grāmatas</i>	<i>142 367</i>	<i>118 808</i>	<i>132 340</i>	<i>–17%; +11%</i>
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	<i>71 890</i>	<i>74 952</i>	<i>63 207</i>	<i>+4%; –16%</i>
<i>t. sk. bērniem līdz 18 g.</i>	<i>36 423</i>	<i>30 025</i>	<i>25 868</i>	<i>–18%; –14%</i>
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	17%	18%	15%	+1%; –3%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	<i>37%</i>	<i>43%</i>	<i>34%</i>	<i>+6%; –9%</i>
Iedzīvotāju skaits	59 831	59 785	60 396	–0,1%; +1%

Pakalpojumu attīstība, jauninājumi – kopaina, piemēri, vērtējums

Pārskata periodā **bibliotēka aktīvi darbojās arī ārpus telpām** – notika dalība ar JCB punktu Kūrorta svētkos, Kauguru svētkos, Jūrmalas Jauniešu dienā un festivālā “V-Asarnieks”. Šādi pasākumi ārpus bibliotēkas telpām veicina jaunu lasītāju piesaisti un parāda bibliotēku kā mūsdienīgu, radošu un atvērtu kultūras centru, kas spēj gan saglabāt klasiskās vērtības, gan brīvi improvizēt dažādos apstākļos.

Jaunums bija bibliotēkas piedalīšanās “Bērnu svētkos” pie Mellužu estrādes ar aktivitāti “Lasi kopā ar lellēm”. Bērniem bija iespēja pēc rotaļšanās un koncertu baudīšanas atpūsties JCB teltī, kur kopā ar lellēm viņi klausījās bibliotekāru lasītās vai stāstītās pasakas. Bērni varēja arī paši lasīt vai šķirstīt grāmatīņas. Šī aktivitāte deva bērniem iespēju iepazīties ar grāmatām, iemācīties atklāt, ka grāmatā slēpjas daudz skaista un interesanta. Arī jaunajiem vecākiem tā bija jauna pieredze – redzēt bērnu kopā ar grāmatu un apzināties priekšā lasīšanas nozīmību bērna attīstībā.

Vēl viens jaunums bija grāmatu maiņas punkts, kuru JCB piedāvāja dažos pilsētas āra pasākumos. Grāmatu maiņas punkta saturu veidoja bibliotēkas lasītāju dāvinājumi, un ikviens interesents varēja apmainīt savu jau izlasīto grāmatu pret citu, nelasītu.

JCB pagalmā tika izvietotas divas izstādes, un kā ik vasaru apmeklētājiem bija pieejami divi šūpuļtīkli, ko izmantoja gan bērni, gan viņu vecāki.

Dzejas dienu pasākumā “Dzejas mikrofons jauniešiem “Dzeja un mūzika”” devāmies uz Jūrmalas Mākslas skolas jumta terasi, kur norisinājās jauno dzejnieku dzejas lasījums. Pasākumā piedalījās DJ Plastic, to vadīja Jūrmalas teātra aktieris un dzejnieks Ģirts Alsters. Pasākuma dalībnieki baudīja siltu tēju ar cepumiem, klausījās dzeju un skicēja dzejnieku portretus.

Jauniešu vidū īpašu popularitāti ieguva JCB Pieaugušo nodaļas vecākā bibliotekāra Igora Korotinska rīkotie **“Dungeons & Dragons jeb DnD spēļu vakari,** kas veicināja būtisku prasmju attīstību jauniešiem, tostarp komandas darbu, radošumu un stratēģisko domāšanu. Dalība šajos

pasākumos sniedza jauniešiem iespēju piedzīvot ko jaunu un aizraujošu, kā arī veidot jaunas pazīšanās bibliotēkā.

Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā tika **atklāta Sēklu bibliotēka jeb Sēklu apmaiņas punkts**, par pamatu ņemot kartīšu katalogu un iedvešot tajā jaunu dzīvi. Vienā kastītē var atrast speciālus iepakojumus un uzlīmes sēklu iepakošanai un noformēšanai, pārējās 11 kastītēs ir kāpostaugi, puķes, pākšaugi, lapu dārzeni, sakņaugi utt., kā arī pārsteigumu kastīte ar nosaukumu “Iesēsi redzēsi”. Aizraujošas un izglītojošas sarunas par augiem un stādiem rosināja Jūrmalas valstspilsētas skaistākā īpašuma laureāte Jana Kukaine, kurai dārzniecība ir sirdslieta. Pasākuma noslēgumā klātesošie tikai aicināti apmainīties ar līdzpaņemtiem ziedu, garšaugu un dārzeņu stādiem.

Tā kā Slokas bibliotēkai dots mākslinieka un dzejnieka Alberta Kronenberga vārds, šajā bibliotēkā tiek uzturēta Albertam Kronenbergam veltīta ekspozīcija un notiek ar mākslinieka un dzejnieka mantojumu saistīti pasākumi – lielākoties izzinošas un radošas nodarbības bērniem “Zīmē un rīmē!”, kuras pārskata gadā tika organizētas arī rudens ekskursiju nedēļā. 10. oktobrī, svinot Alberta Kronenberga dzimšanas dienu un tēlnieka Edvīna Krūmiņa 2007. gadā veidotās piemiņas zīmes Albertam Kronenbergam kapitālās rekonstrukcijas noslēgumu, Ezītis un Kurmītis iesaistīja bērnus Alberta Kronenberga grāmatu notikumu izspēlē; Jūrmalas Kultūrtelpas un vides dizaina centra darbiniece ar bērniem sietspiedes tehnikā veidoja Alberta Kronenberga zīmējumu novilkumus uz maisiņiem.

Savukārt **Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka pievērsa uzmanību Imanta Ziedoņa mantojumam**. Īpaši aktīvi tas darīts maijā, kas ir Imanta Ziedoņa dzimšanas dienas mēnesis:

- 21. martā–10. maijā bibliotēkā bija apskatāma Ziedoņa muzeja ceļojošā izstāde “Es atkal neatvados”, sniedzot iespēju iepazīt Ziedoņa muzeja un “Ziedoņa klases” sagatavotos stāstus, aizpildīt uzdevumus un klausīties dzejnieka balsi;
- 3. maijā – Imanta Ziedoņa dzimšanas dienā – Ķemeru pamatskolas Aulā notika Augšdaugavas novada Kultūras centra “Vārpa” teātra trupas “Trešais variants” uzvedums “Epifānijas”, kas bija balstīts rakstnieka daiļradē;
- 29. aprīlī–17. maijā bērni vecumā līdz 16 gadiem varēja piedalīties zīmējumu konkursā “Uzzīmē Ziedoni” (dalībniekiem bija jāizstrādā pašu veidots zīmējums jebkurā tehnikā, kas attēlo kādu Imanta Ziedoņa dzejoli vai epifāniju);
- 29. aprīlī–31. maijā bibliotēka aicināja piedalīties Imanta Ziedoņa krāsaino pasaku izaicinājumā (katrai nedēļai tika izvēlēta noteikta krāsa no Imanta Ziedoņa “Krāsainajām pasakām” un iedzīvotāji tika aicināti nākt uz bibliotēku atbilstošas krāsas apģērbā vai ar atbilstošas krāsas elementu, nofotografēties un ievietot attēlu sociālajos tīklos, izaicinājumu papildināja iknedēļas krājuma izlase ar atbilstošas krāsas grāmatu vākiem);
- 28. maijā notika literatūrzinātnieces Ausmas Cimdiņas lekcija “Manas pēdas ir pilnas ar zemtekstiem. Imants Ziedonis dzīvē un dzejā”, akcentējot Imanta Ziedoņa daiļrades elementus, zemtekstus, motīvus un īpatnības, iedvesmas personas, daloties arī personīgās atmiņās par dzejnieku.

Bibliomāts (grāmatu pakomāti)

JCB nav bibliomāta, bet ir grāmatu nodošanas kaste pie Centrālās bibliotēkas ieejas.

E-grāmatu bibliotēka

KISC un SIA “Tietoevry Latvia” sadarbībā ar izdevniecībām un citiem sadarbības partneriem jau sesto gadu bibliotēku lietotājiem nodrošināja iespēju izmantot “3td e-grāmatu bibliotēku” tīmekļvietnē www.3td.lv. Ikvienam bibliotēkā autorizētam Latvijas publiskās bibliotēkas lietotājam ir iespēja saņemt lasīšanā bez maksas ar autortiesībām aizsargātus latviešu autoru un tulkotos darbus e-grāmatas formātā tiešsaistē mobilajā ierīcē vai datorā. “3td.lv e-grāmatu bibliotēkas” priekšrocība ir tā, ka nepastāv rinda, jo visas grāmatas, kas pieejamas platformā, var izmantot neierobežots skaits lasītāju. 2024. gadā JCB lietotāji turpināja izmantot “3td e-grāmatu bibliotēkas” sniegtās iespējas –

salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, nedaudz pieaudzis gan pārskata periodā reģistrēto lietotāju, gan izsniegamu skaits. Lai gan e-grāmatu bibliotēkas statistika ar katru gadu lēnām aug, ir nepieciešams aktīvs darbs tās popularizēšanā iedzīvotājiem.

“3td.lv e-grāmatu bibliotēkas” grāmatu popularizēšana pārskata periodā veikta, individuāli informējot lietotājus par iespēju lasīt grāmatas tiešsaistē, izmantojot “3td.lv e-grāmatu bibliotēkas” informatīvo plakātu, publicējot informāciju JCB sociālo mediju profilos un iesakot lietotājiem izmantot šo pakalpojumu grāmatām, uz kurām bibliotēkās izveidojusies rinda.

Tabula “E-grāmatu bibliotēkas statistikas dati”

	2022	2023	2024
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits kopā	335	385	439
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits pārskata periodā	30	50	54
E-grāmatu bibliotēkas izsniegums kopā	2603	3161	3930
E-grāmatu bibliotēkas izsniegums pārskata periodā	550	558	769

Sabiedrības, lasītāju viedokļa izziņāšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti

2024. gadā no 10. līdz 30. aprīlim JCB lietotāji tikai aicināti piedalīties anonīmā aptaujā, lai izteiktu viedokli par bibliotēkas krājumu, katalogu, komunikāciju un nepieciešamajiem uzlabojumiem. Aptaujas anketas tika piedāvātas gan uz vietas bibliotēkā, gan elektroniski. Saite uz aptauju tika publicēta Jūrmalas valstspilsētas tīmekļvietnē un sociālajos tīklos. Aptaujā piedalījās 99 respondenti, no tiem 54 aizpildīja aptaujas anketu tiešsaistē.

Aptaujas rezultāti atklāj, ka 80% aptaujāto apmierina bibliotēkas grāmatu krājums. Visvairāk lietotāji izvēlas literatūru pēc tēmas, žanra, autora, grāmatu anotācijām un ieklausās draugu ieteikumos. Aptaujā lietotāji tika aicināti sniegt priekšlikumus bibliotēkas krājuma uzlabošanai: 11% aptaujāto vēlas vairāk nozaru literatūru bibliotēkas grāmatu krājumā, piemēram, biznesa, ekonomikas, vadībizinības, dabaszinību, medicīnas literatūru, jaunāko juridisko un sporta literatūru, kā arī vēlas lasīt grāmatas par ceļojumiem, biogrāfijas, zinātnisko un vēsturisko literatūru. Tika izteikta vēlme, lai bibliotēkas krājumā būtu vairāk jaunu grāmatu latviešu, angļu un krievu valodā, kā arī bērnu literatūra svešvalodās. Vairāki lietotāji ierosināja nepirkt grāmatas krievu valodā, bet pieņemt tās no iedzīvotājiem. Daļa aptaujāto nevēlas lasīt viegla satura periodiskos izdevumus, bet vēlas saturīgākus izdevumus, piemēram, “Rīgas Laiks” un “IR”. Literatūru latviešu valodā vēlas lasīt 74% respondentu, angļu valodā 13%, krievu valodā 11% un vācu valodā 2%.

Analizējot sniegtās atbildes, jāsecina, ka bibliotēkā joprojām aktīvi un arvien no jauna jāstrādā pie tā, lai popularizētu un vēl vairāk stāstītu par e-grāmatu bibliotēkas www.3td.lv izmantošanu, jo tikai 8% respondentu to izmanto regulāri, 10% e-grāmatu bibliotēku izmanto reti, 12% respondenti neizmanto vispār, jo neuzskata to par ērtu lietošanā, 45% neizmanto, jo lasa grāmatas iespiestā veidā, 15% respondenti neizmanto, jo nezina par tādu iespēju.

Lietotāji tika aicināti sniegt atbildes uz jautājumu par bibliotēkas piedāvāto datubāzu izmantošanu: 35% respondentu neizmanto bibliotēkas datubāzu piedāvājumu, 31% respondentu izmanto datubāzi “Letonika”, 11% – “News.lv”, 8% – “Britannica Library”, 15% aptaujāto nebija informēti, ka bibliotēka piedāvā datubāzes.

Aptaujas rezultāti rāda, ka lietotāji izmanto elektroniskā kataloga piedāvātās iespējas: 43% respondentu elektronisko katalogu izmanto grāmatu meklēšanai; 33% – grāmatu rezervēšanai. Katalogu grāmatu novērtēšanai izmanto 7% aptaujāto; 18% respondentu neizmanto elektronisko katalogu. Lietotāji vēlētos, lai elektroniskajā katalogā būtu iespēja pārlūkot grāmatas pēc tēmām (33%) un atlasīt vispieprasītākās grāmatas (21%). Iespēju atlasīt visaugstāk novērtētās grāmatas vēlas 20% aptaujāto, 13% vēlas dalīties sociālajos tīklos ar atsauksmi par grāmatu un video pamācību kataloga lietošanā.

Informācija par bibliotēkas pakalpojumiem un pasākumiem tiek iegūta dažādos veidos: 49% respondentu norādījuši, ka informāciju saņem no bibliotēkas sociālo tīklu profiliem, 28% minējuši, ka informāciju sniedz bibliotēkas darbinieki, savukārt 30% respondentu informācijas avots ir afišas

un informatīvās lapiņas, kas pieejamas bibliotēkā; 31% respondentu iegūst informāciju no “Jūrmalas Avīzes” un 25% no tīmekļvietnes www.jurmala.lv. Visbiežāk izmantotais sociālais tīkls ir “Facebook”, kuru lieto 76% respondentu, kam seko “Instagram” ar 47% lietotāju un “TikTok”, ko izmanto 16% respondentu.

Aptuveni 42% respondentu ir apmierināti ar bibliotēkas komunikāciju un servisu, 31% nav viedokļa par šo tēmu; 26% respondentu sniedza savus ierosinājumus saistībā ar komunikāciju, darba laiku un pakalpojumiem. Īpaši tiek izcelta Bulduru bibliotēkas darbinieču laipnība un atsaucība. Respondenti novērtē pašreizējo informācijas pieejamību, taču ir ieteikumi izveidot bibliotēkas tīmekļvietni, uzlabot sociālo tīklu komunikāciju, t. sk. veidot vizuāli pievilcīgākus ierakstus un palielināt aktivitāti “Facebook” un “Instagram”. Daži respondenti ierosina paplašināt bibliotēkas pakalpojumus, piemēram, rīkot lasītāju klubus, grāmatu apskatus un lasīšanas stundu skolēniem. Tika minēta nepieciešamība uzlabot telekomunikāciju sakaru kvalitāti un apsvērt darba laika izmaiņas.

Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām

JCB kopumā ir daļēji pieejama personām ar īpašām vajadzībām. Pie visām JCB ēkām ir ierīkota uzbrauktuve cilvēkiem ratiņkrēslos. Centrālajā bibliotēkā ir ierīkots platformas lifts apmeklētāju nokļūšanai otrajā stāvā. Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā un Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā personām ar īpašām vajadzībām ir pieejams tikai pirmais stāvs. Diemžēl abās filiālbibliotēkās nav pielāgotas labierīcības un nav iespējams izmantot ēkas otro stāvu, taču bibliotekāri ir vienmēr gatavi nodrošināt apmeklētājus ar nepieciešamajām grāmatām vai periodiskajiem izdevumiem. Cilvēkiem ar īpašām vajadzībām pielāgotu labierīcību nav arī Kauguru bibliotēkā, tādas ir tikai Centrālajā bibliotēkā un Bulduru bibliotēkā. Attālumi starp plauktiem un piekļuve tiem ir atbilstoša visās struktūrvienībās, izņemot Slokas bibliotēku, kur dažās telpās ir mazāks attālums starp plauktiem. Ērta piekļuve publiski izmantojamajiem datoriem ir visās JCB struktūrvienībās. Arī šajā pārskata gadā visu JCB struktūrvienību bibliotekāri iespēju robežās piegādāja uz mājām literatūru senioriem un lietotājiem ar īpašām vajadzībām, kuriem veselības problēmu dēļ līdz bibliotēkai aiziet nebija iespējams.

Pielāgotās literatūras pakalpojums reģionā

Tabula “Pielāgotā literatūra bibliotēkas krājumā”

Grāmatu veids	Grāmatu skaits
Grāmatas palielinātā drukā	0
Grāmatas vieglajā valodā	0

JCB pielāgoto literatūru krājumā nekomplektē, bet saņem no Latvijas Neredzīgo bibliotēkas. 2024. gada 7. februārī JCB no Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņēma pielāgotās literatūras kopu 27 vienību apjomā, t. sk. 12 audiogrāmatas mp3 formātā, 7 grāmatas palielinātā drukā, 2 grāmatas Braila rakstā, 2 grāmatas vieglajā valodā, 4 vienības audiožurnālu “Doma”. Pārskata perioda kopējais pielāgotās literatūras lasītāju skaits – 7, izsniegums – 7, no tā palielinātā drukā – 5 eksemplāri, vieglajā valodā – 2 eksemplāri. Centrālās bibliotēkas pirmajā stāvā tika iekārtots Pielāgotās literatūras plaukts, kas izvietots blakus bibliotēkas jaunieguvumiem. Ikdienā, individuāli apkalpojot lasītājus, tiek popularizēta arī pielāgotā literatūra. Informācija par iespējām lasīt pielāgoto literatūru publicēta Jūrmalas valstspilsētas tīmekļvietnē www.jurmala.lv un izplatīta JCB sociālo tīklu profilos, kā arī nosūtīta Labklājības pārvaldei un Jūrmalas sociālo pakalpojumu centram “Kauguri”. Par iespēju lasīt pielāgoto literatūru informēta SIVA rehabilitācijas centra bibliotēkas vadītāja Ārija Vanaga.

Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām/interesu grupām, tematiskie pasākumi

JCB lietotāji ir dažādas sabiedrības grupas – strādājošie, bezdarbnieki, seniori, jaunās māmiņas, ģimenes ar maziem bērniem, cilvēki ar īpašām vajadzībām, bērni un jaunieši. Informācija par bibliotēkas pakalpojumiem un jaunumiem regulāri publicēta JCB sociālo tīklu profilos. Pārskata periodā JCB un tās filiālbibliotēkās organizēti lasītveicināšanas un kulturizglītības pasākumi dažādām mērķauditorijām. JCB piedāvāja dažādas aktivitātes un radošās darbnīcas gan sestdienās, gan skolēnu brīvdienās visa gada garumā. Pavisam kopā JCB un tās struktūrvienībās 2024. gadā noorganizēti 97 klātienē pasākumi, to apmeklējuma kopskaits – 3074. No šiem pasākumiem 56 pasākumi organizēti bērniem un jauniešiem. Atsevišķi izdalāmas JCB organizētās lasīšanas veicināšanas aktivitātes – pavisam kopā pārskata gadā 150 ar apmeklējuma kopskaitu 4232. 61% no šīm aktivitātēm bija adresētas bērnu un jauniešu mērķauditorijai. Papildus šiem pasākumiem un aktivitātēm JCB un tās filiālēs regulāri tika izvietotas krājuma izlases literatūras popularizēšanai.

Tabula “JCB un tās filiālbibliotēku 2024. gada pasākumi un lasīšanas veicināšanas aktivitātes”

Struktūrvienība	Klātienes pasākumi ¹		Lasīšanas veicināšanas aktivitātes ²	
Rādītājs	Skaits	Apmeklētāju skaits	Skaits	Apmeklētāju skaits
Jūrmalas Centrālā bibliotēka	57	1930	73	1870
Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka	15	377	14	417
Kauguru bibliotēka	12	422	32	949
Alberta Kronenberga Slokas bibliotēka	9	221	14	375
Bulduru bibliotēka	4	124	17	621
Kopā	97	3074	150	4232

¹ Tikšanās ar sabiedrībā pazīstamiem cilvēkiem, t. sk. grāmatu autoriem, izstāžu atklāšanas, akcija “Muzeju nakts”, aktivitātes pilsētas svētku laikā;

² Nodarbības bērnodārzu un klašu grupām, nodarbības, literatūras lasījumi u. c. aktivitātes, kas veicinājušas interesi par grāmatām, t. sk. tikšanās ar grāmatu autoriem.

Spilgtākie JCB pasākumi, kas nav tiešā veidā saistīti ar lasīšanas veicināšanu

18. maijā JCB un tās filiālbibliotēkas aktīvi piedalījās **Muzeju nakts** pasākumos, piedāvājot daudzveidīgas aktivitātes gan pieaugušajiem, gan bērniem un ģimenēm. Pieaugušo apkalpošanas nodaļa organizēja radošo grāmatiesiešanas darbnīcu pieaugušajiem Inas Lukošus vadībā. Meistarklases laikā dalībnieki varēja apgūt dažādas grāmatiesiešanas tehnikas un ļauties radošam ceļojumam, izveidojot pašiem savu grāmatu. Bibliotēkas apmeklētāju atsaucība bija liela – sapratām, ka nākamajā Muzeju naktī jāorganizē vairāk radošu aktivitāšu arī pieaugušo auditorijai visa vakara garumā. Bērnu un jauniešu nodaļā notika aktivitātes, kurās bērni un jaunieši izmantoja visas piecas maņas – dzirdi, redzi, ožu, tausti un prātu. Bērni spēlēja spēles, izmēģināja dažādus mūzikas instrumentus, un, izmantojot binokļus, meklēja dzīvniekus un burtus, kas paslēpušies kokā. Foto orientēšanās aktivitātē bērni devās piedzīvojumā pa Dubultu Kultūras kvartālu, meklējot norādes un risinot uzdevumus, kas attīstīja gan vērību un loģisko domāšanu, gan radošumu. Bulduru bibliotēkā Muzeju nakts ietvaros ģimenēm bija iespēja doties foto orientēšanās spēlē pa bibliotēku, izzināt bibliotēkas krājumu un iegūt atbildes par dažādiem jautājumiem. Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā no plkst. 17.00 līdz 21.00 norisinājās Digitālā izlaušanās spēle par Ķemeriem. Spēles laikā apmeklētājiem bija iespēja iepazīt bibliotēkas telpas, to izvietojumu, bibliotēkas krājumu, kā arī apskatīt ceļojošo izstādi par Imantu Ziedoni. Dalībnieki uzzināja interesantus faktus par dzejnieka daiļradi un viņa saikni ar bibliotēku un Ķemeriem.

Pēc JCB Pieaugušo apkalpošanas nodaļas vecākā bibliotekāra Igora Korotinska iniciatīvas jau otro gadu notika Kaligrāfijas klubiņa nodarbības pieaugušajiem. Nodarbības notika reizi mēnesī Centrālajā bibliotēkā.

6. martā Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā viesojās **“Zero Waste Latvija”** pārstāve Maija Krastiņa. Lekcijā tika stāstīts par dažādiem ar atkritumiem saistītiem jautājumiem, par dzīvi bez tiem, to šķirošanu un pārstrādi.

20. maijā Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā Dabas aizsardzības pārvalde aicināja iedzīvotājus uz **Zaļo pēcpusdienu**. Sarunas laikā tika pārrunātas aktualitātes par infrastruktūras, uzņēmējdarbības un dabas jautājumiem Ķemeru.

19. jūnijā Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā notika **Vasaras saulgriežu sagaidīšana** ar Intu Špilleri un grupu “Divas Balsis”. Apmeklētāji varēja gan radoši darboties leļļu darbnīcā, veidojot smilgu “Ķemeru Anniņas”, gan gūt lustīgu noskaņojumu skanīgas mūzikas ritmos un dzejas lasījumos.

4. oktobrī, kad rudens raža ir novākta un no dārzeniem un ogām tiek gatavoti konservējumi un ievārījumi, Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā norisinājās tradicionālie **Burciņsvētki**. Šajā pasākumā vietējās kopienas iedzīvotāji pulcējās, lai dalītos pieredzē un pārrunātu jaunākās dabas velšu sagatavošanas receptes ziemas periodam. Pasākuma laikā notika arī iedzīvotāju konservējumu degustācija, veicinot savstarpēju pieredzes apmaiņu un kopienas saliedētību.

9. aprīlī Kauguru bibliotēkā notika **vides izglītības lekcija** sadarbībā ar Ķemeru Nacionālā parka informācijas centru “Meža māja” un lektori Agnesi Čamani. Ar interaktīvu spēļu starpniecību Jūrmalas Valsts ģimnāzijas 3.b klases skolēni noskaidroja pazīstamākās Latvijas putnu sugas, to dzīvesveidu un atpazīšanu dabā. Bērni centās saklausīt un atpazīt putnu balsis, kā arī atrast bildēs nosaukto putnu mājvietu un daudz ko citu.

16. un 19. aprīlī Kauguru bibliotēkā notika **tematisks pasākums “Kad Ūsiņš jā”** jeb kā senie latvieši pavasari sagaidīja. Par latviešu tautas tradīcijām, rumulēšanos un pieguļu, kādi ēdieni tika ēsti un kādi laika vērojumi bija šajā dienā. Ar šo dienu saistās daudz nostāstu un ticējumu, bērni klausījās tautasdziesmas un spēlēja spēles.

5. jūnijā Kauguru bibliotēkā ceļojumu cienītāji tikai aicināti uz pasākumu ar **blogeri, ceļotāju un grāmatu autori Zani Eniņu**, tikšanās laikā uzzinot par grāmatu “Nekauņīgais pingvīns” un piedzīvojumiem vairāk nekā septiņu mēnešu ilgajā ceļojumā pa Dienvidameriku, Lieldienu salu un Antarktīdu, par 2022. gadā izdoto grāmatu “Uz Aļasku un atpakaļ” un trešo grāmatu “Santjago ceļš: plāķsteris pēdām un sirdij”.

7. augustā Kauguru bibliotēkā notika **tikšanās ar maizes cepēju un uzņēmēju Normundu Skauģi un žurnālisti Liu Guļevsku**. Uzņēmējs dalījās stāstos par savas dzimtas saknēm un maizes ceptuves “Lāči” vēsturi. Klausītājiem bija iespēja uzzināt vairāk par grāmatas “Maizes dvēseli meklējot” tapšanu. Lia Guļevska: “Ne velti saka – lai saprastu latvieti, ir jāsaprot stāsts par viņa maizi.”

Valsts svētku nedēļā 15. novembrī **Kauguru bibliotēkā notika tikšanās ar režisoru Dāvi Sīmani**. Starptautiski novērtētais un skatītāju atzītais kino un montāžas režisors Dāvis Sīmanis dalījās iespaidos par vēsturisko kino Latvijā, uzsverot, ka filmas ir kā gadsimtus vienojošs tilts, iespēja vēstures zīmes saskatīt šodienas laikmeta vaibstos.

2. decembrī Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā notika **Ivana Pavlovskas grāmatas “Suns un cilvēks” prezentācija**. Ivans Pavlovskis ir pieredzes bagāts suņu dresētājs, suņkopības pētnieks un entuziasts. Pasākuma gaitā bija iespēja apskatīt brīnišķīgu un bagātīgu suņu dresūras izstādi, dzirdēt interesantus stāstus.

9. decembrī **Centrālajā bibliotēkā viesojās** Alīna un Jēkabs Andrušaiti, kas ir bloga “Sapņu medniece” un grāmatas **“Sapņu mednieku ceļojums: pirmie soļi pasaulē” autori**. Tikšanās laikā apmeklētājiem bija iespēja uzzināt par bloga pirmsākumiem un ieskatīties grāmatas tapšanas procesā. Autori dalījās ar interesantiem stāstiem no saviem ceļojumiem, kā arī sniedza ieteikumus, kā rīkoties dažādās neparedzētās situācijās.

10. decembrī **Kauguru bibliotēkā viesojās jaunais talants mūziķis Edvards Strazdiņš**, klausītājus priecējot ar dziesmām no sava debijas albuma “Lauku dzīves miera osta” ģitāras pavadījumā.

11. decembrī **Kauguru bibliotēkā** Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja Izglītības un informācijas nodaļas vadītāja Rozīte Katrīna Ponne Kauguru vidusskolas 3.b klases skolēniem

stāstīja par Ziemassvētkiem latviešu zemnieku sētā, kādi ēdieni tika ēsti un kādi laika vērojumi bija šajā dienā, tika minētas mīklas, kā arī dziedātas dziesmas kokles pavadījumā.

18. decembrī **Centrālajā bibliotēkā Latvijā populārais saksofonists Raivo Stašāns** jūrmalniekus priecēja ar saviļņojošu Ziemassvētku koncertu. Jūrmala ir Raivo Stašāna dzimtā pilsēta – viņš ir mūsu novadnieks vairākās paaudzēs, mācījies gan Jūrmalas Mūzikas vidusskolā, gan Jāzepa Mediņa Rīgas Mūzikas vidusskolā. Raivo Stašāns ir pirmais saksofonists Latvijā, kurš akadēmisko izglītību ieguvis Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā, jo deviņdesmitajos gados tāda iespēja bija katrā kursā tikai vienam. Raivo Stašāna instrumentālā mūzika atvēra klausītāju sirdis. Ļaujoties mūzikas valdzinājumam, aktīvākie koncerta apmeklētāji vakaru baudīja dejojot – tas mūsu bibliotēkā notika pirmoreiz.

No 21. novembra Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā bija skatāma Dabas aizsardzības pārvaldes izstāde “Dabas dziednīca – purvs”. **Izstāde par purvu no neierasta rakursa** – kā purvs un tā resursi kalpo cilvēku veselības atjaunošanai un atpūtai. Purva gaiss ir tīrs no putekļiem un dūmgāzēm, tam piemīt antibakteriālas īpašības, kas rodas no purva augu izdalītajām vielām – fitoncīdiem. Lai arī purva dabas daudzveidība ir salīdzinoši neliela, ikviena tā daļa kalpo mūsu veselībai. Purva dzīvnieku vērošana var kļūt par veselīgu un nomierinošu atpūtas veidu.

Aizvadītajā gadā bibliotēkā notika vairākas jauniešiem veltītas aktivitātes, kas **saistītas ar Eiropas Savienības izzināšanu un Latvijas dalības Eiropas Savienībā 20. gadadienas atzīmēšanu**.

22. aprīlī Centrālajā bibliotēkā ar pasākumu “Kur un kā svinēt? Saruna ar jauniešiem par Eiropas Savienības plusiem un mīnusiem” tika atzīmēta Eiropas diena un Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā 20. gadadiena. Diskusijā tika apspriesti dažādi viedokļi par Eiropas Savienības sniegtajām iespējām un izaicinājumiem. Pasākuma noslēgumā jaunieši risināja tematiskas krustvārdu mīklas, pārbaudot savas zināšanas par Eiropas Savienību.

8. maijā Centrālajā bibliotēkā notika pasākums jauniešiem “Eiropas Savienība un Tu”. Šajā tikšanās reizē bibliotēkas viesis bija Eiropas Gada cilvēks Ralfs Eilands. Sarunas laikā viņš dalījās pieredzē par panākumiem sportā un dalību Eiropā, kā arī diskutēja ar jauniešiem par iespējām, ko sniedz Eiropas Savienība. Pasākuma gaitā jaunieši piedalījās zināšanu pārbaudē par Eiropas Savienību, atbildot uz jautājumiem un saņemot balvas par pareizajām atbildēm.

Šie pasākumi rosināja jauniešu interesi par Eiropas Savienību, ļaujot viņiem iegūt jaunas zināšanas un dalīties savos viedokļos, kā arī veicināja dialogu par jauniešu iespējām un izaicinājumiem mūsdienu Eiropā.

Ģimenēm rīkoti pasākumi un aktivitātes

JCB orgnaizē pasākumus gan atsevišķi pieaugušajiem un bērniem/jauniešiem, gan ģimenēm. JCB Bērnu un jauniešu nodaļā tika turpināts **pasākumu cikls “Sestdiena pie Īpīša”**, ko apmeklēja visa ģimene, lai bērni kopā ar vecākiem piedalītos dažādās aktivitātēs, izzinot rotaļas ērikun izrādēs. Katrs pasākums bija veltīts konkrētai tēmai, kas veicināja bērnu radošumu, attīstīja iztēli un veidoja sirsnīgu kopā būšanas pieredzi. Pasākumos bērni piedalījās nelielās izrādēs, kurās varēja līdzdarboties, piemēram, skatījās izrādē “Vecīša cimdīšs” un pēc tās paši veidoja savus pasakas variantus, izmantojot izrādes varoņus. Radošajās darbnīcās bērni izgatavoja dažādus tēlus un dekorācijas – no papīra izgrieztus cimdīšus, kustīgus kaķus un grāmatzīmes ar cālīšiem. Pavasarī Lieldienu noskaņās tika veidoti stāsti par zaķēnu piedzīvojumiem, krāsotas un ripinātas oliņas, bet Māmiņdienai bērni darināja puķītes ar nelielu saldumu kā dāvanu mammām. Katrs pasākums ietvēra arī grāmatu lasīšanas un pētīšanas laiku, kurā bērni kopā ar vecākiem varēja tuvāk iepazīt grāmatu pasauli. Sarunās ar Īpīti bērni dalījās savos stāstos par mājdzīvniekiem, svētku tradīcijām un ikdienas notikumiem, tādējādi veicinot viņu stāstītprasmi un sociālās iemaņas. Šie pasākumi kļuva par gaidītu satikšanos, kur bērni varēja radoši izpausties, kopā ar ģimeni piedzīvot pasaku pasauli un vienlaikus attīstīt lasītprasmi un iztēli. Pasākumi stiprināja ģimenes saikni ar bibliotēku kā vietu, kur ne vien lasīt grāmatas, bet arī piedalīties izglītojošās un jautrās aktivitātēs.

Vasarā vienu reizi mēnesī Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā notika nodarbības “**Mazuļu rīts**” ģimenēm. Bērni darbojās ar dabas priekšmetiem (čiekuri, smilgu buntītes, koka ripas), vecumam atbilstošām grāmatām un attīstošajām rotaļlietām.

Bulduru bibliotēkā tika organizētas **ikmēneša radošās nodarbības**, kurās kopā ar grāmatu skaļo lasīšanu tika piedāvāts: izveidot sapņu ķērāju; dekupāžas tehnikā dekorēt sveces; izgatavot olu trauciņu groziņa formā; pārrunāt atkritumu šķirošanu un mantu otro dzīvi; izgatavot pārsteiguma kartiņu māmiņai u. c.

Veiksmīgākie lasīšanas veicināšanas un kultūrizglītības pasākumi

Pārskata gadā JCB organizētas daudzas veiksmīgas lasīšanas veicināšanas aktivitātes un pasākumi. Lai bibliotēkai piesaistītu dažādas mērķauditorijas un veicinātu interesi par grāmatām un lasīšanu, JCB darbinieki centās organizēt dažāda veida un satura pasākumus un lasīšanas veicināšanas aktivitātes. Literāro viesu vidū bija gan dažādu paaudžu autori, kuri iepazīstināja auditoriju ar savu pirmo grāmatu, gan autori ar lielu rakstniecības pieredzi. Daudzi bija Latvijā populāri dažādu jomu profesionāļi, kuru dzīvē rakstniecībai un grāmatai ir nozīmīga loma.

14. februārī **Centrālajā bibliotēkā viesojās novadniece, ilggadēja radio žurnāliste Lia Guļevska**. 2023. gada nogalē tika izdota autore jaunākā grāmata “Sirdspuksti”. Grāmatā apkopoti gaišu cilvēku sirdsstāsti, kas no dažādiem aspektiem vēsta par jēdzienu “cilvēka sirds”. Pasākuma viesi bija grāmatas “Sirdspuksti” literārie varoņi – profesors Valdis Segliņš, mūziķis Ivars Pētersons, rakstnieks Jānis Lejiņš un mākslas zinātnieks Ojārs Spārītis – izcili sava darba entuziasti, kuri bagātināja pasākumu, daloties atziņās gan par Lias Guļevskas grāmatā ietverto vēstījumu, gan pastāstot par savu darba jomu. Tikšanās reizes ar novadnieci Liu Guļevsku allaž ir ļoti sirsnīgas un lasītāju gaidītas.

17. aprīlī **Centrālajā bibliotēkā notika literāra tikšanās ar mūziķi, grāmatas “Piezīmes uz šaubu malām” autori Māru Upmani-Holšteini**. 2023. gads mūziķes dzīvē bija īpašs – aizvadīts vērienīgs koncerts arēnā “Rīga”, izdots septītais albums “777”, kas 2024. gadā ieguvis divas nozīmīgas balvas, kā arī publicēta pirmā grāmata. Māra Upmane-Holšteine apguvusi rakstniecību Literārajā Akadēmijā pie Ingas Žoludes. Viņas grāmata ātri iekļuva pirktāko grāmatu topā, atklājot autobiogrāfisku stāstu par ceļu mūzikā un personīgajiem pārdzīvojumiem. Māru ar Jūrmalu saista īpašas atmiņas – pirmais ģitārspēles skolotājs Adrians Kukuvass, kurš tikšanās laikā dalījās ar vēsturisku liecību – Māras motivācijas vēstuli mūzikas apguvei. Viņa ar sirsnību atcerējās bērnības vasaras un Jūrmalas bibliotēkas, kur kādreiz bijusi lasītāja.

16. augustā **Centrālajā bibliotēkā notika tikšanās ar jauno rakstnieci Baibu Baikovsku** un viņas uzticamo suni Elfu, atklājot suņu asistentu nozīmi un iedvesmojot klātesošos ar stāstiem par draudzību un atbalstu.

24. septembrī **Centrālajā bibliotēkā notika viens no apmeklētākajiem gada pasākumiem – Guntara Rača autorvakars “365” ar mūziķa Edvarda Strazdiņa piedalīšanos**. Pazīstamā dzejnieka un mūziķa Guntara Rača dzejas grāmatu sērija “365” ir iemantojusi lielu popularitāti, un daudzi tajā iekļautie dzejoļi pārtapuši par dziesmām. Autorvakara programmā skanēja dzejas lasījumi, sarunas un mūzika, tostarp jauni skaņdarbi ar Raimonda Paula un citu komponistu līdzdalību. Edvards Strazdiņš atskaņoja dziesmas no sava godalgotā debijas albuma “Lauku dzīves miera osta”. Kopā ar Guntaru Raču viņš izpildīja populāros duetos ierakstītos skaņdarbus “Kad gribas vairāk” un “Dzintara krellītes”. Vakara viesu vidū bija arī japāņu dziedātājs Masaki Nakagawa, kurš kopā ar Guntaru Raču sniedza muzikālu priekšnesumu. Pasākums vienoja dažādu paaudžu jūrmalniekus, atsaucot atmiņā arī pirmo autorvakaru pirms septiņiem gadiem Jūrmalas Mākslas skolā – brīdī, kad jaunā JCB ēka vēl bija tapšanas procesā. Pasākumu apmeklēja 120 apmeklētāji.

12. novembrī **Centrālajā bibliotēkā notika tikšanās ar komponistu un uzņēmēju Zigmaru Liepiņu**. Viens no populārākajiem latviešu estrādes komponistiem ir pazīstams arī kā rokoperas “Lāčplēsis” autors. Kopš pirmizrādes 1988. gadā šis darbs kļuvis par Atmodas simbolu, piedzīvojis vairākus koncertuzvedumus un turpina iedvesmot ar vēstījumu par brīvību un tautas spēku. Tikšanās laikā komponists dalījās stāstos par savu radošo ceļu un autobiogrāfisko grāmatu “Mūzaika” (2022),

kas atklāj viņa dzīvesgājumu un Latvijas mūzikas vides attīstību. Šī grāmata divus gadus bijusi vispieprasītākā nozaru literatūras grāmata bibliotēkā. Līdz šim komponists viesojies tikai dažās kultūras iestādēs, un tikšanās ar viņu mūsu bibliotēkā visiem bija īpašs notikums. Pasākumu apmeklēja 96 apmeklētāji.

21. novembrī **Centrālajā bibliotēkā apmeklētāji tikās ar izcilo latviešu aktieri un tulkotāju Gundaru Āboliņu**. Tautā iemīļotais aktieris ir ne vien izcils skatuves mākslinieks, bet arī prasmīgs vārdu meistars, kurš ar panākumiem darbojas tulkošanas jomā. Velkot paralēles aktiera un tulkošanas darbam, Gundars Āboliņš pastāstīja savām četrām līdz šim latviskotajām grāmatām. Tās visas dažādos aspektos saistītas ar skatuves mākslu. Tikšanās reizē aktieris klātesošos priecēja ar žilbinošiem fragmentu lasījumiem no sava jaunākā tulkojuma – vācu rakstnieka, aktiera un režisora Joahima Mejerhofs grāmatas “Ak šī sasodītā plaisa”, kas drīzumā uzsāks ceļu pie lasītājiem.

25. aprīlī **Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā viesojās literatūrzinātnieks, monogrāfijas “Lielais noliedzējs” autors Arnis Koroševskis**. Autors iepazīstināja klausītājus ar monogrāfijas tapšanu, interesantākajiem pētījuma materiāliem, ar grūtībām un gandarījuma brīžiem monogrāfijas rakstīšanas laikā. Literatūrzinātnieks atklāja Andreja Upīša darbības dažādās šķautnes, izceļot vērtīgo un paliekošo un raksturojot rakstnieka norietu padomju gados. Atklājot Andreja Upīša darbības laiku, pieskāramies dažādajiem vēsturiskajiem periodiem mūsu tautas un valsts dzīvē. Atzīmējot Bibliotēku nedēļu, dzirdējām par rakstnieka Andreja Upīša memoriālā muzeja bibliotēku un arī par Arņa Koroševska privāto bibliotēku, jo literatūrzinātnieks kolekcijā grāmatas. Literatūrzinātnieks dalījās arī pārdomās par sabiedrības attieksmi pret Andreja Upīša radošo mantojumu un viņa muzeju.

16. maijā **Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā notika saruna ar tulkotāju Māru Poļakovu**, LaLiGaBa balvas ieguvēju par godalgoto prozas tulkojumu Viktora Marcinoviča romānu “Mova”, par ukraiņu literatūru, ukraiņu un baltkrievu valodas un kultūras situāciju. Māra Poļakova atklāja arī tulkotāja darba specifiku, darbu ar valodu.

12. septembrī **Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā notika tikšanās ar rakstnieci Māru Zālīti**. Pasākuma ievadā Māra Zālīte lasīja savu dzeju, par dažiem dzejoļiem pastāstot to rašanās stāstu vai pastāstot par cilvēkiem, kuru iespaidā radies dzejolis. Pasākuma turpinājumā runājām par Dzejas dienu tradīciju Latvijā, par Māras Zālītes pirmajām Dzejas dienām kā jaunai dzejniece 1973. gadā Alojā, par radošo atmosfēru Rakstnieku savienībā toreizējā Benjamiņu namā, par Māras Zālītes daudzpusīgo daiļradi un mīlestību arī uz teātri.

17. oktobrī **Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā žurnālists, karsto punktu reportieris Atis Klimovičs** pastāstīja par savām reportiera un voluntiera gaitām Ukrainā kopš 2014. gada, iepazīstināja ar savu jaunāko grāmatu “Ukrainas kara voluntiera dienasgrāmata”, lasīja vēl nepublicētu aprakstu par ukraiņu sievietes-voluntieres smago un bīstamo darbošanos frontes aizmugurē Donbasā kara sākumā. Publika noskatījās arī jaunāko Ata Klimoviča producēto režisora Mareka Pakalna dokumentālo filmu “Nesatricināmās”.

14. novembrī **Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā notika rakstniece Inga Ābele** stāstīja par spilgtām personībām, kurām veltīti viņas darbi - topošais romāns par Aspaziju, romāns “Klūgu mūks” par Franci Trasunu, grāmata “Lidijas ziediņi” par Lidiju Lasmani-Doroņinu, par iecerētajām lugām – par kokgriežēju Miķeli Pankoku un dzejnieku Klāvu Elsbergu. Inga Ābele dalījās savos iespaidos un iedvesmā par Jūrmalu, uzdāvinot klausītājiem arī nelielu fragmentu no Aspazijas audzumeitas Virēnas Rozenbergas dienasgrāmatas, kurā aprakstīts viens vakars 1930. gadu Slokā.

No 21. marta līdz 10. jūnijam **Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā bija apskatāma Ziedoņa muzeja ceļojošā izstāde “Es atkal neatvados”**, kas deva iespēju iepazīt Ziedoņa muzeja un “Ziedoņa klases” sagatavotos stāstus, aizpildīt uzdevumus un klausīties dzejnieka balsī. Izstāde bija lieliski izmantojama kā papildinājums latviešu literatūras mācību procesā.

No 29. aprīļa līdz 17. maijam **Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka organizēja zīmējumu konkursu “Uzzīmē Ziedoni”** bērniem un jauniešiem līdz 16 gadiem. Dalībniekiem bija jāizstrādā pašu veidots zīmējums jebkurā tehnikā, kas attēlo kādu Imanta Ziedoņa dzejoļi vai epifāniju. Trīs labākie zīmējumu autori tika noskaidroti pēc publiskās balsošanas rezultātiem, kura notika “Facebook” un bibliotēkā.

28. maijā **Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā notika literatūrzinātnieces Ausmas Cimdiņas lekcija “Manas pēdas ir pilnas ar zemtekstiem. Imants Ziedonis dzīvē un dzejā”**. Lekcijas laikā Ausma Cimdiņa iezīmēja Imanta Ziedoņa daiļrades elementus, dzejas rindās ietērptos zemtekstus, motīvus un īpatnības, iedvesmas personas. Literatūrzinātniece dalījās arī atmiņās par tikšanās reizēm ar dzejnieku.

4. septembrī **Kauguru bibliotēkā notika tikšanās ar žurnālisti un rakstnieci Maiju Miglu-Streiču**, kura stāstīja par savu daiļradi, lasīja dzeju un fragmentus no sava debijas romāna “Matildes gadsimts”. Romāns vēsta par autores dzimtu, būtībā viņa ar šo grāmatu ir uzcēlusi pieminekli savai vecmāmiņai. Pēc Latvijas Televīzijā nostrādātiem 40 gadiem Maija Migla-Streiča pievērsās rakstniecībai un savu dzīvi ieraksta romānos.

13. septembrī **Kauguru bibliotēkā dzejas un mūzikas cienītāji pulcējās uz stāstiem un dzejas skanējumu kopā ar grāmatas “Tik daudz ko teikt” autori Lindu Tīmani un mūziķiem Kasparu Tīmani un Normundu Jakušonoku**. Vairāki autores teksti izskanēja melodijās: “Laime”, “Tevis dēļ”, “Palutini”. Lindas Tīmanes dzejoļu krājumā ir apkopoti ilgā laika posmā rakstīti dzejoļi. Dzejniece lasīja arī savus jaunākos dzejoļus un stāstu.

8. oktobrī **Kauguru bibliotēkā viesojās dzejnieks un tulkotājs Guntars Godiņš**, kurš iepazīstināja gan ar savu daiļradi, gan lasīja fragmentus no somu un igauņu dzejas.

7. septembrī notika jūrmalnieces **Madaras Grīses un fotogrāfes Dārtas Treimanis dzejas grāmatas “Laiks sev” prezentācija** Bulduru bibliotēkā.

Pārskata periodā Centrālajā bibliotēkā kopā ar sadarbības partneriem – Jūrmalas Mākslinieku biedrību, fotostudiju “Aspazija”, Dantes Aligjēri biedrību un Lapmežciema māksliniekiem – organizētas piecas mākslas izstādes. Veiksmīgākā no tām – **mākslinieku Mairas Veisbārdes un Andra Bērziņa izstāde “Mīlot Latviju un Itāliju”**, kuras atklāšana notika 1. martā. Izstādē bija apskatāmas Mairas Veisbārdes gleznas un Andra Bērziņa zīmējumi un medaļas. Abus māksliniekus vieno radniecisks pasaules redzējums – mīlestība uz savu zemi un pasauli, cilvēka garīgais skaistums un personība, kā arī dabas pilnskanība visos gadalaikos. Izstādē bija apskatāmi mākslas darbi, veltīti Latvijas un Itālijas kultūras personībām – Dantes Aligjēri dzejas lieliskajam tulkotājam Valdim Biseniekam, itāļu komponistam Antonio Vivaldi u. c. Pirmo reizi JCB apmeklētājiem bija iespējams apskatīt medaļu kolekciju – par to paldies jāteic Jūrmalas muzejam, kurš aizdeva vitrīnu medaļu eksponēšanai.

Programmas “Latviešu grāmatai 500” aktivitātes

Programmas “Latviešu grāmatai 500” ietvaros 2024. gadā Jūrmalas bibliotēkās norisinājās vairāki pasākumi, kas atzīmēja latviešu grāmatniecības piecsimtgadī.

JCB Bērnu un jauniešu nodaļā tika organizēts literāro **pasākumu cikls “Kā top grāmata?”** tāda paša nosaukuma VKKF projekta ietvaros, kura laikā jauniešiem bija iespēja tikties ar dzejniekiem, prozas un fantāzijas rakstniekiem, kā arī komiksu veidotājiem. Dalībnieki guva ieskatu dažādos grāmatu veidošanas procesos.

Grāmatu tapšanas procesam un grāmatniecības jomai tika pievērsta īpaša uzmanība meistarklasēs un lekcijās. 2024. gada 18. maijā Muzeju nakts aktivitāšu ietvaros grāmatniecības Ina Lukošus Centrālajā bibliotēkā vadīja **grāmatniecības meistardarbnīcu**, kurā dalībnieki praktiski apguva grāmatu iesiešanas mākslu. 22. maijā Centrālajā bibliotēkā **grāmatniecības vēsturnieks Dr. philol. Pauls Daija sniedza lekciju**, atklājot jaunākos pētījumus un grāmatniecības vēstures aktualitātes. 11. aprīlī Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā ar apmeklētājiem tikās **kultūras žurnāliste un raidījuma “Grāmatu stāsti” veidotāja Liega Piešiņa**, daloties savā pieredzē par darbu literatūras jomā un ieteicot izcilus latviešu autorus.

17. oktobrī Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā **blogere un literatūras entuziaste Ieva Strazdiņa vadīja lekciju “Grāmatu lasīšana ir vērtīgs ieradums”**, aicinot jauniešus attīstīt lasīšanas kultūru un padarīt to par ikdienas sastāvdaļu.

Jūrmalas bibliotēkas piedalījās arī mūsdienīgu grāmatizdošanas procesu popularizēšanā. 19. jūlijā Centrālajā bibliotēkā notika **pirmo papildinātās realitātes grāmatu latviešu**

grāmatniecībā **“Pastaiga pa skaisto Rīgu” (2024) un “Pastaiga pa skaisto Liepāju: uzplaukums” (2024) prezentācijas pasākums**, kurā autori stāstīja par šo inovatīvo izdevumu izveidi. Jūrmalniekiem bija iespēja tikties ar projekta idejas autoriem – redaktoru un žurnālistu Kasparu Miglu un līdzautoru, pedagogu Andri Ivanovu, kuri pastāstīja, kā tapušas grāmatas un iepazīstināja apmeklētājus ar grāmatu izmantošanas iespējām.

Visa gada garumā JCB bija skatāmas latviešu grāmatniecībai veltītas izstādes. No aprīļa līdz decembrim JCB Bērnu un jauniešu nodaļā bija skatāma **izstāde “Grafika grāmatās cauri laikiem”**, kas iepazīstināja apmeklētājus ar grāmatu ilustrāciju vēsturi un grafikas nozīmi grāmatniecībā. Savukārt no septembra līdz novembrim JCB bija apskatāma **izstāde “Senākie izdevumi Jūrmalas Centrālās bibliotēkas krājumā”**, kurā interesenti varēja aplūkot senākās bibliotēkas krājumā esošās grāmatām, tostarp eksemplārus no agrākās Majoru-Dubultu Labdarības biedrības bibliotēkas.

29. augustā Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā tika atklāta **izstāde “Ex libris – mākslas un personības simbioze”**, kas bija veltīta izcilajam latviešu grafiķim Pēterim Upītim, atzīmējot viņa 125 gadu jubileju. Izstādes atklāšanā ar vieslekciju par ekslibru vēsturi uzstājās LNB Mākslas un mūzikas centra krājuma eksperts Dmitrijs Zinovjevs.

Jāpiemin arī 6. novembrī atklātā **izstāde “Grāmata – Slokas vēstures līdzgaitniece”**, kas piedāvāja unikālu iespēju iepazīties ar senākajiem un vērtīgākajiem grāmatu izdevumiem no Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkas krājuma. Izstādes atklāšanas pasākumā Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkas vecākā bibliotekāre Inta Lubēja demonstrēja prezentāciju par Slokas bibliotēku pirmsākumiem un maiņām laikmetu griežos, senākajām grāmatām, bet vieslektore, novadpētniece Ārija Vanaga stāstīja par jūrmalnieku lasīšanas tradīciju Jūrmalā.

Uzziņu un informācijas darbs

Informācijas un uzziņu sniegšanas darbs balstījās uz datubāzu, interneta resursu un bibliotēkā pieejamo informācijas avotu izmantošanu. Pārskata periodā JCB un tās filiālbibliotēkas aktīvi sniedza individuālas klātienē konsultācijas iedzīvotājiem, lai pilnveidotu viņu e-prasmes un informācijpratību. Šajās konsultācijās tika aptvertas tādas tēmas kā valsts un pašvaldību e-pakalpojumu izmantošana (piemēram, latvija.gov.lv, eveseliba.gov.lv, eds.vid.gov.lv), kā arī dažādu tiešsaistes platformu lietošana (piemēram, visidarbi.lv, ss.com, vivi.lv) un banku e-pakalpojumi. Papildus tam konsultācijas tika sniegtas arī CV sastādīšanā, e-pasta izveidē un darba meklējumos. Lasītāju pieprasītās uzziņas tika sniegtas klātienē, telefoniski un ar e-pasta starpniecību. Ieskatam – daži bibliotēkas lietotāju informacionālie pieprasījumi 2024. gadā: galvassegu vēsture; informācija par gliemežu izplatību un sugām; lidmašīnu attīstības vēsture; Ķemeru putni; Jūrmalas koka arhitektūra u. c.

Plašākas uzziņas:

- Jūrmalas skolu audzēkņi lūdza sniegt informāciju par spilgtu notikumu, kas noticis viņu dzimšanas dienā, no laikraksta “Jūrmalas Avīze”;
- Jūrmalas Mūzikas skolas direktorei Guntai Liepiņai sniegtās uzziņas – Latvijas komponistu Lūcijas Garūtas, Jāņa Cimzes, Jurjānu Andreja, Jāzepa Vītola, Emīla Dārziņa, Alfrēda Kalniņa, Emīla Melngaiļa, Jāņa Ivanova, Imanta Kalniņa, Pētera Plakida, Pētera Vaska, Ērika Ešenvalda atziņas par mūziku, tās ietekmi uz cilvēku un mūzikas mācīšanos,
- Aspazijas atziņas, ko varētu izmantot kā novēlējumus skolotājiem.

Bibliotēkas izglītojošā darbība

Tiek veikta organizējot kultūrizglītības pasākumus un sniedzot individuālas konsultācijas.

Digitālās nedēļas ietvaros JCB un tās filiālbibliotēkas pastiprināti piedāvāja konsultācijas iedzīvotājiem digitālajā jomā, piemēram, individuālas konsultācijas e-paraksta apguvē. Digitālās nedēļas ietvaros 15. maijā Centrālajā bibliotēkā sadarbībā ar SEB banku notika lekcija “Krāpnieku lamatas var ātri pamanīt. Noskaidrosim, kā”.

Sadarbībā ar **nodibinājumu “Fonds – Jūrmala cilvēkam”** un lektori Inesi Urpenu Bulduru bibliotēkā un Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā tika piedāvātas nodarbības senioriem apgūt ikdienas dzīvē noderīgas moderno tehnoloģiju piedāvātās iespējas vienu reizi nedēļā triju mēnešu garumā. Dalībnieki varēja izvēlēties vienu vai visas piedāvātās tēmas: personas datu un privātuma aizsardzība; digitālās vides un rīku jēgpilna lietošana; e-prasmes vispārējās sociālās funkcionēšanas veicināšanai; izpratne par lietotāja profilu un dažādiem autorizēšanās veidiem. Katrs dalībnieks tika aicināts izmantot savas ierīces (viedtālruni, planšetdatoru, portatīvie datori) vai pieslēgties e-pakalpojumiem no bibliotēkas datora. Dalībnieku atsaucība bija samērā liela. Kāds nāca vairākas reizes un apguva vairākas tēmas, cits tikai vienreiz. Kopumā šo iespēju izmantoja 30 iedzīvotāji.

Medijpratība

Pārskata periodā speciāli pieaugušo auditorijai organizēti pasākumi medijpratībā netika organizēti. JCB Pieaugušo apkalpošanas nodaļas vecākais bibliotekārs Igors Korotinskis tika izvirzīts kā JCB pārstāvis, lai piedalītos LNB projektā “Digitālās kompetences un informācijpratība bibliotekāriem”. Savukārt Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkas vecākā bibliotekāre Lita Zandberga uzsāka mācības LNB Bibliotēku attīstības centra bibliotekāru kompetences pilnveides programmā “Medijpratības meistari” un jau pārskata gadā sadarbībā ar pirmsskolas izglītības iestādi “Austras koks” novadīja pirmo nodarbību bērniem par medijpratību. Nodarbības laikā bērni nostiprināja ar datoriku saistītu vārdu krājumu, atpazīna un analizēja situācijas, kas saistītas ar viedierīču lietošanu, veidoja papīra rokas pulksteni.

16. februārī Kauguru bibliotēkā notika izglītojoša medijpratības nodarbība, kurā piedalījās pirmsskolas izglītības iestādes “Zvaniņš” bērni. Nodarbības laikā, izmantojot grāmatu “Vaifija skola”, bērni caur spēlēm, mīklām un dziesmām tika iepazīstināti ar tehnoloģijām, mācoties kļūt par drošiem un atbildīgiem mediju lietotājiem. Savukārt 20. martā Bulduru bibliotēkā Tet sociālās iniciatīvas “Tet skoliņa bērniem” ietvaros norisinājās medijpratības nodarbība “Internets un drošība” pirmsskolas izglītības iestādes “Saulīte” bērniem. Sarunu, spēļu un Ričija Rū dziesmas “Atceries par drošību” pavadībā bērni noskaidroja, kā darbojas internets, kā internetu lietot atbildīgi un droši, no kā internetā jāuzmanās un kur drīkst un nedrīkst izmantot viedierīces.

Jūrmalas valstspilsētas bibliotēku kopkatalogs

Jūrmalas valstspilsētas bibliotēku kopkatalogs apvieno JCB, 4 tās struktūrvienību un 12 izglītības iestāžu bibliotēku datus. Bibliotēkas izmanto BIS ALISE moduļus, nodrošinot efektīvu krājuma pārvaldību un lietotāju apkalpošanu:

- kopējais ierakstu skaits **90 828**;
- kopējais periodisko ierakstu kopskaits **9914**;
- kopējais lietotāju skaits lasītāju datubāzē **13 915**;
- krājuma inventarizācija veikta **1** publiskajai bibliotēkai (Bulduru bibliotēka).

Ar 2024. gadu JCB tika izveidots jauns amats – sistēmbibliotekāre-metodiķe, kura uzsāka darbu 2. janvārī. Viens no sistēmbibliotekāres-metodiķes darba uzdevumiem ir sekošana līdzi kataloga datu kvalitātei.

2024. gada beigās tika veikta Pumpuru vidusskolas un Jaundubultu pamatskolas bibliotēku krājuma sapludināšana, izveidojot vienotu Jūrmalas valstspilsētas Pumpuru vidusskolas bibliotēku. Lai izvērtētu un uzlabotu Jūrmalas valstspilsētas elektroniskā kopkataloga kvalitāti, 2024. gada 27.–31. maijā tika veikta JCB darbinieku aptauja, kurā piedalījās 17 bibliotekārie darbinieki. Aptaujas rezultāti rāda, ka lielākā daļa bibliotekāru pārvalda bibliotēku informācijas sistēmas “ALISE” Cirkulācijas modeli (59%) un Meklēšanas un atlasas moduli (65%), tomēr 12% atzīst, ka viņu zināšanas šajos moduļos nav pietiekamas. Citi moduļi (Komplektēšanas modulis, Katalogizācijas modulis, SBA modulis, Inventarizācijas modulis) tiek izmantoti retāk, tādēļ bibliotekāru prasmes tajos ir atšķirīgas. Elektronisko katalogu 30% bibliotekāru vērtē pozitīvi, savukārt 65% sniedz vidēju vērtējumu, norādot uz nepieciešamību to uzlabot. Aptaujas dati liecina, ka jāpilnveido kataloga

lietojamība, uzlabojot vizuālo pieejamību (t. sk. pievienojot grāmatu vāku attēlus) un veicinot lietotāju informētību. Vēl tika ieteikts pievienot norādes par www.3td.lv e-grāmatām, kas veicinātu digitālo resursu pieejamību un informētu lietotājus, ka konkrētais resurss ir pieejams arī elektroniski, pievienot detalizētāku informāciju bibliogrāfiskajiem ierakstiem, lai nodrošinātu plašāku kontekstu un precīzāku meklēšanas rezultātu, kā arī izdalīt atsevišķi daiļliteratūras un nozaru jaunumus no mācību literatūras jaunumiem, lai uzlabotu resursu pārskatāmību. 53% aptaujāto bibliotēkāju norāda, ka lietotājiem piedāvā ALISE WebPAC (vecu versiju), jauno versiju ALISE PAC piedāvā 47% bibliotēkāju. Plašāku jaunās versijas izmantošanu var veicināt, skaidrojot tās priekšrocības. Autorizācijas datus vienmēr piedāvā 59% aptaujāto bibliotēkāju, diemžēl 36% bibliotēkāju autorizācijas datus piedāvā tikai dažreiz, piemēram, tad, ja lasītājam par to ir interese, kas norāda uz iespējamu komunikācijas trūkumu vai neizmantojamām iespējām lietotāju informēšanā par elektroniskā kataloga iespējām.

BIS ALISE ierakstu kvalitāte tiek pārbaudīta un uzlabota nepārtraukti:

- papildināti un uzlaboti monogrāfiskie ieraksti – pievienotas anotācijas, grāmatu daļu atspoguļošana, grāmatu vāka attēlu pievienošana;
- darbs ar autoritatīvajiem datiem – papildināti nepilnīgi ieraksti, dzēsti dubleti;
- statistikas lauku (996) pārbaude un labošana;
- izveidotas jaunas kolekcijas – “Jaunākās bērnu grāmatas”, “Jaunākās pusaudzju grāmatas”, “Jaunākās nozaru grāmatas”, “Ukrainas vēstniecības dāvinājuma kolekcija”, “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2024”, “Jaunumi oriģinālliteratūrā”, ““Read Japan” dāvinājums”, “Izstāde “Kurbads. Latvju varoņstāsts””, “Jūrmalas stāsti 2019–2024””.

Tabula “BIS ALISE izmantošana”

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Pasūtīts (Web) eksemplāru (2024)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana	
5	5	5	5	5	5	3312

Autorizētiem lietotājiem ir iespēja interesējošo izdevumu elektroniski pasūtīt vai rezervēt, sekot līdzi sava konta situācijai, pieprasīt izdevuma nodošanas termiņa pagarinājumu. 2024. gadā autorizēto lietotāju skaits ir palielinājies par 63%.

Tabula “Autorizētie lietotāji”

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	3265	3499	3618	+3,4%
Autorizētie lietotāji kopā	1387	1674	2439	+45,7%
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	787	936	1531	+63,6%

Iekšzemes un starptautiskais SBA

Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2022	2023	2024
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	49	112	199
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	111	162	270
No Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņemtās pielāgotās literatūras skaits	20	20	27

Pārskata gadā bibliotēka turpināja izmantot iekšējo SBA starp JCB struktūrvienībām. Lai gan šim pakalpojumam netiek nodrošināts pašvaldības transports un izdevumus izvadā bibliotēkas darbinieki ar savu autotransportu darba pienākumu ietvaros vai brīvprātīgi, šis pakalpojums nodrošina

visnotaļ operatīvu lietotāju pieprasījumu apmierināšanu un kvalitatīvu apkalpošanu. SBA kārtā saņemtie dokumenti tika izmantoti arī bibliotēkas literatūras izstāžu papildināšanai, literāro un tematisko pasākumu organizēšanai.

Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā

JCB darba pamatrādītāji liecina, ka pakāpeniski bibliotēku izmantojamība uzlabojas, tomēr darbs ar jaunu apmeklētāju piesaisti vēl turpināms, īpaši izmantojot IKT risinājumus un pakalpojumu attīstību, piemēram, izglītojošu nodarbību un interešu grupu piedāvājumu. Pakalpojumu pieejamību un popularizēšanu traucē patstāvīgas JCB tīmekļvietnes neesamība un atsevišķu darbinieku neieinteresētība pakalpojumu popularizēšanā. Diemžēl divas JCB filiālbibliotēkas nav brīvi pieejamas cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Kauguru, Ķemeru un Slokas bibliotēku fiziskais stāvoklis un Centrālās bibliotēkas un Bulduru bibliotēkas telpu nepilnības arī neveicina lietotājdraudzīgu bibliotēkas apmeklējuma pieredzi.

Atbilst ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

6. Krājums

Krājuma komplektēšanas politika un organizācija

JCB krājuma komplektēšanas prioritātes 2024. gadā tika noteiktas, balstoties uz bibliotēkas komplektēšanas politikā 2021.–2025. gadam noteiktajiem principiem. JCB un tās struktūrvienību krājuma lielāko daļu veido monogrāfiskie izdevumi latviešu valodā, krievu valodā un angļu valodā, pēc tam seko bērnu un jauniešu literatūra, uzzīņu, nozaru literatūra un laikraksti un žurnāli latviešu un krievu valodā. Pārskata periodā jaunās grāmatas tika iegādātas reizi mēnesī grāmatu bāzē SIA “Latvijas grāmata”, bet periodiskie izdevumi tika abonēti ar “Latvijas Pasta” starpniecību. Daži bērnu žurnāli tika pasūtīti ar SIA “Egmont” starpniecību.

Pārskata gadā tika izstrādāta jauna plauktu indeksu sistēma atbilstoši jaunajam UDK sastāvam. 2024. gadā visās JCB filiālbibliotēkās tika nomainīti krājuma plaukta indeksi gan fiziski, gan BIS ALISE. Slokas un Ķemeru bibliotēkā tika aktualizēts daiļliteratūras krājuma sadalījums – ārzemju daiļliteratūras izdevumi no sadalījuma pa valstīm tagad ir sapludināti un izvietoti alfabēta secībā. Centrālajā bibliotēkā šis darbs tikai uzsākts, pilnīga plauktu indeksu nomaiņa plānota 2025. gadā. Veicot periodisko izdevumu pasūtīšanu 2025. gada pirmajam pusgadam, tika veikta katra nosaukuma izsnieguma vēstures analīze, apkopojot rezultātus un veicot pasūtījumu atbilstoši rezultātiem.

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2022	2023	2024
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	34 859	35 859	38 900
<i>t. sk. grāmatām</i>	25 000	27 000	30 000
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	9859	8859	8900
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	0.58	0.60	1.55
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	34 859	35 859	38 900

Pārskata periodā pašvaldības finansējums jauno grāmatu iegādei tika palielināts par 3000 eiro. Nākotnē šis finansējums ik gadu pastāvīgi jāpalielina, lai varētu iegādāties vairāk eksemplāru lasītāju pieprasītākajiem izdevumiem, atjaunot uzzīņu un nozaru izdevumus un iegādāties daiļliteratūru angļu valodā, kura pēdējos gados lasītāju vidū kļuvusi pieprasīta.

JCB krājums pārskata periodā tika papildināts ar privātpersonu un institūciju dāvinājumiem. Pavisam kopā dāvinājumu veidā JCB grāmatu krājums tika papildināts ar 1138 eksemplāriem par kopējo summu 6271 eiro.

2024. gadā vasarā tika saņemts “Read Japan” dāvinājums – kopskaitā 22 grāmatas par summu 178 eiro. Šo projektu atbalstīja “Nippon Foundation” un “Tokyo Foundation for Policy Research”, un tā mērķis ir veicināt dziļāku izpratni par Japānu visā pasaulē. 2. augustā Centrālajā bibliotēkā notika svinīgā dāvinājuma pieņemšanas ceremonija ar Japānas diplomātiskās misijas vadītāja vietnieka Satoši Isono piedalīšanos. Dāvinājuma izdevumu kopa tik izvietota speciālā plauktā Centrālajā bibliotēkā.

Krājuma pārbaude (inventarizācija)

Pārskata periodā tika veikta Bulduru bibliotēkas krājuma inventarizācija divos piegājienos, jo Bulduru bibliotēkas krājums atradās trīs vietās: Bulduru bibliotēkā, Centrālajā bibliotēkā un pašvaldības telpās Kauguros sakarā ar to, ka pēc bibliotēkas pārcelšanās no ēkas Edinburgas prospektā 89 uz Muižas ielu 7 jaunajās telpās bija iespējams izvietot tikai jaunāko un pieprasītāko

krājuma daļu. Mazāk pieprasītā krājuma daļa tika izvietota Centrālajā bibliotēkā ar pieejamību lasītājiem un pašvaldības telpās Rūpniecības ielā 19 bez pieejamības lasītājiem. Pirmajā posmā no 26. jūnija līdz 28. jūnijam tika veikta krājuma daļas inventarizācija Muižas ielā 7 un Strēlnieku prospektā 30, otrajā posmā no 26. augusta līdz 30. augustam tika veikta krājuma daļas inventarizācija Rūpniecības ielā 19. Papildus jāmin tas, ka krājuma daļas Rūpniecības ielā 19 inventarizācija notika ne pārāk labvēlīgos apstākļos, kad telpas un krājumu bija skārusi lielā vētra naktī no 28. uz 29. jūliju – inventarizācijas gaitā nācās ne tikai atlasīt grāmatas, kuras nebija ūdens skartas, bet arī šķirot un sagatavot utilizēšanai samirkušos eksemplārus. Par stihijā bojātām tika atzītas 34% no Rūpniecības ielā 19 novietotajām grāmatām. Visi izglābtie eksemplāri pēc inventarizācijas tika apstrādāti ar dezinfekcijas līdzekļiem.

Bulduru bibliotēkas krājuma inventarizācija vērtējama kā diezgan sarežģīts process, jo datus vajadzēja salīdzināt un apkopot no trīs krājuma daļām, kuras bija izvietotas katra savā ēkā. Taču inventarizācija tika veikta sekmīgi, pateicoties JCB darbinieku profesionalitātei un SIA “Tietoevry Latvia” speciālistes Marinas Saņukas atsaucībai, kas neliedza padomu problēmsituācijās.

Krājuma rādītāji

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2022	2023	2024
Jaunieguvumi kopā	7317	7669	6809
<i>t. sk. grāmatas</i>	3062	3966	3584
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	949	822	538
<i>t. sk. bērniem</i>	890	1247	1332
Izslēgtie dokumenti	28 333	5772	11 858
Krājuma kopskaits	128 195	129 547	118 585
Grāmatu krājuma apgrozība	0.8	1.6	1.2
Periodisko izdevumu apgrozība	4.75	0.16	2.6

Jaunieguvumu skaits pārskata periodā bija mazāks nekā iepriekšējā gadā, kaut gan pašvaldība bija palielinājusi līdzekļus krājuma papildināšanai. Tas skaidrojams ar to, ka grāmatu cenas Latvijā un pasaulē pastāvīgi aug. Īpaši dārgi ir nozaru un uzzīņu izdevumi. Piemēram, izdevums “Atjauno redzi pats” maksāja 34 eiro, “Eiropas skaistākie dārzi” 20 eiro; “Aija Mūrniece Porcelāna dzīves stāsti” 38 eiro. Pārskata periodā JCB lietotājiem tika piedāvāti 74 nosaukumu drukātie periodiskie izdevumi: 67 latviešu, 6 krievu un 1 angļu valodā. Lietotāju vidū iecienīti ir periodiskie izdevumi par vēsturi, medicīnu un izklaides rakstura žurnāli. 2024. gadā krājuma kopskaits ir samazinājies, jo grāmatu cenas ir augušas, līdz ar to bija iespējams iegādāties mazāku skaitu izdevumu, kā arī jūlija vētras dēļ no ūdens cieta liela daļa Bulduru bibliotēkas krājuma, kas bija jānoraksta, jo cietušie izdevumi nebija atjaunojami.

Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana bērnu un jauniešu literatūrā

Pārskata periodā JCB krājumā ienāca kopā 3584 monogrāfiskie izdevumi, t. sk. 1332 bērniem un jauniešiem, kas ir par 85 izdevumiem vairāk nekā 2023. gadā. Procentuāli jaunieguvumi bērnu un jauniešu auditorijai 2024. gadā bija 37% no visiem JCB krājuma jaunieguvumiem. Bērnu un jauniešu lasītājiem tika abonēti 9 nosaukumu preses izdevumi. Lasītāju vidū populāri bija žurnāli “Astes”, “Baltais valis”, Ilustrētā Junioriem”. Piemēram, žurnāls “Ilustrētā Junioriem” tika izsniegts 79 reizes lasītājiem uz mājām. Bērnu un jauniešu auditorija lielākoties periodiskos izdevumus lasa tikai uz vietas. Literatūra krievu valodā tiek lasīta mazāk, jo skolās beidzot ir pāriets uz mācību valodu tikai latviešu valodā. Aizvadītajā tika iegādātas 7 jauniešu grāmatas angļu valodā, bet krievu valodā bērnu un jauniešu literatūra netika iegādāta. Pārskata periodā tika iegādātas 18 galda spēles bērniem un jauniešiem.

Datubāzes

Pārskata periodā JCB lietotājiem bez maksas bija pieejamas trīs datubāzes: “Letonika”, “Lursoft” (“News.lv”) un “Britannica Library”. Datubāze “Lursoft” (“News.lv”) ir izmantojama tikai uz vietas bibliotēkā. Datubāzu “Letonika” un “Lursoft” (“News.lv”) skatījumu skaits, salīdzinājumā ar 2023. gadu būtiski nav mainījies. Par 81% ir krities skatījumu skaits “Britannica Library” datubāzei”. Viens no galvenajiem šī krituma iemesliem ir, ka 2023. gadā datubāze bija jaunums, tādēļ tā aktīvi tika popularizēta un izmantota, 2024. gadā kritās gan interese no lietotāju puses, gan diemžēl arī popularizēšanas aktivitāte no bibliotekāru puses. Datubāzu popularizēšana ir bibliotekāru pienākums un tai jābūt bibliotekāru darba ikdienai, šajā jomā nav pieļaujams arguments “es nepiedāvāju, jo man neviens neprasīja”.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Datubāze	2022	2023	2024
Letonika			
skatījumi	1073	1406	1401
piekļuves sesiju laiks	179	795	796
lejuplāžu skaits			
News.lv			
skatījumi	62	189	189
piekļuves sesiju laiks			
lejuplāžu skaits			
Britannica Library			
skatījumi		105 843	20 561
piekļuves sesiju skaits		451	91

Krājuma un datubāzu popularizēšana

Pārskata periodā galvenais krājuma popularizēšanas veids bija literatūras izstādes. Regulāri tiek sagatavoti jaunāko grāmatu saraksti, kas tiek izvietoti visās struktūrvienībās. Par jaunieguvumiem un tematiskajām izstādēm regulāri tiek ievietota informācija sociālajā medijā “Facebook”. Tikšanās ar autoriem un grāmatas un lasīšanu popularizējoši pasākumi gan pieaugušajiem, gan bērniem un jauniešiem arī ir uzskatāmi par krājuma popularizēšanas aktivitātēm. Plašāk par šī veida pasākumiem pieaugušo mērķauditorijai sk. 5. nodaļā “Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība”, bērnu un jauniešu mērķauditorijai – 7. nodaļā “Darbs ar bērniem un jauniešiem”.

Pārskata periodā datubāzes lietotājiem popularizētas JCB sociālo tīklu profilos, izmantojot informatīvus plakātus, kā arī individuāli – mutvārdos.

Programma “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”

2024. gadā grāmatu iepirkuma programmas publiskajām bibliotēkām ietvaros JCB un tās struktūrvienības saņēma 63 eksemplārus krājuma papildināšanai par kopējo summu 842 eiro. Šajā programmā tika ietvertas Latvijā izdotas grāmatas no lielākajām izdevniecībām, visvairāk tika ietvertas “Zvaigzne ABC”, “Latvijas Mediji” u. c. izdevniecību izdotās daiļliteratūras grāmatas. Iepirkuma rezultātā tika iegūta vērtīga oriģinālliteratūra, nozaru, bērnu un jauniešu literatūra un ārzemju daiļliteratūra. Pārskata periodā izsniegums šī iepirkuma grāmatām bija 148 reizes. Informācija par programmas ietvaros iegādātajiem izdevumiem tika izplatīta bibliotēkas sociālo mediju profilos un jaunieguvumu izstādēs katrā struktūrvienībā.

Darbs ar parādniekiem

2024. gadā tika veikts regulārs darbs ar bibliotēkas lasītājiem-parādniekiem: gan izmantojot BIS ALISE iespējas (sūtot atgādinājumus par termiņa tuvošanos), gan sūtot SMS un zvanot uz

lietotāju norādītajiem telefona numuriem. Pie JCB ēkas ir uzstādīta grāmatu nodošanas kaste, kuru lasītāji izmanto, lai nodotu izdevumus, kad bibliotēka ir slēgta. Secinājumi – rezultāti vērtējami kā zemi, sevišķi ņemot vērā darbinieku ieguldīto darbu saziņā ar parādniekiem. Decembra beigās tika rīkota akcija “Bibliotēkas neatdotās grāmatas atgriežas mājās”, kad tika dota iespēja nodot grāmatas, nemaksājot kavējuma naudu. Problēmas – bieži lietotāju norādītie telefona numuri vairs neeksistē vai nav korekti un tāpēc nav iespējams sazināties ar konkrēto bibliotēkas lasītāju.

Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības, galvenie secinājumi pārskata periodā

Jāturpina darbs pie krājuma atjaunošanas, t. sk. jāveic nolietotās, saturā novecojušās literatūras izslēgšana no krājuma. Nepieciešams vairāk līdzekļu krājuma atjaunošanai un krājuma papildināšanai angļu valodā, īpaši bērnu un jauniešu auditorijai. Jāturpina darbs ar lasītāju dāvinājumiem.

Lai gan vairākas reģionu galvenās bibliotēkas 2024. gadā izvēlējās ceļu neiepirkt grāmatas krievu valodā vispār, JCB nepievienojās šo bibliotēku pulkam. Grāmatas krievu valodā tika iepirkas tikai no SIA “Latvijas grāmata”, kas ir uzticams pārdevējs un nepiedāvā “kremļa propagandas literatūru”. Viens no risinājumiem krājuma atjaunošanai krievu valodā – darbs ar lasītāju dāvinājumiem, kas sekmīgi jau tiek veikts. Uzskatām, ka ir nepieciešamas atkārtotas bibliotēku speciālistu diskusijas par šo tēmu, lai nepieļautu nepamatotas spekulācijas gan no iedzīvotāju, gan bibliotekāru, gan valsts un pašvaldības ierēdņu puses.

Atbilst ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Darbs ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

Darbs ar bērniem un jauniešiem, lasīšanas veicināšana, lasītprasmes uzlabošana dažāda vecuma bērniem un jauniešiem ir viena no JCB prioritātēm, ko veic gan JCB Bērnu un jauniešu nodaļa, gan filiālbibliotēku darbinieki, jo filiālēs atsevišķas nodaļas darbam ar šo mērķauditoriju nav izdalītas. Atsevišķu aktivitāšu nodrošināšanā pēc savas iniciatīvas vai kolēģu lūguma piedalās arī daži JCB Pieaugušo apkalpošanas darbinieki. Aizvadītajā gadā daudz uzmanības tika pievērsts tieši darbam ar jauniešiem. Meklējām un atradām jaunas darba formas šai mērķauditorijai.

Aizvadītajā gadā visi bērnu līdz 18 gadu vecumam statistikas rādītāji ir palielinājušies, izņemot izsniegumu. Apmeklējuma pieaugums ir skaidrojams ar bibliotekāru profesionalitāti, sirsnīgo, laipno un saprotošo attieksmi pret bibliotēkas lietotājiem. Izsniegums varētu būt samazinājies neprecīzas lasītavā lasīto darbu uzskaites rezultātā.

Pārskata gads JCB Bērnu un jauniešu nodaļā sākās ar divu izstāžu atklāšanu. 8. janvārī Centrālās bibliotēkas Jauniešu telpā tika atklāta **Evelīnas Zilberes un fotogrāfes Natālijas Jēkabsones izstāde “Es neredzu sevi”**. Izstāde bija veltīta jauniešu mentālajai veselībai, atkarībai no viedierīcēm. 9. janvārī tika atklāta **LNB Atbalsta biedrības interaktīvā, ceļojošā izstāde “Vai grāmatai ir knābis?”**. Mēneša laikā uz izstādes nodarbībām ieradās 12 grupas no dažādiem Jūrmalas bērnudārziem, kopējais apmeklētāju skaits – 435 bērni.

JCB Bērnu un jauniešu nodaļa 2024. gadā aizsāka jaunu tradīciju – **Dzejas dienu pasākumu “Dzejas mikrofons jauniešiem “Dzeja un mūzika”**”. Tie bija jauno dzejnieku dzejas lasījumi, kuri notika ārpus bibliotēkas telpām – uz Jūrmalas Mākslas skolas jumta terases.

To, cik talantīgi ir Jūrmalas jaunieši, rādīja 4. septembrī Centrālās bibliotēkas Jauniešu telpā atklātā **Leo Gabriela Žukovska tekstiliju un Esteres Felicitas Žukovskas dzejas izstāde “Radošums mums blakus”**.

Gada nogalē – no 8. novembra līdz 31. decembrim – Centrālajā bibliotēkā bija apskatāma **Tukuma muzeja ceļojošā izstāde “Kurbads. Latvju varoņstāsts”**, kas ataino seno teiku mūsdienīgā skatījumā, papildinot to ar ilustrācijām, digitālo saturu un grupas “Skyforger” mūziku. Izstādes atklāšanā piedalījās dzejnieks Guntars Godiņš, filologs Guntis Pakalns un ilustrāciju autore Sindija Anča, daloties iespaidos par Kurbada tēlu un tā nozīmi kultūrā. **Izstādes ietvaros norisinājās konkurss “Mans varoņstāsts”**, kurā jaunieši tika aicināti radīt savus oriģinālos varoņstāstus, iedvesmojoties no teikas par Kurbadu. Šis bija īpašs notikums arī tādēļ, ka pirmo reizi uzrunājām vietējo Jūrmalas uzņēmēju, un “Stacija Vaivari Pizza” ar lielu atsaucību piekrita atbalstīt bibliotēku, kļūstot par konkursa sponsoru un sagādājot gardas balvas pirmo divu vietu ieguvējiem.

Gads sekmīgi tika noslēgts ar **LNB Atbalsta biedrības projekta “Iedvesmas bibliotēka” rezultāta – “Burtu pūķīša”** – ierašanos JCB Bērnu un jauniešu nodaļas Pasaku istabā.

Jauns pakalpojums, lai piesaistītu bibliotēkai tos jauniešus, kuri līdz šim uz bibliotēku nenāca, kas bija iesākts jau 2023. gadā, bet savu atzinību no jauniešu mērķauditorijas piedzīvoja 2024. gadā, bija lomu spēle **“Dungeons & Dragons”**, kas sniedza jauniešiem motivāciju iziet no mājām, socializēties un saturīgi pavadīt laiku.

Liels darbs ieguldīts, veidojot un piedāvājot izstādes, jo arī ar tām var piesaistīt bērnu un jauniešu mērķauditoriju. Viens no izstāžu veidiem ir bērnu grāmatu ilustratoru darbu izstādes, kuras papildina radošās darbnīcas.

6. februārī Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļā notika mākslinieces, **ilustratores Agijas Stakas** darbu izstādes **“Rūķu zemei vārti vaļā”** atklāšana. Februārī notika arī četras mākslinieces meistarklases.

Septembrī Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļas Pasaku istabā tika atklāta **mākslinieces Guntas Zaļaiskalns** ilustrāciju izstāde **“Kāposta lapa”**. 26. septembrī notika mākslinieces meistarklase **“Pastāsti savu zīmēšanas stāstu”**.

Pārskata periodā JCB un tās filiālbibliotēkas aktīvi veicināja bērnu lasītprasmi un radošumu, organizējot dažādas izglītojošas un radošas aktivitātes pirmsskolas vecuma bērniem. Šīs aktivitātes

ietvēra ekskursijas pa bibliotēku, skaļās lasīšanas pasākumus un radošās darbnīcas, kas saistītas ar dažādām tēmām.

Jau trešo gadu Jūrmalas bibliotēkās norisinās pasākumu cikls **“Iepazīsti profesiju”**, kura mērķis ir sniegt bērniem un jauniešiem iespēju tuvāk iepazīt dažādas profesijas, izprast to nozīmi sabiedrībā un iedvesmot karjeras izvēlē. Cikla ietvaros skolēniem tiek dota iespēja satikties ar dažādu nozaru pārstāvjiem, uzzināt par viņu ikdienas darbu, nepieciešamajām prasmēm un izglītības ceļiem, kas ved uz konkrēto profesiju. Pasākumi tiek organizēti vairākās Jūrmalas bibliotēkās – **Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā, Kauguru bibliotēkā un Bulduru bibliotēkā** – radot daudzveidīgu un iedvesmojošu vidi skolēniem.

8. aprīlī Kauguru bibliotēkā notika pasākums **“Profesija – karavīrs. Kā veidot militāro karjeru”**. Bibliotēkā viesojās un **par karavīra profesiju** stāstīja 2. mehanizēto kājinieku bataljona kapelāns, kapteinis Valters Vārpsalietis. Uz tikšanos bija ieradušies skolēni no Jūrmalas Valsts ģimnāzijas 6.a un 6.b klases. Tikšanās laikā notika pārrunas par drošību un valsts aizsardzību, par patriotismu, pienākumu un tēvzemes mīlestību, par militāro karjeru. Šī tikšanās paplašināja skolēnu redzējumu ne tikai par karavīra profesijas daudzveidību, bet arī radīja priekšstatu par prasmēm un īpašībām, kuras nepieciešamas šīs profesijas pārstāvjiem.

1. oktobrī Kauguru bibliotēkā Pumpuru vidusskolas 7.b un 7.c klašu skolēni tikās ar **Valsts policijas koledžas Kinoloģijas nodaļas** vadītāju Ilzi Fogeli un viņas suni Tukku, kā arī ar **Valsts policijas Jūrmalas iecirkņa Prevencijas grupas inspektoriem**. Tikšanās laikā skolēni uzzināja par kinologa profesijas specifiku, suņu apmācības procesu un to lomu sabiedrības drošībā.

11. oktobrī Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā notika tikšanās ar **arboristu Gustavu Stradiņu**. Jauniešiem tika stāstīts par to, kas ir arborista profesija. Stāstījums jauniešos raisīja lielu interesi, jo šī profesija ietver sevī dažādu prasmju amplitūdu.

18. oktobrī Kauguru bibliotēkā skolēni iepazīna **zobu higiēnista profesiju**, tiekoties ar Andu Mironovu. Pasākumā tika pārrunāta pusaudžu mutes dobuma veselība un zobu kopšanas nozīme. Jaunieši uzzināja, kā hormonālās pārmaiņas ietekmē zobu veselību un kā pasargāties, lai saglabātu veselīgu smaidu ilgtermiņā.

22. novembrī Bulduru bibliotēkā skolēni tikās ar **“Tietoevry” virtuālo resursu komandas vadītāju** Dagniju Sedlenieci, kura stāstīja par savu karjeras ceļu no filoloģijas līdz IT nozarei. Jaunieši guva ieskatu mūsdienu darba tirgū pieprasītajās prasmēs un uzzināja, kā tehnoloģijas ietekmē darba vidi. Pasākuma laikā tika piedāvāti resursi un ieteikumi, kur meklēt iespējas prasmju attīstīšanai jau studiju laikā.

Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecumgrupām

Jūrmalas bibliotēkas bērniem un jauniešiem piedāvā daudzveidīgas aktivitātes un pasākumus, kas veicina lasītprasmi, izglītošanos un radošumu dažādām vecuma grupām. Bibliotēkas ir kļuvušas par nozīmīgu vidi ne tikai grāmatu lasīšanai, bet arī prasmju attīstīšanai, zināšanu paplašināšanai un aktīvai līdzdalībai kultūras un izglītojošos pasākumos.

Pirmsskolas izglītības iestāžu grupām regulāri tiek piedāvātas lasīšanas veicināšanas nodarbības **“Iepazīšanās ar bibliotēku”**, lai pirmajā bibliotēkas apmeklējuma reizē iepazītos ar bibliotēkas struktūru un savam vecumam atbilstošām grāmatām, ar rotaļām, mīklu minēšanu un skaļo lasīšanu.

Februārī Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā bija iespēja satikt rakstnieku un **ornitologu Viesturu Ķerus**.

22. aprīlī JCB Bērnu un jauniešu nodaļā tika atzīmēta Eiropas diena un Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā 20. gadadiena – **“Kur un kā svinēt? Saruna ar jauniešiem par Eiropas Savienības plusiem un mīnusiem”**. Jaunieši risināja arī krustvārdu mīklas.

8. maijā notika pasākums jauniešiem – **“Eiropas Savienība un Tu”** – tikšanās ar Eiropas Gada cilvēku Ralfu Eilandu. Jaunieši arī atbildēja uz jautājumiem par Eiropas Savienību un saņēma balvas par pareizām atbildēm.

Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka, kā viens no Ķemeru pamatskolas nometnes “Ceļojums apkārt pasaulei” norišu punktiem, 5. jūnijā piedāvāja nodarbību “Eiropa”. Skolēni izspēlēja slēpņošanas spēli, izkustējās, vingrojot ar grāmatām, iepazīnās ar daudzveidīgu literatūru un veidoja kolāžas par Eiropas valstīm, pēc tam tās prezentēja.

Ziemas brīvlaikā Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka organizēja **radošās svētku stacijas**: 1) dekoratīvo rūķu izgatavošanas stacija; 2) eglīšu rotājumu veidošanas stacija; 3) konfekšu kārbu izgatavošanas stacija. Stacijās apmeklētāji izgatavoja sniegpārslīņas, rūķus, eņģeļšus, papīra kārbas un citus Ziemassvētku dekorus, ar ko rotāt māju, eglīti un iepriecināt tuviniekus.

JCB aktīvi piedalījās **Rudens ekskursiju nedēļā**, piedāvājot skolēniem un pirmsskolas vecuma bērniem aizraujošas un izzinošas aktivitātes, kas veicināja interesi par bibliotēku, literatūru un kultūru. Bibliotēka kļuva par iepazīšanas, mācīšanās un radošuma telpu, kur apmeklētāji varēja izpētīt grāmatu krājumu, piedalīties interaktīvās spēlēs un attīstīt savas prasmes izglītojošā un draudzīgā vidē. Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka aicināja izspēlēt digitālo izlaušanās spēli “Izlauzies ar Ziedoni”, lai pārbaudītu savas zināšanas un uzzinātu ko jaunu par Ķemeriem un Imantu Ziedoni. Savukārt Bulduru bibliotēkā tika piedāvāta erudīcijas spēle “Izzini un izpēti bibliotēku!”, kuras ietvaros dalībnieki piedalījās foto orientēšanās un vārdu šifra spēlē, pildot uzdevumus un iepazīstoties ar bibliotēkas krājumu. Īpašu atsaucību guva darbnīca Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkas radošajā telpā “Zīmē un rīmē!”, kur pirmsskolēni kopā ar vecākiem aktīvi iesaistījās radošajās aktivitātēs. Bērni ilustrēja pasaku tēlus, veidoja savas rīmes un iepazīnās ar Alberta Kronenberga darbiem, attīstot gan valodas prasmes, gan radošo domāšanu.

8. aprīlī Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā **pasākumā “Ap un par Sprīdīti”** skolēni pārbaudīja savas zināšanas erudīcijas konkursos ar izzinošiem un atraktīviem uzdevumiem. Komandās tika minēti uzdevumi, vecvārdi, citāti no lugas “Sprīdītis”. Skolēni arī apgleznoja koka ripas pēc pasaku lugas motīviem.

Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes

JCB veiksmīgi īstenoja LNB Atbalsta biedrības projektu **“Grāmatu starts”**, piedāvājot aizraujošas un izglītojošas aktivitātes pašiem mazākajiem bibliotēkas lietotājiem. Programmas ietvaros notika 20 “Pūcīšu skoliņas” nodarbības, kurās piedalījās 40 bērni kopā ar ģimenēm gan Centrālajā bibliotēkā, gan filiālbibliotēkās. Katras nodarbības mērķis bija rosināt bērnus interesi par grāmatām un lasīšanu, izmantojot dažādas radošās aktivitātes. Bērni iepazīnās ar grāmatu uzbūvi, klausījās pasakas, pētīja bilžu grāmatas un uzzināja par rakstnieku, dzejnieku un ilustratoru darbu. Nodarbībās tika apgūtas arī emocionālās prasmes, mācoties atpazīt un izprast dažādas emocijas caur grāmatām un teātra izrādēm. Radošajās darbnīcās bērni veidoja dažādus rokdarbus – kukaiņus, grāmatzīmes, draudzības lellītes, pilsētas maketus un citus radošus darbus. Programmas kulminācija bija “Pūcīšu skoliņas” izlaidums, kurā mazie lasītāji saņēma apliecinājumus par piedalīšanos un rosinājumu turpmākam ceļam grāmatu pasaulē.

24. janvārī Kauguru bibliotēkā notika tikšanās ar grāmatiņu “Āpsēns Viljams – Naskā Ķepa” un “Stellas Ziemassvētki” **autori Kristu Kukuvasu**. Rakstniece stāstīja par savu grāmatu varoņu labajiem un ļaunajiem darbiem, par ilgām un sapņiem, un draugu savstarpējo draudzību.

5. aprīlī Kauguru bibliotēkas pasākumā **rakstnieka Māra Runguļa** uzmanība bija pievērsta ciklam “Pārupes stāsti”, kas sākās ar grāmatu “Pastaiga mirušo pilsētā”. Autors par šo grāmatu 2017. gadā saņēma Jāņa Baltvilka balvu. “Pārupes stāstu” otrā grāmata ir “Trīs nāves Mārtiņdienā”, top trešā grāmata “Asins lietus”. Visas grāmatas ar asinis stindzinošiem zīmējumiem ilustrējis mākslinieks Kristians Brekte. Atraktīvais rakstnieks lasīja fragmentus no grāmatām. Pasākumu apmeklēja Jūrmalas Valsts ģimnāzijas 7.a klase.

9. oktobrī Kauguru bibliotēkā viesojās **rakstniece, tulkotāja un māksliniece Lelde Braķe-Klaverī**, sniedzot skolēniem iespēju iepazīt literatūras radīšanas aizkulises. Tikšanās laikā autore stāstīja par savām grāmatām, kuras tapušas kopā ar dēlu Nilu: “Ekspedīcija Zaķusalā” un “Grafiti noslēpums” – stāsti par tīģerēna detektīva aizraujošajiem piedzīvojumiem. Savukārt “Ceļojums Ukrainas vēsturē” (2023) ir izglītojošs komikss, kas tapis sadarbībā ar latviešu un ukraiņu autoriem

un māksliniekiem. Pasākuma otrajā daļā skolēni piedalījās radošajā darbnīcā, kurā radīja savus komiksus, attīstot gan radošumu, gan stāstīšanas prasmes.

Kauguru bibliotēkā īpašu popularitāti guvušas skaļās lasīšanas nodarbības, kas veicina bērnu interesi par grāmatām un attīsta klausīšanās prasmes. 5., 7. un 8. februārī pirmsskolas izglītības iestādes “Mārīte” sagatavošanas grupa un logopēdiskās grupas bērni pirmo reizi apmeklēja bibliotēku. Pēc iepazīšanās ar bibliotēkas telpām un noteikumiem bērni piedalījās **radošajā darbnīcā “Lai staro mīlestība”**, veidojot dekoratīvus rotājumus par godu Valentīna dienai. 18.–20. un 27. martā bērniem tika izrādīta Ināras Šteinbergas leļļu **ludziņa “Kas dēj olas Lieldienās?”**, atgādinot par tradicionālajām Lieldienu paražām. Pēc izrādes radošajā darbnīcā bērni veidoja Lieldienu dekorus. 8. maijā, 10. maijā un 10. jūnijā bērni piedalījās **skaļajā lasīšanā pēc Rosio Boniljas grāmatas “Kaimiņi”** motīviem. Stāsts par parastu apkaimi ar neparastiem iedzīvotājiem atklāja bērniem talantu nozīmi un draudzības spēku starp kaimiņiem. Pasākumi tika papildināti ar radošo darbnīcu, kurā bērni veidoja apsveikuma kartītes **Māmiņdienai** no dabas materiāliem, radot sirsnīgus un unikālus sveicienus savām mammām. 21. septembrī pirmsskolas izglītības iestādes “Lācītis” bērni piedalījās **skaļās lasīšanas pasākumā, klausoties stāstu “Labais dinozaurs”**. Pēc tam viņi spēlēja vārdu spēles, minēja mīklas un radošajā darbnīcā izgatavoja krāsainas čūskas origami tehnikā. 7. oktobrī pirmsskolas izglītības iestādes “Bitīte” bērni apmeklēja **skaļās lasīšanas pasākumu, kurā tika lasīta Žaumes Kuponsa grāmata “Superpuņķis”**. Bērni uzzināja par saaukstēšanās cēloņiem un profilaksi, kā arī radošajā darbnīcā izveidoja savas “zāles galvas” – dekoratīvus augus. 15. oktobrī pirmsskolas izglītības iestādes “Mārīte” bērni piedalījās **izglītojošā nodarbībā “Kas ir valsts valoda?”**, kurā, izmantojot jautājumu spēles un zīmējot domu mākoņus, apguva latviešu valodas nozīmi. 12. novembrī pirmsskolas izglītības iestādes “Madara” bērni piedalījās **viktorīnā par Mārtiņdienu**, apspriežot svētku tradīcijas un ticējumus. Radošajā darbnīcā viņi izgatavoja atstarojošus piekariņus. 13. novembrī **skaļās lasīšanas pasākumā “Drosmīgā Martiņa – mācīes pateikt “nē” svešiniekiem”** kopā ar bērniem no pirmsskolas izglītības iestādes “Lācītis” tika pārrunāts drošības jautājumus un ceļu satiksmes noteikumus. Par godu valsts svētkiem viņi radīja stilizētus karoga krāsu dekorus. 4., 16. un 18. decembrī pirmsskolas izglītības iestādes “Zvaniņš” un pirmsskolas izglītības iestādes “Bitīte” bērni piedalījās **skaļās lasīšanas pasākumos, klausoties Eulālijas Kanalas grāmatu “Spoki pie durvīm nekļauvē”**. Pēc tam radošajā darbnīcā viņi izgatavoja dāvanu – rokassprādzi.

31. janvārī Bulduru bibliotēkā norisinājās tikšanās ar **rakstnieci Lauru Vinogradovu**, kuras laikā rakstniece stāstīja par savu nodarbošanos, par to, kā radušās viņas grāmatas un to, kā top jaukas fotogrāfijas spēlējoties ar lellēm. Jūrmalas Aspazijas pamatskolas 4. klašu bērni uzdeva dažādus interesantus jautājumus. Rakstniece vienas minūtes laikā sacerēja jautru stāstu, ko izveidoja no bērnu sniegtajām atbildēm uz dažādiem jautājumiem.

27. martā Bulduru bibliotēkā viesojās rakstniece, grāmatas “Lasis Stasis un Atlasijas okeāns” **autore Daina Tabūna**. Bērni uzzināja, kā radās ideja uzrakstīt stāstu par mazo, drosmīgo lasi Stasi. Kopā tika pārrunāts par jūras iemītnieku dzīvi un stāsta varoņiem, kurus Stasis sastapa savā garajā ceļojumā, dabas piesārņojuma problēmu un kā ar to varētu cīnīties. Šis bija visapmeklētākais pasākums, pulcējot 90 bērnu no Vaivaru pamatskolas un Aspazijas pamatskolas.

11. aprīlī Bulduru bibliotēkā viesojās **rakstniece Linda Nemiera**. Jaunieši uzzināja par to, kā rodas iedvesma un idejas grāmatām, par grāmatas ceļu no uzrakstīšanas līdz veikala plauktam un par jaunākajām grāmatām “Rīgas Raganas” un “Svēto laiks”.

10. maijā Bulduru bibliotēkā notika tikšanās ar dzejnieci, **žurnālisti un redaktori Ēriku Bērziņu**. Pasākuma laikā autore stāstīja bērniem par savu nodarbošanos, par to, kā tapuši dzejoļi, dzejniece lasīja dzejoļus no grāmatas “Mammas dzejoļi”.

13. septembrī Bulduru bibliotēkā viesojās **dzejniece un rakstniece Evija Gulbe**, kura caur rotaļīgām dzejas rindām, bērnus iesaistīja kustību priekā.

2. oktobrī Bulduru bibliotēkā notika tikšanās ar **rakstnieci Andru Manfeldi**, kuras laikā tika skartas sociālas tēmas, tostarp atkarību jautājumi, bet 24. oktobrī notika tikšanās **ar tulkotāju Indru Brūveri**. Lai tulkošanas procesā grāmatas skanējums būtu viegli saprotams, un lasītājam tiktu nodots autora vēstījums, tulkotājam jāiegulda liels un sarežģīts darbs.

17. oktobrī Bulduru bibliotēka rīkoja **tikšanos ar rakstnieci Ievu Melgalvi**. Pasākuma laikā rakstniece iedrošināja bērnus radīt kopīgu stāstu, veicinot viņu radošo iztēli. Daloties ar savām idejām, kopīgi tika izveidots šausmu stāsts ar labām beigām. Noslēgumā jaunieši kopā ar autori radīja katrs savu dzejoli.

Bulduru bibliotēkā tika organizēts norišu cikls **“Lasītprieks vasarā”**, kura ietvaros, sākumskolas vecuma bērni tika aicināti uz nodarbībām, lai kopā lasītu dzejoļus un skaitāmpantus, jokotos, radoši darbotos grāmatzīmju un īsgrāmatiņu veidošanā, kā arī sacerētu stāstus un izveidotu savu vasaras stāstu grāmatu. Krājot zīmodziņus par vasaras laikā izlasītajām grāmatām, bija iespēja tik pie pārsteiguma balvas.

Kopš 2017. gada Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļa sadarbojas ar kanisterapiju apguvušo suņu saimnieci un pasākumu vadītāju Sabīni Grobiņu un viņas suni Hestiju. Šobrīd pie bērniem dodas draudzīgās pūdeļu meitenes Flēra un Lillija. Šis ir lasītveicināšanas pasākums pirmsskolas vecuma bērniem un 1. klases audzēkņiem, kas veicina interesi par grāmatām un palīdz apgūt lasītprasmi. Kanisterapijas suņi rada drošības sajūtu lasīšanas laikā – tie nekritizē un neaizrāda, bet sniedz bērniem mieru un palīdz koncentrēties. Pasākuma laikā bērni lasa grāmatas kanisterapijas suņiem, izpilda uzdevumus, kas saistīti ar burtiem un alfabētu, apgūst pareizu uzvedību, satiekot svešu suni, iemācās dot suņiem uzdevumus (ko paši izlasa) un pareizi pasniedz naškus. Šī aktivitāte palīdz attīstīt gan lasītprasmi, gan sociālās prasmes, vienlaikus radot pozitīvu un atbalstošu vidi bērna izaugsmei. Pārskatā gadā kanisterapijas nodarbības “Lasi kopā ar suni” pirmsskolas vecuma bērniem divas reizes gadā jau otro gadu notika Bulduru bibliotēkā. Tās ir vienas no gaidītākajām nodarbībām, jo caur spēli un mijiedarbību ar suņiem, bērni apgūst un lasītprasmi un lasītprieku.

27. februārī Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā viesojās dzejniece, publiciste, bērnu grāmatu **autore Inese Zandere**. Autore iepazīstināja bērnus ar saviem daiļdarbiem un lasīja to fragmentus. Īpaši pasākuma apmeklētājiem patika, kā Inese Zandere veidoja dažādas skaņu un vārdu spēles.

26. martā Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā viesojās pirmā latgaliešu komiksa “Sunāns breiveibā” **autore Laura Melne**. Ļoti interesantā un pozitīvā noskaņā ar Jūrmalas pirmsskolas izglītības iestādes “Austras koks” audzēkņiem, autore pastāstīja par grāmatas saturu, lasīja bērniem fragmentus un iepazīstināja ar latgaliešu valodu.

5. novembrī Imanta Ziedoņa bibliotēkā notika tikšanās ar **tulkotāju Dailu Ozolu**, kas iepazīstināja apmeklētājus ar savu tulkošanas ieredzi, pirmo tulkoto grāmatu “Armando” un igauņu valodas gramatikas specifiku. Tulkotāja stāstīja arī par grāmatu “Klik-Klik!” un iepazīstināja ar pašdarinātu putnu – zeltgavīti.

6. martā Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā notika tikšanās ar bērnu **grāmatu autori Luīzi Pastori**. Dzejas dienu ietvaros 19. septembrī Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā notika **tikšanās ar dzejnieci un ilustratori Loti Vilmu Vītiņu**. Smēloties iedvesmu no stāstiem par mākslinieces un ilustratores darbu, jaunieši veidoja savu grāmatiņu.

10. oktobrī, **svinot Alberta Kronenberga dzimšanas dienu un restaurētās piemiņas zīmes atklāšanu**, Ezītis un Kurmītis iesaistīja Jūrmalas Valsts ģimnāzijas 2. klašu skolēnus Alberta Kronenberga grāmatu notikumu izspēlē. Jūrmalas Kultūrtelpas un vides dizaina centra darbiniece ar bērniem sietspiedes tehnikā veidoja Alberta Kronenberga zīmējumu novilkumus uz maisiņiem.

Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi

Diemžēl pusaudžu un vidusskolēnu auditorija joprojām tiek aptverta salīdzinoši maz. Kā viens no iespējamajiem risinājumiem būtu izglītojoši pasākumi par datubāzēm, īpaši “Britannica”, kas var būt noderīga zinātniski pētniecisko darbu sagatavošanas procesā. Tomēr lielākais izaicinājums ir panākt, lai jaunieši apmeklētu bibliotēku. Daļa ir ļoti noslogoti ar mācībām un ārpuskolas aktivitātēm, savukārt citiem šķietami trūkst intereses.

Īpaši labi ar mazāk aktīvo jauniešu iesaisti strādā kolēģis, kurš vada fantāzijas lomu spēli “Dungeons & Dragons”. Pateicoties šai aktivitātei, jaunieši, kuri ikdienā lielākoties uzturas mājās pie

datora, reizi nedēļā nāk uz bibliotēku, lai socializētos un piedalītos spēlēs. Tajā tiek attīstītas tādas prasmes kā iztēle, plānošana un stratēģiskā domāšana.

Esam sapratuši, ka jauniešu auditorijai nepietiek tikai ar tikšanos ar autoriem – viņiem ir svarīgi pašiem aktīvi darboties.

Aizvadītajā gadā, sakarā ar Pumpuru vidusskolas reorganizāciju, skolas pirmās klases tika pārceltas uz bijušās Jaundubultu pamatskolas telpām, kas būtiski palielināja Centrālās bibliotēkas apmeklējumu. Bērni pēc skolas, gaidot nodarbības Mākslas vai Mūzikas skolā, vai arī gaidot vecākus, bieži pavada laiku bibliotēkā. Nereti vienlaikus uzturas vairāk nekā 10 bērni, tāpēc tiek meklēts risinājums, lai viņu laiks bibliotēkā būtu jēgpilns. Pašlaik bērniem tiek piedāvātas dažādas aktivitātes – galda spēles, radošās darbnīcas, grāmatu un žurnālu lasīšana, datoru izmantošana (1 stundu dienā), mazākajiem bibliotēkas apmeklētājiem – krāsojamās lapas, papīrs un zīmuļi zīmēšanai.

Savukārt Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā novērots, ka bērni nereti vēlas, lai bibliotekārs viņiem veltītu individuālu uzmanību – spēlētos un izklaidētu, nepietiek tikai ar to, ka galda spēles un uzdevumu grāmatas ir bibliotēkā brīvi pieejamas. Sākumskolēniem bieži trūkst iztēles, lai paši atrastu sev nodarbošanos. Tas mudina bibliotekārus domāt par jauniem veidiem, kā veicināt bērnu patstāvīgu darbošanos bibliotēkā.

Atbilst ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

8. Novadpētniecība

Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes, jauninājumi novadpētniecības darbā

JCB novadpētniecības darba pamatvirzieni ir:

- maksimāli pilnīga novadpētniecības krājuma veidošana, organizēšana un saglabāšana;
- novadpētniecības informācijas meklēšanas sistēmas veidošana un nodrošināšana;
- novadpētniecības materiālu un resursu pieejamības nodrošināšana;
- novadpētniecības krājuma un pakalpojumu popularizēšana.

JCB novadpētniecības pakalpojumi ir:

- uzziņu sniegšana;
- novadpētniecības materiālu pieejamība;
- konsultācijas par digitālo resursu izmantošanu.

Pārskata perioda prioritātes bija:

- izstrādāt JCB novadpētniecības darba koncepciju 2025.–2029. gadam;
- izstrādāt JCB novadpētniecības darba programmu 2025.–2029. gadam;
- pilnveidot novadpētniecības darbu JCB un tās filiālbibliotēkās, ņemot labās prakses piemērus no citu reģionu galveno bibliotēku novadpētniecības darba.

2024. gadā JCB tika ieviests jauns plaukta indekss “908-J Jūrmalas valstspilsētas novadpētniecība”. Šāda plaukta indeksa ieviešana izceļ ar Jūrmalu saistītas monogrāfijas, tās padarot pamanāmākas, jo tās atrodas vienuviet.

2024. gada 26. septembrī JCB uzņēma lielu pulku Latvijas bibliotēku novadpētniecības speciālistu. Konferenci veidoja divas daļas: prezentāciju daļa un ekskursiju daļa. Prezentāciju daļā pētnieki un vēsturnieki dalījās viedokļos par bibliotēku novadpētniecības darbu, savukārt paši bibliotekāri dalījās ar savu jaunāko un aktuālāko novadpētniecības darba pieredzi. Ekskursiju daļā konferences dalībniekiem bija iespēja izvēlēties vienu ekskursiju pēc savas izvēles, lai iepazītos ar daudzveidīgo Jūrmalas kultūrvēstures mantojumu. Viena no ekskursijām – “Apmet loku pa Sloku” – tika piedāvāta kā pārgājiens pa Sloku, kuru sagatavoja un vadīja Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkas vecākā bibliotekāre Inta Lubēja.

JCB novadpētniecības aktualitātes regulāri darbiniekiem tika prezentētas JCB darbinieku profesionālās pilnveides semināros. 3. oktobrī ikmēneša seminārs tika aizvadīts tikai novadpētniecības jomā – darbinieki tika iepazīstināti ar darba un dokumentu izmaiņām un aktualitātēm JCB novadpētniecības darbā, notika arī praktiski uzdevumi dažādās novadpētniecības kolekcijās un datubāzēs, meklējot atbildes uz iepriekš sagatavotiem jautājumiem.

Pārskata gada jaunums bija pasākumu cikla “Stipro dzimtu stāsti” uzsākšana Kauguru bibliotēkā. Pirmais pasākums notika 13. decembrī ar apkaimes novadpētniecības entuziastu un restorāna “Kūriņš” īpašnieku Arni Ābelīti. Klausītājiem bija iespēja dzirdēt Arņa dzimtas un Kaugurciema vēstures stāstus, kā arī izpētīt viņa apkopotos materiālus, atmiņas un fotogrāfijas par Kaugurciemu.

Novadpētniecības krājums

✓ Komplektēšana, ietverto materiālu veidi

Novadpētniecības krājuma komplektēšana JCB notiek, ņemot vērā izdevumu piedāvājumu. Pārskata periodā novadpētniecības krājums netika papildināts ar monogrāfijām un rakstu krājumiem, kas būtu izdoti par Jūrmalu vai tai nozīmīgām personām.

JCB bez maksas saņem Jūrmalas pašvaldības periodisko izdevumu “Jūrmalas Avīze”. 2024. gadā tika izdoti 11 izdevumi. Tie kopā ar iepriekšējo gadu izdevumiem glabājas JCB centrālajā ēkā un ir pieejami lietotājiem pēc pieprasījuma. Filiālbibliotēkās pieejami izdevuma “Jūrmalas Avīze” tekošā gada numuri.

Novadpētniecības mapes jau ilgu laiku ir novadpētniecības krājuma sastāvdaļa, bet 2024. gadā tika uzsākta mapju pievienošana BIS ALISE grāmatu katalogā un tām tika piešķirti svītrkodi, lai varētu fiksēt to izmantošanu lasītāvās. Pārskata periodā katalogā pievienotas 19 novadpētniecības mapes, kas atrodas JCB centrālajā ēkā, un to satura rādītājs ir apskatāms lietotājiem attālināti BIS ALISE publiskajā katalogā.

Filiālbibliotēkās, it īpaši Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā un Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā, ir aktīva iedzīvotāju iesaiste novadpētniecības materiālu papildināšanā – tiek nestas fotogrāfijas, iedzīvotāji dalās atmiņās par apkaimēm un notikumiem Jūrmalā. Diemžēl pirms pārskata perioda un tā laikā šādi materiāli nav pievienoti novadpētniecības datubāzē vai DOM, tāpēc to skaits šobrīd nav zināms.

✓ **Krājuma organizācija un glabāšana**

Atbilstoši Jūrmalas apkaimju izvietojumam, novadpētniecības darbs (materiālu vākšana, uzkrāšana un glabāšana) JCB un tās filiālbibliotēkās tiek sadalīts, balstoties uz to novietojumu kartē:

- Bulduru bibliotēka: Bražciems, Priedaine, Vārnukrogs, Stirnurgs, Buļļuciems, Lielupe, Bulduri, Dzintari;
- Jūrmalas Centrālā bibliotēka: Majori, Dubulti, Jaundubulti, Druvciems, Pumpuri, Melluži, Asari, Valteri, Krastciems, Vaivari;
- Kauguru bibliotēka: Kauguri, Kaugurciems;
- Alberta Kronenberga Slokas bibliotēka: Sloka, Bažciems;
- Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka: Ķemeri, Jaunķemeri, Branķuciems, Kūdra.

JCB un tās filiālbibliotēkās atrodas novadpētniecības mapes, kas ir pieejamas brīvpieejā. Tematiskajās nozaru un personāliju mapēs materiāli ievietoti hronoloģiski (jaunākais virspusē) ar noformētu bibliogrāfisko norādi. Tajās pieejami raksti gan no reģionālajiem, gan Latvijas izdevumiem.

Jau minēts, ka 2024. gadā tika izveidots jauns plaukta indekss “908-J Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība”, kurā tiek ievietotas ne tikai monogrāfijas par Jūrmalu, bet arī novadpētniecības mapes. Jūrmalas reģionālie izdevumi ir pieejami JCB centrālajā ēkā pēc pieprasījuma.

✓ **Digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana**

Lietotājiem ir pieejama novadpētniecības datubāze, kas sāka veidot 1999. gadā. Datubāzē tiek pievienoti raksti no Jūrmalas laikraksta “Jūrmalas Avīze”, kā arī veidoti bibliogrāfiskie ieraksti par citu periodisko izdevumu rakstiem, kuros minēta Jūrmala un tai nozīmīgas personas. Pārskata periodā datubāzē tika izveidoti 470 ieraksti – 195 no tiem ir raksti, kas digitalizēti no JCB abonētās preses. Kopskaitā novadpētniecības datubāzē ir 21 078 ieraksti. Lietotājiem pēc pieprasījuma bibliotēkā uz vietas ir pieejami citu periodisko izdevumu raksti, kuros ir minēta Jūrmala un tai nozīmīgas personas.

2024. gadā novadpētniecības datubāzes satura atspoguļošana tika pielāgota BIS ALISE PAC jaunajai versijai:

- teju visiem 2024. gadā izveidotajiem bibliogrāfiskajiem ierakstiem pievienota sīkbilde;
- BIS ALISE kataloga jaunā versija sniedz iespēju veidot pārskatāmākas kolekcijas – novadpētniecībai tika veltīta kolekcija “Jūrmalas stāsti 2019–2024”, kurai tika atlasīti 27 ieraksti ar spilgtākajiem stāstiem par Jūrmalu minētajā laika periodā un kura bija apskatāma no 7. novembra līdz 20. decembrim.

Darbību turpina arī BIS ALISE PAC vecā versija, kur lietotājiem joprojām ir pieejamas sešas tematiskās rakstu kolekcijas no reģionālajiem izdevumiem:

- Jūrmalas vēsture – 62 raksti;
- Kūrorta vēsture – 21 raksts;
- Dzintaru koncertzāle – 839 raksti;
- Ķemeru nacionālais parks – 122 raksti;
- Aspazijas jubileja – 803 raksti;
- Vides objekti – 60 raksti.

2024. gadā tika uzsāktas sarunas par JCB pievienošanos LNB Digitālajai bibliotēkai. JCB novadpētniecībā iesaistītajiem darbiniekiem 2024. gada jūnijā notika apmācības par materiālu pievienošanu, diemžēl darbs ar materiālu pievienošanu pārskata periodā netika uzsākts iekšējo dokumentu izstrādes dēļ.

✓ **Krājuma kvalitātes, aktualitātes, attīstības novērtējums, izmantojums**

Novadpētniecības krājuma kopējā kvalitāte JCB ir apmierinoša. Neapmierinošs ir monogrāfiju daudzveidības trūkums Jūrmalas novadpētniecības plauktā – to var izskaidrot ar zemo monogrāfiju izdošanas skaitu par Jūrmalu; pārsvarā tiek izdoti mākslinieku albumi vai novadnieku daiļdarbi, bet tie neatbilst jaunajam plaukta indeksam un tiek izvietoti citos nozaru literatūras vai daiļliteratūras plauktos. Jaunā plaukta indeksa izveide atvieglo darbu ar lietotājiem, kas interesējas par Jūrmalu, jo šāds plaukts ir pārskatāmāks un materiāli pārsvarā nav jāmeklē citur. Perspektīvā jādoma par izdevumu piekomplektēšanu no iepriekšējiem gadiem šī plaukta papildināšanai, jo izdevumu kolekcija par Jūrmalu nebūt nav tuvu pilnīgai.

Novadpētniecības materiālus aktīvi izmanto bibliotekāri, sagatavojot uzziņas par dažādiem tematiem. JCB lietotāji novadpētniecības materiālus izmanto retāk, galvenie pieprasījumu temati ir Jūrmalas ēku koka arhitektūra, periodiskie laikraksti. Lielāku interesi par novadpētniecības materiāliem izrāda skolēni un studenti, kuriem tiek uzdoti dažādi mājasdarbi par Jūrmalu vai savu apkaimi, vai arī paši rakstu darbiem izvēlējušies tēmas, kas ir atrodamas arī JCB novadpētniecības materiālos.

Novadpētniecības darba popularizēšana

Novadpētniecības darba popularizēšana JCB un filiālbibliotēkās pārsvarā notiek izmantojot sociālos tīklus. Šajā jomā vislielāko atzīnību no Jūrmalas iedzīvotājiem un citiem interesentiem ir ieguvusi Alberta Kronenberga Slokas bibliotēka, jo katru ceturtdienu bibliotēkas “Facebook” lapā tiek ievietots tematisks ieraksts par Slokas vēsturi. Piemēram, tuvojoties Pasaules čempionātam hokejā, tika sagatavoti materiāli [par hokeja mačiem starp Slokas un tuvāko pilsētu hokeja komandām](#) vai, kad jūnija sākumā Jūrmalā tiek atzīmēti Kūrorta svētki, Slokas bibliotēka sarūpēja [atskatu par pirmajiem Kūrorta svētkiem](#).

Vēsturiskā notikuma – Baltijas ceļa – gadadienai tika veltīta virtuālā izstāde “Baltijas ceļam 35”, kurā tika apkopoti materiāli no dažādu personu personīgajiem krājumiem, kā arī Latvijas Nacionālā vēstures muzeja un Jūrmalas muzeja krājuma. Izstādei tika izmantoti arī citāti no jūrmalnieku stāstiem, kas piedalījās vēsturiskajā akcijā. [Virtuālā izstāde](#) tika publicēta [JCB “YouTube” kontā](#). Līdzīgi atzīmētas Jūrmalai nozīmīgu personu jubilejas: 7. jūlijā, atzīmējot aktiera Eduarda Pāvula 95 gadu jubileju, tika publicēts [ieraksts JCB “Facebook” kontā](#), godinot izcilo aktieri un 2006. gada Jūrmalas Gada cilvēku.

Pārskata periodā tradicionālās izstādes bijušas dažādos formātos. No septembra vidus līdz oktobra beigām JCB centrālajā ēkā bija iespēja aplūkot dažas no senākajām grāmatām bibliotēkas krājumā, t. sk. Jūrmalai nozīmīga cilvēka – Luda Bērziņa – dzejoļu krājumu “Ceļu un teki” un pirmās JCB krājumā uzņemtās grāmatas – “Latvju raksti” trīs sējumos, kas izdoti 1947. gadā. Izstāde un [tai veltīts raksts](#) tika veidots programmas “Latviešu grāmatai 500” ietvaros, ar rakstu iespējams iepazīties Latvijas Bibliotēku portālā.

Gada nogalē Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā bija apskatāma izstāde “Grāmata – Slokas vēstures līdzgaitniece”. Izstāde iepazīstināja ar bibliotēkas vērtīgāko seno grāmatu duci. Slokas bibliotēkas krājumā ir 104 vecākās agrāko Slokas bibliotēku grāmatas, kuras izdotas laika posmā no 1879. līdz 1930. gadam. Izstādes atklāšanas pasākumā novadpētniece Ārija Vanaga interesentus iepazīstināja ar jūrmalnieku lasīšanas paradumiem.

Bibliotēku telpās notiek arī novadpētniecības materiālu tematiskās izstādes, lai izceltu JCB materiālu krājumu un piesaistītu interesentus. Tematiskās izstādes bijušas ne tikai par senākajām grāmatām, bet arī par aktualitātēm Jūrmalā vai konkrētā apkaimē, piemēram, izcelti materiāli par Jūrmalas koka arhitektūru, Jūrmalas vides iekārtošanu, tēlniecību Jūrmalas ielās. Šādu tematisko

izstāžu veidošana piesaista bibliotēkas lietotāju uzmanību un palielina novadpētniecības materiālu popularitāti.

Iecienīta jūrmalnieku novadpētniecības aktivitāte ir vēstures konkurss, kas tiek organizēts kopš 2019. gada. Kā daudzus gadus, arī 2024. gadā konkurss norisinājās novembra mēnesī, kad Jūrmalas pilsēta atzīmē savu izveides gadadienu. Konkurss tika publicēts JCB "Facebook" kontā, Jūrmalas pašvaldības tīmekļvietnē un bija pieejams uz vietas visās Jūrmalas publiskajās bibliotēkās. Konkurss norisinājās divās kārtās, ar trīs uzdevumiem katrā kārtā. Konkursa noslēguma pasākums un pirmo trīs vietu ieguvēju apbalvošana notika Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā, pirms ievērojamā Jūrmalas novadpētnieka Ilmāra Pilinieka lekcijas par Slokas vēsturi. "Facebook" ieraksts par konkursa [1. kārtu](#) un [2. kārtu](#).

Novadpētniecības istabas

JCB nav novadpētniecības istabas.

Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības, problēmrisinājumi

2024. gadā JCB novadpētniecībā ir ieviestas būtiskas pārmaiņas, jo, izstrādājot gan novadpētniecības darba koncepciju, gan programmu, tika veikta darba prioritāšu un procesu pārorganizēšana. Nākotnē jāatrod balanss starp materiālu digitalizāciju un fizisko materiālu popularizēšanu bibliotēkas lietotājiem, ņemot vērā, ka filiālbibliotēkās ar novadpētniecību darbojas bibliotēkas darbinieki, kas ir iesaistīti aktīvā lietotāju apkalpošanā. 2025. gadā jāuzsāk aktīva digitālo materiālu pievienošana DOM, lai JCB novadpētniecības materiāli var papildināt LNB Digitālās bibliotēkas krājumu.

Lielākais JCB novadpētniecības darba izaicinājums ir interesentu piesaiste novadpētniecības materiālu izmantošanai. Līdz 2025. gada vasarai tiek plānots veidot sadarbību ar Jūrmalas skolām, iepazīstinot skolēnus ar novadpētniecības materiāliem (un citām JCB pieejamām datubāzēm), lai radītu interesi un nepieciešamību izmantot šos materiālus skolas mācību procesa vajadzībām. Novadpētniecības darba problēmu risināšanai var nepietikt tikai ar savstarpējo saziņu, tāpēc jāveicina komunikācija un sadarbība ar Jūrmalas muzeju un citām reģiona galvenajām bibliotēkām, kuru novadpētniecības darbs ir pietiekami attīstīts un no tām var gūt labās prakses piemērus.

Atbilst ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

9. Projekti

Tabula "Projektu apkopojums"

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (t. sk. īstenošanas laika periods, rezultāti, īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
Literāro pasākumu cikls "Kā top grāmata?"	VKKF	1600 EUR	Projekta mērķis: organizēt JCB Bērnu un jauniešu nodaļā pasākumu ciklu, kura ietvaros notika 8 literāras tikšanās ar grāmatu, komiksu, dzejas autoriem, popularizējot jauniešu auditorijai gan lasīšanu un latviešu literatūru, gan ļaujot radoši darboties un sniegt ieskatu dažādos grāmatas tapšanas procesos. 2023. gada 1. septembris–2024. gada 31. decembris.	Atbalstīts
Dzejnieks bibliotēkā	VKKF	1200 EUR	Projekta mērķis: veicināt dzejas popularitāti un sniegt iespēju Jūrmalas iedzīvotājiem tikties ar talantīgiem dzejniekiem, organizējot 6 tikšanās ar latviešu dzejniekiem 2024. gada Dzejas dienu laikā. 2024. gada 1. janvāris–2024. gada 31. decembris.	Atbalstīts
Rakstnieks un es	VKKF	2400 EUR	Projekta mērķis: organizēt JCB un tās struktūrvienībās 12 literāras tikšanās ar bērnu grāmatu autoriem, popularizējot gan lasīšanu un literatūru kopumā, gan iepazīstinot bērnus un pusaudžus ar latviešu autoru grāmatām. 2024. gada 1. janvāris–2024. gada 31. decembris.	Atbalstīts
Vēsture grāmatu lappusēs	VKKF	2000 EUR	Projekta mērķis: organizēt JCB un tās struktūrvienībās 10 literāras tikšanās ar latviešu grāmatu autoriem, popularizējot lasīšanu un literatūru. 2024. gada 1. aprīlis–2024. gada 31. decembris.	Atbalstīts
Tulkotājs. Grāmata. Bibliotēka	VKKF	2000 EUR	Projekta mērķis: organizēt JCB un tās struktūrvienībās 10 literāras tikšanās ar grāmatu tulkotājiem, popularizējot gan lasīšanu un literatūru kopumā, gan iepazīstinot sabiedrību ar tulkošanu darba procesu un	Atbalstīts

			nozīmi literatūras daudzveidības nodrošināšanā. 2024. gada 1. aprīlis– 2024. gada 31. decembris.	
Atrodi sevi citos	VKKF	1600 EUR	Projekta mērķis: organizēt JCB un tās struktūrvienībās 8 literāras tikšanās ar latviešu grāmatu autoriem un tulkotājiem, kuru darbi apraksta sociāli jūtīgas tēmas – bērnu un jauniešu mentālo veselību, dažādas sabiedrības grupas un to iekļaušanu, palīdzot bērniem un jauniešiem attīstīt empātiju pret citādo caur literatūras prizmu. 2024. gada 1. septembris– 2025. gada 31. decembris.	Atbalstīts
Literāras sarunas: proza un zinātne	VKKF	800 EUR	Projekta mērķis: organizēt JCB divas literāras tikšanās ar rakstniekiem un literatūrzinātniekiem, kuri piedalās prozas un literatūrzinātnes mijiedarbes projektā “Es esmu...”. Pasākumos tiks rosināts dialogs par konkrēta latviešu literatūras klasiķa personību starp rakstnieku un literatūrzinātnieku, tādējādi veicinot dziļāku izpratni par klasiķa dzīvi un darbu, kā arī veidojot ciešāku saikni starp literatūru un tās pētniecību. 2025. gada 1. janvāris– 2025. gada 31. decembris	Atbalstīts
Literāro pasākumu cikls “Kā top grāmata?” 2	VKKF	600 EUR	Pasākumu cikla turpinājums ar mērķi organizēt JCB Bērnu un jauniešu nodaļā 3 literārās tikšanās ar profesionāļiem, kas strādā pie grāmatas tapšanas procesa – dramaturgu, prozas autoru, redaktoru, iepazīstinot jauniešus ar grāmatu tapšanas procesu un dažādajām profesijām, kas piedalās grāmatas tapšanā, no melnraksta līdz pat gatavai grāmatai. 2024. gada 1. septembris– 2025. gada 31. decembris.	Atbalstīts
Stāsti bibliotēkā	VKKF	1440 EUR	Projekta mērķis: organizēt JCB un tās struktūrvienībās 8 literāras tikšanās ar rakstniekiem – stāstu autoriem, sniedzot iespēju iepazīt stāstu radīšanas procesu, iegūt	Atbalstīts

			dziļāku izpratni par stāstu veidošanas niansēm un žanra īpatnībām. 2025. gada 1. janvāris– 2025. gada 31. decembris.	
Iedvesmas bibliotēka 2024	LNB Atbalsta biedrība	3167,71 EUR (50% LNB Atbalsta biedrības finansējums, 50% Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības finansējums)	Projekta mērķis: izveidot JCB Bērnu un jauniešu nodaļas Pasaku istabā daudzfunkcionālu sienas dekoru “Burtu pūkītis”, kurš tiks izmantots, lai veicinātu bērnu interesi par bibliotēku un grāmatu pasauli. Pūkītis tiks aprīkots ar dažādām funkcijām, piemēram, burtiņiem, grāmatu plauktu, tāfeli un kabatiņām rakstāmpiederumiem. 2024. gada 1. janvāris– 2024. gada 31. decembris.	Atbalstīts
Fotostāsts manai kopienai	British Council pārstāvniecība Latvijā un Latvijas Muzeju biedrība	2000 EUR; līdzdalība projektā	Projekta mērķis: piedalīties bērnu izglītošanā un parādīt viņiem citādu skatījumu uz fotografēšanu, sniegt iespēju saskatīt sevi sociālā kontekstā un pamanīt interesanto savā kopienā. 2024. gada 15. aprīlis– 2024. gada 31. oktobris	Atbalstīts
Digitālās kompetences un informācijpratība bibliotekāriem	LNB	53 460.00 EUR (LNB finansējuma daļa projektā); līdzdalība projektā	Projekta mērķis: attīstīt JCB bibliotekāru informācijpratības un andragoģijas prasmes, lai izmantotu tās darbā ar bibliotēku lietotājiem pieaugušo mērķauditorijā. 2024. gada 1. aprīlis– 2026. gada 31. augusts	Atbalstīts
SPA4OCEAN	Eiropas Savienības pētniecības un inovāciju programma “Horizon Europe” (Apvārsnis Eiropa)	26 700 EUR	Projekts tika iesniegts sadarbībā ar EBLIDA un partnerbibliotēkām no Vācijas, Itālijas un Portugāles. Projekta mērķis: veicināt jūras saglabāšanu un paaugstināt vides saglabāšanas procesus Jūrmalā, organizējot seminārus un darbnīcas, veicot informācijas izplatīšanu par ūdens ciklu, ekoloģiju, bioloģisko daudzveidību un piesārņojumu Baltijas jūrā. Sadarbībā ar skolām bija plānots organizēt Baltijas līmeņa skolēnu projektu konkursu, lai iesaistītu skolēnus vides problēmu risināšanā. 2025. gada 1. maijs– 2029. gada 30. aprīlis.	Neatbalstīts

Projektu aprakstus sk. 4. pielikumā “Projektu apraksts”.

Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem

Pārskata gadā JCB īstenoja piecus VKKF projektus un iesniedza četrus jaunus projektu pieteikumus, kurus plānots realizēt 2025. gadā. Tika veiksmīgi īstenots arī LNB Atbalsta biedrības programmas “Iedvesmas bibliotēka” projekts “Burtu Pūķītis”.

Svarīgi ir gan projektus īstenot pašiem, gan tajos līdzdarboties un būt projektu sadarbības partneriem. Līdzdarbība projektos ir svarīga ne tikai, lai sasniegtu projektā izvirzīto mērķi, bet arī stiprina sadarbību ar projektā iesaistītajiem partneriem.

2024. gadā JCB līdzdarbojās divos projektos:

- British Council pārstāvniecības Latvijā un Latvijas Muzeju biedrības organizētā projektu konkursa “Mēs savai kopienai” projektā “Fotostāsts manai kopienai” (projekta īstenotājs: mākslas stacija “Dubulti”, projekta partneri: Jūrmalas sociālo pakalpojumu centra “Kauguri” Dienas centru bērniem un Dienas aprūpes centru bērniem ar funkcionāliem traucējumiem);
- LNB īstenotajā Erasmus+ projektā “Digitālās kompetences un informācijpratība bibliotekāriem”.

Pārskata periodā netika atbalstīts JCB iesniegtais projekts, kas tika pieteikts sadarbībā ar EBLIDA un partnerbibliotēkām no Vācijas, Itālijas un Portugāles. Šis projekts bija iesniegts Eiropas Savienības pētniecības un inovāciju programmai “Horizon Europe” (Apvārsnis Eiropa).

Dalība VKKF projektos ļāva JCB iegūt finansiālu atbalstu kultūrizglītības un lasīšanas veicināšanas pasākumu organizēšanai, vienlaikus stiprinot saikni ar lasītājiem un kopienām, lai nodrošinātu regulārās tikšanās ar grāmatu autoriem, kas notika visās Jūrmalas bibliotēkās.

Neraugoties uz to, ka starptautisko projektu rezultāti šajā pārskata periodā nenesa tiešu finansiālu ieguvumu, tā izstrāde veicināja pieredzes un zināšanu uzkrāšanu starptautisku projektu sagatavošanā.

Atbilst ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

10. Publicitāte

Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem

JCB nav atsevišķas tīmekļvietnes, tāpēc aktuālā informācija par bibliotēkas darbību un pasākumiem tiek publicēta Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības tīmekļvietnē www.jurmala.lv. Šo vietni uztur Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība, un JCB informācija tajā tiek regulāri atjaunināta sadarbībā ar pašvaldības administrācijas darbiniekiem. Katru mēnesi bibliotēka nodrošina vietnes administratorus ar aktuālo informāciju par plānotajiem pasākumiem un vizuālo materiālu, tostarp afišām.

Papildus tam informācija par JCB un tās filiālbibliotēku aktivitātēm tiek publicēta arī pašvaldības informatīvajā izdevumā “Jūrmalas Avīze”. Šis izdevums, kas iznāk reizi mēnesī, pieejams gan drukātā, gan digitālā formā. Sadaļā “Kultūras pasākumu kalendārs” lasītāji var atrast detalizētu informāciju par bibliotēkas pasākumiem. Iespējamie “Jūrmalas Avīzes” eksemplāri tiek piegādāti arī JCB un tās filiālbibliotēkām, kur tie pieejami bez maksas.

Lai veicinātu pasākumu un pakalpojumu popularizēšanu, JCB sagatavo un izplata dažādus informatīvos un reklāmas materiālus – afišas, grāmatzīmes, informācijas lapas u. c. Turklāt 2024. gadā bibliotēka uzsāka sadarbību ar komerciālo televīzijas veidotāju “TV Jūrmala”. Katru mēnesi JCB darbinieki iesaistījās bibliotēkās plānoto pasākumu un aktivitāšu kalendāra filmēšanā, kas pēc tam tika pārraidīts “TV Jūrmala” kanālā un publicēts “TV Jūrmala” un bibliotēku sociālajos medijos.

Pārskata periodā JCB tika izveidoti divi pludmales karogi, kas kalpo bibliotēkas atpazīstamībai gan pilsētas svētkos, gan citos pasākumos ārpus telpām – piemēram, Kūrorta svētkos, pasākumu ciklam “Bērnu vasara Mellužu estrādē” un Kauguru svētkos u. c. Viena karoga skices izstrādei sadarbojāmies ar Jūrmalas Mākslas skolu, kuras audzēkņi radīja oriģinālas skices. Otra karoga dizainu izstrādāja Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības Komunikācijas pārvaldes Mārketinga nodaļa.

Bibliotēkas informācija tīmeklī

Lai informētu plašāku sabiedrību par JCB un tās filiālbibliotēku notikumiem un jaunumiem, aktīvi tiek izmantotas sociālo mediju platformas: “Facebook”, “Instagram” un “Tiktok”. Visu JCB struktūrvienību “Facebook” profilu kopējais sekotāju skaits ir 3533, “Instagram” – 353, “Tiktok” – 85 sekotāji.

Tabula “JCB profili sociālajos medijos”

Bibliotēkas nosaukums	Sociālie mediji
Centrālā bibliotēka	https://www.facebook.com/jurmalacb
	www.youtube.com/@jurmalsacentralabiblioteka734
Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļa	www.facebook.com/jcbbernujauniesunodala
	www.youtube.com/@jurmalsbernubiblioteka
	www.instagram.com/jucbbn
	www.tiktok.com/@jucbbn
Bulduru bibliotēka	www.facebook.com/Buldurubiblioteka
Alberta Kronenberga Slokas bibliotēka	www.facebook.com/AlbertaKronenbergaSlokaBiblioteka
Kauguru bibliotēka	www.facebook.com/Kaugurubiblioteka
Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka	https://www.facebook.com/I.ZiedonaKemeruBiblioteka
	www.instagram.com/kemeru_biblioteka

Tabula "Sociālo tīklu saturvienību skaits"

Sociālais tīkls	Saturvienību skaits 2024. gadā
Facebook	1081
Instagram	340
TikTok	5
YouTube	1
X	0

Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

JCB publicitātes darbā ir vairākas problēmas, kas ietekmē tās spēju efektīvi informēt sabiedrību par piedāvātajiem resursiem un pakalpojumiem, piesaistīt jaunus lietotājus un saglabāt esošo auditoriju.

Tīmekļvietnes trūkums

Savas tīmekļvietnes neesamība apgrūtina pilnvērtīgu un ērtu informācijas sniegšanu par JCB resursiem un pakalpojumiem, ierobežojot publikas piekļuvi. Risinājums: izveidot modernu, viegli navigējamu un vizuāli pievilcīgu JCB tīmekļvietni, kurā būtu pieejama skaidra informācija par bibliotēkas resursiem, pakalpojumiem, pasākumiem un citām aktivitātēm.

Vizuālās identitātes trūkums

JCB nav izstrādāts logo un stila grāmata, kas kavē vienotas un atpazīstamas vizuālās identitātes veidošanu. Risinājums: izveidot JCB logo un stila grāmatu, lai nodrošinātu vienotu un profesionālu bibliotēkas tēlu un veicinātu atpazīstamību.

Nepietiekamas darbinieku prasmes publicitātes materiālu izstrādē

Bibliotēkas darbiniekiem nav pietiekamu prasmju un zināšanu mūsdienīgu publicitātes materiālu veidošanā. Risinājums: nodrošināt darbiniekiem apmācības par mūsdienīgu publicitātes materiālu veidošanu un efektīvu informācijas izplatīšanu.

Komunikācijas stratēģijas trūkums

JCB nav izstrādāta komunikācijas stratēģija un sociālo mediju komunikācijas plāns, kas apgrūtina mērķtiecīgu un efektīvu informācijas izplatīšanu. Risinājums: izveidot komunikācijas stratēģiju un sociālo mediju komunikācijas plānu, ko plānots izdarīt 2025. gadā.

Digitālās vides nedrošība

2024. gada sākumā nesaprotamu un no bibliotēkas neatkarīgu apstākļu dēļ tika dzēsti Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkas "Facebook" un "Instagram" profili, tāpēc bija jāsāk veidot pilnīgi jauns sociālo mediju saturs. Lai izvairītos no līdzīgām problēmām nākotnē, tika ieviesta stingrāka sociālo mediju kontu pārvaldība, īpašu uzmanību pievēršot drošības aspektiem.

Atbilst ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām

Sadarbība ar Jūrmalas valstspilsētas pašvaldību un tās institūcijām pārskata gadā vērtējama kā laba un notika regulāri visā pārskata periodā. **Kultūras nodaļa** veic Jūrmalas kultūras iestāžu darba pārraudzību un koordināciju, un ar šo valstspilsētas administrācijas nodaļu JCB bija visciešākā sadarbība, t. sk. plānojot bibliotēkas darbu un pasākumus, piemēram, bibliotēkas līdzdalību Kūrorta svētkos un Kauguru svētkos. Ar **Komunikācijas pārvaldes Mārketinga nodaļu un Sabiedrisko attiecību nodaļu** notika sadarbība bibliotēkas informācijas ievietošanā www.jurmala.lv un laikrakstā “Jūrmalas Avīze”, kā arī bibliotēkas pasākumu afišu vizuālā veidola uzlabošanā un atsevišķu vizuālo materiālu, piemēram, pludmales karoga, dizaina sagatavošanā, domes fotogrāfs piedalās bibliotēkas organizētajos pasākumos, veicot to fotofiksāciju. Īpašs paldies Komunikācijas pārvaldes Mārketinga nodaļas Tūrisma komunikācijas daļas kolēģēm par atsaucību ekskursiju novadīšanā JCB viesiem un sadarbības partneriem!

Tā kā JCB grāmatvedība tiek veikta centralizēti, sadarbība ar **Centralizēto grāmatvedību** bija JCB administrācijas ikdienas darbs. Finanšu jautājumi, piemēram, budžeta plānošana un grozīšana, sekmīgi tika risināta sadarbībā ar **Budžeta nodaļu**, bet IKT jautājumi (sk. nodaļu “Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums”) – ar **IKT pārvaldi**. Laba sadarbība turpinājās ar **Attīstības pārvaldes Stratēģiskās plānošanas nodaļu**, kura bibliotēkas telpas labprāt izmanto dažādu publisku pasākumu, t. sk. publisko apspriešanu un uzņēmēju pasākumu norisei. Šie pasākumi paplašina bibliotēkas publicitāti un ļauj sasniegt grūtāk sasniedzamas iedzīvotāju mērķauditorijas. Turpināta sadarbība ar **Jūrmalas Izglītības pārvaldi**, kas galvenokārt notika apmainoties ar informāciju par izglītības iestāžu bibliotēku attīstības iespējām, t. sk. noderīgu pasākumu aktualitātēm, un organizējot vienas dienas mācības skolu bibliotekāriem.

Sadarbība ar **Jūrmalas muzeju** un tā struktūrvienībām notika, veicot pasākumu koordināciju, piemēram, Muzeju nakts aktivitātes, un sniedzot informatīvu un praktisku savstarpēju atbalstu ikdienas darbā. Liels paldies visu muzeja struktūrvienību darbiniekiem par atbalstu muzeja ekskursiju nodrošināšanā JCB viesiem un sadarbības partneriem!

Labā gultnē turpinās sadarbība arī ar **Jūrmalas teātri** – īpaši tādēļ, ka Bulduru bibliotēka atrodas Jūrmalas teātra telpās. Saskaņojot ar teātra vadību, Bulduru bibliotēkai ir iespēja izmantot teātra zāles saviem pasākumiem.

Par sadarbību ar **Jūrmalas izglītības iestādēm** sk. tālāk tekstā pie sadarbības tīkla bērnu un jauniešu apkalpošanā.

Īpaši gribas izcelt arvien sekmīgāku **Dubultu kultūras kvartāla** iestāžu (JCB, Jūrmalas Mākslas skola un Jūrmalas Mūzikas vidusskola) sadarbību, kas kļūst redzamāka arī publiski, organizējot kopīgus pasākumus, ne tikai izlīdzot viens otram praktiskās darba situācijās. Divi spilgtākie Dubultu kultūras kvartāla kopasākumi 2024. gadā bija Muzeju nakts pasākums “Tuvāk zvaigznēm” un pasākums “Dzejas mikrofons jauniešiem “Dzeja un mūzika””. Nav iespējams nepalepoties, ka pasākums “Tuvāk zvaigznēm” tika izcelts ar Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības “Gada balvas kultūrā 2024” pateicības rakstu kā viens no spilgtākajiem pasākumiem Jūrmalas apkaimēs. Tāpat nevar nepievērst uzmanību tam, ka Muzeju nakts kontekstā pilsētā ir pamanīts tieši Dubultu kultūras kvartāla iestāžu nevis muzeja pasākums, kas, protams, raisa visnotaļ karstas diskusijas par to, vai Muzeju naktī bez muzeja vajadzētu piedalīties arī citām pilsētas iestādēm.

Domājot par sadarbības izvēršanu nākotnē, liels potenciāls ir saskatāms **Bulduru kultūras kvartāla** pozicionēšanā, kur kopīgus pasākumus varētu organizēt Jūrmalas teātris, Bulduru bibliotēka un Bulduru izstāžu nams.

2024. gadā JCB ir uzsākusi sadarbību ar jaunu partneri pašvaldībā – **Jūrmalas pašvaldības policiju**. Pagaidām sadarbība izpaužas kā aktīva JCB telpu izmantošana policijas darbinieku apmācību nodarbībām; Centrālās bibliotēkas multifunkcionālajā zālē notika arī Jūrmalas pašvaldības policijas gadadienas pasākums. Esam uzrunājuši policistus potenciālai sadarbībai informatīvi izglītojošu nodarbību vadīšanā bērniem par ceļu satiksmes un citiem drošības jautājumiem, ceram,

ka tas 2025. gadā tiks īstenots. Tāpat policijas darbinieki varētu izmantot iespēju un pastāstīt par policista profesiju kādā no JCB pasākumu cikla "Iepazīsti profesiju" pasākumiem.

Pateicoties British Council pārstāvniecības Latvijā un Latvijas Muzeju biedrības atbalstītajam projektam "Fotostāsts manai kopienai" JCB uzsāka sadarbību gan ar **mākslas staciju "Dubulti"**, gan **Jūrmalas sociālo pakalpojumu centra "Kauguri" Dienas centru bērniem un Dienas aprūpes centru bērniem ar funkcionāliem traucējumiem**. Tas bija labs pirmais solis gan turpmāku kopīgu mākslas projektu veidošanā, gan savstarpējā atbalstā darbā ar bērniem un jauniešiem no sociāli senistīvām sabiedrības grupām.

Sadarbībā ar **dienas centru "Ķemeri"** Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkai tapa svētku noformējums gan valsts svētkiem, gan gadskārtu svētkiem.

Pārskata gadā atsākta JCB sadarbība ar **Sociālās integrācijas valsts aģentūru (SIVA)** – laikā no 2023. gada 4. decembra līdz 2024. gada 17. janvārim SIVA Jūrmalas Profesionālās vidusskolas izglītības programmas "TI-Datoru lietošana" (informācijas ievadišanas operators) praktikante JCB izgāja praksi 240 stundu apjomā.

Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes

JCB pārskata gadā pakalpojumu nodrošināšanā un pasākumu organizēšanā ir sadarbojusies ar daudzām reģionālas un valsts nozīmes iestādēm un institūcijām.

Kultūras ministrija – konsultācijas JCB administrācijai par nozares jautājumiem un informācijas sniegšana ministrijai par JCB pieredzi, sekmīga JCB akreditācijas procesa nodrošināšana.

LNB – profesionālās pilnveides pasākumu piedāvājums un konsultatīvais atbalsts Jūrmalas bibliotēku darbiniekiem, atgriezeniskā saite LNB, sniedzot ieteikumus un viedokli dažādos bibliotēku darba jautājumos, savstarpēja informācijas aprīte; lasīšanas veicināšanas programmu "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija" un "Skaļā lasīšana" īstenošana; datubāzu nodrošinājums; JCB Informācijas resursu attīstības nodaļas darbinieki un sistēmbibliotekāre-metodiķe sniedza padziļinātu konsultāciju četriem LNB Bibliogrāfijas institūta darbiniekiem par darbu ar BIS ALISE bibliogrāfisko datu veidošanā; sadarbība ar LNB Bibliotēku attīstības centru Latvijas bibliotekāru novadpētniecības konferences-saieta "Bibliotēku un novadpētnieku sadarbība: lokālās kultūrvides resursu veidošanai un piederības izjūtas veicināšanai ikvienam" organizēšanā 26. septembrī; trīs dienas – no 20. līdz 22. maijam JCB uzņēma trīs bibliotekāres no Gruzijas LNB projekta "EU4Dialogue: mazināt plaisas ar kultūras un izglītības palīdzību" ietvaros, daloties darba pieredzē un apmeklējot arī Bulduru un Ķemeru bibliotēkas.

Latvijas Neredzīgo bibliotēka – pielāgotās literatūras izdevumu kopas nodrošinājums JCB lasītājiem, konsultatīvais atbalsts darbā ar pielāgoto literatūru; 7. februārī tika parakstīta Latvijas Neredzīgo bibliotēkas un JCB vienošanās par sadarbību starpbibliotēku abonementa ietvaros, lai sekmētu informācijas un literatūras pieejamību pielāgotā formātā Jūrmalas iedzīvotājiem.

VKKF – JCB projektu finansēšana.

SIA "Latvijas grāmata" – līdzdalība Kūrorta svētkos ar grāmatu galdu JCB teltī.

KISC – "3td e-grāmatu bibliotēkas" nodrošinājums, digitālā kultūras satura nodrošinājums.

SIA "Tietoevry Latvia" – BIS ALISE nodrošinājums un konsultatīvais atbalsts sistēmas lietošanā.

Valsts probācijas dienesta Rīgas Rietumu reģiona teritoriālās struktūrvienības Jūrmalas nodaļa – JCB atsaucās nodaļas darbinieku aicinājumam veikt Valsts probācijas dienesta uzraudzībā esošo cilvēku nodarbināšanu, darot vienkāršus darbus bibliotēkā. Diemžēl 2024. gadā šī sadarbība pārtrūka, jo visi tehniskie darbi tika nodoti PĪPC vai ārpakalpojumam, līdz ar to JCB vairs nav iespējas nodrošināt šai mērķauditorijai piemērotus veicamos darbus.

Fotostudija "Aspazija", Jūrmalas Mākslinieku biedrība, Dantes Aligjēri biedrība – organizētas mākslas izstādes JCB un filiālbibliotēkās.

Jūrmalas Televīzija (TV Jūrmala) – JCB un filiālbibliotēkās plānoto pasākumu un aktivitāšu kalendāra filmēšana.

“Stacija Vaivari Pizza” – atbalstīja JCB Bērnu un jauniešu nodaļas organizēto jauniešu stāstu konkursu “Mans varoņstāsts”, sponsorējot balvas pirmās un otrās vietas ieguvējiem – “Stacijas Vaivari Pizza” dāvanu kartes.

Nodibinājums “Fonds – Jūrmala cilvēkam” un lektore Inese Urpena, kura vadīja nodarbības Bulduru bibliotēkā un Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā, lai pensijas vecuma iedzīvotāji apgūtu ikdienas dzīvē noderīgas moderno tehnoloģiju piedāvātās iespējas.

Dabas aizsardzības pārvalde – Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā organizēta Zaļā pēcpusdiena, kur sarunas veidā ar iedzīvotājiem tika pārrunātas aktualitātes par Ķemeru infrastruktūras, uzņēmējdarbības un dabas jautājumiem; no 21. novembra Ķemeru bibliotēkā bija skatāma Dabas aizsardzības pārvaldes izstāde “Dabas dziednīca – purvs” (izstāde par purvu no neierasta rakursa – kā purvs un tā resursi kalpo cilvēku veselības atjaunošanai un atpūtai); pārskata gadā Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka no Dabas aizsardzības pārvaldes saņēma Atzinības rakstu par sadarbību, attīstot Ķemeru Nacionālo parku kā ilgtspējīga tūrisma galamērķi.

No 2024. gada 18. decembra līdz 2025. gada 31. janvārim pie Kauguru bibliotēkas bija izvietots **fonda “Initium”** veidots vides objekts “Kaimiņu māja”. Instalācija tika izvietota Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības projekta “Iedzīvotāju enerģijas patēriņa paradumu maiņas veicināšana BS pilsētās un pašvaldībās” INTERREG Baltijas jūras reģiona transnacionālās sadarbības programmas 3. prioritātes “Klimata neitrālas sabiedrības” ietvaros.

Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība

JCB labprāt atsaucas citu valstu kolēģu uzņemšanai Erasmus pieredzes apmaiņas projektos. 2024. gadā šādi tika uzņemti četri kolēģi no Polijas – Ļubļinas reģiona publiskās bibliotēkas – laikā no 2. līdz 5. janvārim un divas kolēģes no Lietuvas – Paņevēžas publiskās bibliotēkas – 30. jūlijā. Uzņemšanas laikā notika dalīšanās pieredzē par bibliotēku darbu, JCB un tās filiālbibliotēku apmeklējumi.

Pārskata gadā JCB turpināja sadarbību ar EBLIDA atkārtotā projekta pieteikuma “SPA4OCEAN” sagatavošanā Eiropas Savienības pētniecības un inovāciju programmā “Horizon Europe” (Apvārsnis Eiropa). Diemžēl arī otrreiz projekts neguva finansiālu atbalstu. Cerībā uz plašāku starptautisku sadarbību laikā no 9. līdz 10. aprīlim JCB direktore piedalījās 32. EBLIDA konferencē Lisabonā, Portugālē. Nākotnē JCB vajadzētu uzsākt aktīvāku starptautisko sadarbību, kas varētu būt gan pieredzes apmaiņa Erasmus programmu ietvaros, gan cita veida starptautisku projektu īstenošana bibliotēkas pakalpojumu dažādošanai, telpu remontiem, IKT infrastruktūras attīstīšanai.

Bibliotēku interešu aizstāvības darbs

Bibliotēkas interešu aizstāvības darbu ikdienā veic ikviens bibliotēkas darbinieks, kvalitatīvi un pašreizējā veidā darot savu darbu. Vienmēr ir patīkami dzirdēt pozitīvas atsauksmes par bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem. Īpašs prieks ir par Bulduru bibliotēkas un Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkas darba pozitīvo novērtējumu no apmeklētājiem, jo tur pēdējos gados ir mainījušies darbinieki, kā arī joprojām sabiedrībā bija jūtamas negācijas saistībā ar Bulduru bibliotēkas pārcelšanu no ēkas Edinburgas prospektā 89 uz Muižas ielu 7. Pozitīva bibliotēkas tēla veidošana ir ikviena bibliotēkas darbinieka pienākums. Svarīgi ir saprast un pieņemt, ka šāda pozitīva bibliotēkas tēla veidošana notiek gan bibliotēkas telpās, gan ārpus tām, un nav noliedzams, ka bibliotēkas atpazīstamību pēdējos gados ir veicinājušas bibliotēkas veiktās aktivitātes ārpus bibliotēkas telpām – dalība pilsētas svētkos, kopīgi pasākumi ar pilsētas kultūras un izglītības iestādēm. Jāatceras, ka bibliotekārs ir publiska persona - gan darbā, gan ārpus tā.

Bibliotēkas vadītāja pienākums ir veikt bibliotēkas interešu aizstāvību pašvaldības vadības un administrācijas līmenī, sadarboties ar citu pašvaldības iestāžu vadītājiem un citām iestādēm valstī un starptautiski. Ikgadēja bibliotēkas interešu aizstāvība tiek veikta, sagatavojot un aizstāvot bibliotēkas budžetu. Pozitīvs novērojums – atzinība un komplimenti par bibliotēkas darbu no deputātiem Kultūras komitejas sēdēs.

Sadarbības raksturojums novadpētniecības darbā

2024. gadā sadarbība novadpētniecības darbā notikusi ar tādām **reģionu galvenajām bibliotēkām** kā Kuldīgas Galvenā bibliotēka un Tukuma bibliotēka – sadarbības mērķis bija pieredzes apmaiņa, lai pilnveidotu novadpētniecības darbu JCB, pārņemot labās prakses piemērus, piemēram, veicot ierakstu izmaiņas BIS ALISE novadpētniecības datubāzē.

Sadarbībā ar **Jūrmalas muzeju** tika papildināta virtuālā izstāde “Baltijas ceļam 35” ar fotogrāfijām no muzeja krājuma, kurās redzami jūrmalnieki kā vēsturiskās akcijas dalībnieki.

Uzsākta sadarbība ar **LNB Digitālo bibliotēku**, izveidojot kolekciju “Jūrmalas novadpētniecība”, lai 2025. gadā varētu pievienot JCB digitalizētos materiālus.

Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri

Visciešākā sadarbība JCB darbā ar bērniem un jauniešiem ir ar **LNB Bērnu literatūras centru un LNB Atbalsta biedrību** – notiek savstarpēja komunikācija un pieredzes apmaiņa, profesionālā pilnveide, tiek saņemts atbalsts nacionālo lasīšanas veicināšanas programmu īstenošanā, piedāvātas izstādes.

Latvijas Bērnu un jaunatnes literatūras padome – sniedz ieskatu pasaules bērnu literatūrā un grāmatu mākslā, JCB darbiniekiem ir iespēja piedalīties Starptautiskās Jāņa Baltvilka balvas pasniegšanas pasākumos.

Sadarbība ar **Ziemeļu Ministru padomes biroja Latvijā** padomnieci Ievu Hermansonu sniedz ieskatu Ziemeļvalstu literatūrā, iespēju JCB darbiniekiem piedalīties padomes organizētajos semināros un Ziemeļvalstu Literatūras nedēļā.

Jūrmalas izglītības iestādes: Majoru vidusskola, Pumpuru vidusskola, Vaivaru pamatskola, Aspazijas pamatskola, Jaundubultu pamatskola, Jūrmalas Valsts ģimnāzija, Mežmalas pamatskola, Ķemeru pamatskola, Kauguru vidusskola, pirmsskolas izglītības iestādes “Taurenītis”, “Zvaniņš”, “Galaktika”, “Saulīte”, “Bitīte”, “Madara”, “Lācītis”, Jūrmalas Montessori skola un Jūrmalas Mākslas skola. Bērni no šīm izglītības iestādēm ir čaklākie JCB un tās filiālbibliotēku pasākumu apmeklētāji. Jūrmalas Mākslas skolas audzēkņi un pedagogi Dace Starka, Dace Greiziņa, Antons Vaivods u. c. nekad neatsaka palīdzību JCB Bērnu un jauniešu nodaļas noformēšanā un izstāžu veidošanā.

Lielu atbalstu sniedz sadarbība ar **Aspazijas māju** un tās darbiniecēm Daci Kaukuli un Signi Cīruli, kuras ir atvērtas un pretimnākošas dažādu radošu ideju ģenerēšanā, savukārt JCB darbinieki neliedz padomu informācijas un literatūras meklēšanā Aspazijas mājas izstādēm un pasākumiem, piemēram, meklējot literāro materiālu Dzejas dienām.

Jūrmalas teātris sniedz iespēju aizņemties kostīmus, ierakstīt balss ierakstus un izmantot lelles no Leļļu teātra studijas.

Pārskata periodā, pēc **Jūrmalas Jaunatnes iniciatīvu centra** ierosmes, tika uzsākta jauna iniciatīva – pop-up izbraukumi uz JCB struktūrvienībām: Centrālo bibliotēku, Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēku un Bulduru bibliotēku. Šo izbraukumu laikā Jaunatnes iniciatīvu centra pārstāvji informēja jauniešus par pieejamajām brīvā laika pavadīšanas iespējām, organizēja galda spēļu sesijas, diskutēja par aktuāliem sociālajiem jautājumiem un nodrošināja dažādas izglītojošas un radošas aktivitātes.

Atbilst ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

12. Metodiskais un konsultatīvais darbs

Situācijas apraksts, kopaina, metodiskā un konsultatīvā darba prioritātes pārskata periodā

Pārskata gads bija jaunievietās sistēmbibliotekāra-metodiķa amata vienības pirmais darba gads un bija vairāk šī darba apzināšanas, izpētes un eksperimentu gads. Prioritātes bija Jūrmalas valstspilsētas bibliotēku kopkataloga kvalitātes uzlabošana un sadarbības izvērsšana ar skolu bibliotēkām.

Reģiona galvenās bibliotēkas sniegtais metodiskais un konsultatīvais atbalsts, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi

Metodisko atbalstu, konsultācijas un informatīvo apmaiņu JCB un tās filiālbibliotēkām, Jūrmalas izglītības iestāžu bibliotēkām nodrošina JCB sistēmbibliotekāre-metodiķe, piesaistot citus JCB speciālistus, piemēram, Informāciju resursu attīstības nodaļas darbiniekus, eksperti darbā ar bērniem un jauniešiem. Piemēram, tika sagatavota jauno UDK plaukta indeksu izstrādne un sniegts informatīvais un konsultatīvais atbalsts tās ieviešanā, uzlabota elektroniskā kataloga kvalitāte, novēršot kļūdas un ieviešot jauninājumus (sk. aprakstā par Jūrmalas valstspilsētas bibliotēku kopkatalogu 5. nodaļā “Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība”).

Pārskata periodā tika plānoti un īstenoti profesionālās pilnveides pasākumi Jūrmalas bibliotekāriem. 2024. gadā organizēti septiņi profesionālās pilnveides semināri valstspilsētas bibliotekāriem – seši semināri JCB bibliotekāriem un viens seminārs kopā JCB un skolu bibliotekāriem. Papildus šiem semināriem tika noorganizēta atsevišķa tikšanās ar izglītības iestāžu bibliotekāriem, kurā tika pārrunāti Jūrmalas izglītības iestāžu bibliotekāru aptaujas rezultāti, diskutēts par skolu bibliotēku darbā aktuāliem jautājumiem, t. sk. par darbu ar BIS ALISE, un sadarbībā ar Jūrmalas Izglītības pārvaldi tika organizētas vienas dienas mācības skolu bibliotekāriem, kuru mērķis bija stiprināt bibliotekāru prasmes un zināšanas skolēnu un skolotāju atbalstam mācību procesā.

Pārskata gadā Jūrmalas bibliotekāriem tika noorganizēti divi pieredzes apmaiņas braucieni uz citu reģionu galvenajām bibliotēkām: Rīgas Centrālās bibliotēkas Āgenskalna filiālbibliotēku un Torņakalna filiālbibliotēku, biznesa augstskolas “Turība” bibliotēku, Ventspils Galveno bibliotēku, Gāliņciema bibliotēku un Ventspils Centra sākumskolas bibliotēku.

Īpaši izceļami ir JCB darbiniekiem organizētie BIS ALISE klātienēs izbraukuma kursi, ko nodrošināja sistēmas uzturētājs “Tietoevry Latvia”. Kursus apmeklēja 16 JCB bibliotekārie darbinieki.

Kopumā pārskata gadā JCB ir noorganizējusi 11 profesionālās pilnveides pasākumus Jūrmalas valstspilsētas bibliotekāriem.

Tabula “JCB 2024. gadā organizētie profesionālās pilnveides pasākumi Jūrmalas bibliotekāriem”

N.p. k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dalībnieku skaits (no tiem skolu bibliotekāri)	Stundu skaits
1.	01.02.2024.	JCB	JCB	JCB darbinieku un Jūrmalas skolu bibliotekāru profesionālās pilnveides seminārs. Galvenās tēmas: datubāzu izmantošana, grāmatas angļu valodā jauniešiem	33 (30 JCB darbinieki, 3 skolu bibliotekāri)	3

2.	07.03.2024.	JCB	JCB	JCB darbinieku profesionālās pilnveides seminārs. Galvenās tēmas: 3td e-grāmatu aktualitātes, kultūra un ilgtspēja, bērnu un jauniešu drošība internetā	19 (JCB darbinieki)	3
3.	02.05.2024.	JCB	JCB	JCB darbinieku profesionālās pilnveides seminārs. Galvenās tēmas: pielāgotās literatūras un citu pakalpojumu pieejamība cilvēkiem ar redzes traucējumiem un citādām lasīšanas grūtībām; JCB novadpētniecības aktualitātes; bibliotēku aktualitātes Latvijā un pasaulē, bibliotēku funkcionālais iekārtojums un arhitektūra	28 (JCB darbinieki)	3
4.	06.06.2024.	Biznesa augstskolas "Turība" bibliotēka, Rīgas Centrālās bibliotēkas Āgenskalna filiālbibliotēka un Torņkalna filiālbibliotēka	JCB	Pieredzes apmaiņas brauciens uz biznesa augstskolas "Turība" bibliotēku, Rīgas Centrālās bibliotēkas Āgenskalna filiālbibliotēku un Torņkalna filiālbibliotēku	15 (JCB darbinieki)	3
5.	05.09.2024.	Ventspils Galvenā bibliotēka, Gāliņciema bibliotēka, Ventspils Centra sākumskolas bibliotēka	JCB	Pieredzes apmaiņas brauciens uz Ventspils Galveno bibliotēku, Gāliņciema bibliotēku, Ventspils Centra sākumskolas bibliotēku	23 (20 JCB darbinieki, 3 skolu bibliotekāri)	4
6.	03.10.2024.	Alberta Kronenberga Slokas bibliotēka	JCB	JCB darbinieku profesionālās pilnveides seminārs. Galvenās tēmas: darbs ar novadpētniecības materiāliem, skenēšanas programmas NAPS2 pamati	22 (JCB darbinieki)	3
7.	22.10.2024.	JCB	JCB	Jūrmalas izglītības iestāžu seminārs. Galvenās tēmas: Jūrmalas izglītības iestāžu bibliotekāru	10 (skolu bibliotekāri)	3

				aptaujas rezultāti, pieredzes apmaiņa		
8.	30.10.2024.	JCB	JCB, "Tietoevry Latvija"	BIS ALISE izbraukuma kursi	16 (JCB darbinieki)	8
9.	07.11.2024.	JCB	JCB	JCB darbinieku profesionālās pilnveides seminārs. Galvenās tēmas: darba drošība, informācijas identitātes zādības Jūrmalas pašvaldībā, JCB lietotāju aptaujas par krājumu, katalogu, komunikāciju rezultāti, aptaujas par Jūrmalas valstspilsētas elektronisko katalogu rezultāti	21 (JCB darbinieks)	3
10.	05.12.2024.	JCB	JCB	JCB darbinieku profesionālās pilnveides seminārs. Galvenās tēmas: kultūras žurnālistes Liegas Piešiņas grāmatu apskats "Savas grāmatas meklējumos", ieskats pētījumā "Publisko bibliotēku loma Latvijas sabiedrības lasīšanas veicināšanā".	25 (JCB darbinieki)	3
11.	18.12.2024.	JCB	JCB, Jūrmalas Izglītības pārvalde	Galvenās tēmas: skolas bibliotēkas loma saītrprasmes veicināšanā; bibliotēkārā stunda, kā mācību procesa sastāvdaļa; kultūrvēsturiskais mantojums un tā pētniecība, kā viens no bibliotēkas uzdevumiem; muzeju vieta novadpētniecībā un loma sadarbībā	14 (skolu bibliotekāri)	8

Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām

Izglītības iestāžu bibliotēkas regulāri saņem aktuālo profesionālo informāciju un tiek aicinātas iesaistīties mācībās, aptaujās un klātienē sarunās. Katra gada sākumā konsultējam izglītības iestāžu bibliotekārus par statistikas datu ievadi Latvijas Kultūras datu portālā.

Pārskata periodā tika pārraudzīta 13 izglītības iestāžu bibliotēku darbība ar BIS ALISE. Profesionālu un kvalitatīvu darbu ar BIS ALISE nodrošina sistēmbibliotekāre-metodiķe. Kopumā ar visiem BIS ALISE moduļiem strādā 8 izglītības iestāžu bibliotēkas. Individuālās konsultācijas telefoniski un klātienē par darbu ar BIS ALISE sniedz JCB sistēmbibliotekāre-metodiķe un Informācijas resursu attīstības nodaļas vadītāja.

Aizvadītajā gadā tika apvienotas divas izglītības iestādes – Pumpuru vidusskola un Jaundubultu pamatskola, saglabājot abas bibliotēkas ar vienotu nosaukumu – Jūrmalas Pumpuru vidusskolas bibliotēka. Šī reorganizācija radīja nepieciešamību veikt bibliotēku vizitāciju, kuru laikā tika apmeklēta Pumpuru vidusskolas bibliotēka, bet vēlāk – Jaundubultu pamatskolas bibliotēka, kur sniegtas nepieciešamās konsultācijas.

Pārskata periodā četras izglītības iestādes uzsāka darbu BIS ALISE Cirkulācijas modulī, tām tika sniegtas nepieciešamās konsultācijas gan klātienē, gan attālināti.

Izglītības iestāžu bibliotekāri tiek konsultēti par krājuma uzskaiti, datu atlasī, lietotāju datu importu un rediģēšanu, kā arī citiem ar bibliotekāro darbu saistītiem jautājumiem. Atsevišķās izglītības iestādēs notika bibliotekāru amata maiņa, tāpēc jaunajiem darbiniekiem sniegtas konsultācijas par bibliotekāro darbu un BIS ALISE lietošanu.

2024. gada 10.–24. maijā JCB veica Jūrmalas izglītības iestāžu bibliotekāru aptauju, lai apzinātu viņu viedokli par JCB konsultatīvo darbu un skolu bibliotekāriem nepieciešamo profesionālo pilnveidi un atbalstu. Aptauja tika aizpildīta elektroniski, aptaujā piedalījās 12 bibliotekāri. Aptaujas rezultāti rāda, ka bibliotekāri pārstāv dažādas izglītības iestādes: vidusskolas un ģimnāzijas (42%), pamatskolas (33%) un profesionālās izglītības iestādes (25%). Lielākajā daļā bibliotēku (58%) strādā tikai viens bibliotekārs, bet 42% divi bibliotekāri. Darba slodze ir nevienmērīgi sadalīta, jo tikai 46% bibliotekāru strādā pilnu slodzi. Pārējie bibliotekāri apvieno dažādas slodzes (no 0,75 līdz 0,1), kas negatīvi ietekmē darba kvalitāti.

Lielākā daļa skolu bibliotekāru (83%) sadarbību ar izglītības iestāžu administrāciju un pedagogiem vērtē kā ļoti labu; 67% skolu bibliotekāru norāda, ka sadarbojas ar Jūrmalas Izglītības pārvaldi, tikai 17% atzīst, ka sadarbības ar Jūrmalas Izglītības pārvaldi nav. Daži bibliotekāri norāda, ka bibliotēkai kā skolas struktūrvienībai nav atsevišķas sadarbības ar Jūrmalas Izglītības pārvaldi, kas var būt saistīts ar to, ka sadarbība notiek iestādes līmenī; 8% bibliotekāru pārstāv izglītības iestādes, kas nav Jūrmalas valstspilsētas pārzinā, tāpēc arī šiem skolu bibliotekāriem nav sadarbības ar Jūrmalas Izglītības pārvaldi.

Visi aptaujātie bibliotekāri norāda, ka saņem aktuālo informāciju no JCB. Tēmas, kuras visvairāk interesē skolu bibliotekārus un kur nākotnē pievēršama pastiprināta uzmanība profesionālajā pilnveidē: darbs ar BIS ALISE, IKT un digitālās prasmes, darbs ar datubāzēm, to izmantošana, krājuma komplektēšana un izstāžu veidošana.

Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija darbā ar bērniem un jauniešiem

Metodiskais darbs ar bērniem un jauniešiem tiek veikts, koncentrējoties uz lasītprasmes apguvi agrīnā vecumā un tās attīstīšanu pusaudžu gados un vēlāk. Mērķis ir veicināt bērnu un jauniešu interesi par lasīšanu, stiprinot viņu prasmes un sekmējot lasīšanas kultūru. Visās bibliotēkās strādā radoši un talantīgi bibliotekāri, kuri veiksmīgi īsteno šo darbu, un pēc nepieciešamības tiem tiek sniegts metodiskais un konsultatīvais atbalsts.

Alberta Kronenberga Slokas bibliotēka saņēma atbalstu renovētās Alberta Kronenberga piemiņas zīmes atklāšanā. Bibliotekāres no Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļās iejutās Alberta Kronenberga radīto tēlu – Kurmja un Peles – lomās, lai kopā ar bērniem pārrunātu rakstnieka devumu. Pasākuma laikā tika baudīti “Sprunguļmuižas gadatirgus” klingēri un “Kurmja avota” ūdens (sula).

Bibliotēkas veido inovatīvus un radošus pasākumus, lai uzrunātu bērnus un jauniešus, veicinot interesi par literatūru un kultūru. “Eiropas rakstnieku dienai” tika izveidots literatūras saraksts un idejas izstādei. Izstādē iekļauta Eiropas karte ar dzīpariem un dažādu valstu karodziņiem kā grāmatzīmēm attiecīgās valsts ievērojama rakstnieka grāmatā. Materiāli nodoti filiālbibliotēkām.

25. septembrī JCB darbinieki piedalījās Limbažu novada bibliotēku tiešsaistes diskusijā, daloties pieredzē par lasītāju piesaistes metodēm. 27. novembrī tiešsaistē Voldemāra Caunes balvas laureātu pasākumā dalījāmies par sadarbību ar Jūrmalas Mākslas skolu un pirmsskolas izglītības iestādēm, uzsverot lasīšanas veicināšanu caur spēlēm un teātri.

JCB darbinieki sniedza metodisko un konsultatīvo atbalstu skolu bibliotekāriem dažādu projektu un lasīšanas veicināšanas aktivitāšu īstenošanā.

“Skalās lasīšanas sacensība”

Nodrošinātas konsultācijas par sacensību noteikumiem, termiņiem un priekšnesuma sagatavošanu.

“Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2024”

Sniegtas rekomendācijas skolu bibliotēkām par dalības nosacījumiem un lasītāju piesaisti.

Konsultācijas par bibliotēku krājumu un programmām:

- Jūrmalas Mākslas skolas bibliotekārei – konsultācija par krājuma noformējumu un darbu ar BIS ALISE programmu,
- Jūrmalas Kauguru vidusskolas bibliotekārei – ieteikumi par bērnu literatūras jaunumiem un lasīšanas veicināšanas aktivitāšu idejām.

Sadarbība ar citām iestādēm metodiskā un konsultatīvā darba jomā

JCB sadarbības partneri metodiskajā un konsultatīvajā darbā:

- LNB Bibliotēku attīstības centrs – nozares aktualitātes, profesionālā informācija, profesionālās pilnveides pasākumi, konsultatīvais atbalsts;
- LNB Kompetenču attīstības centrs – profesionālās pilnveides kursi, konsultatīvais atbalsts, 6.–7. decembrī JCB telpās notika LNB Kompetenču attīstības centra organizētais LNB izglītības jomas darbinieku un sadarbības partneru profesionālas pilnveides pasākums;
- KISC – semināri, mācības, “3td e-grāmatu bibliotēka”;
- SIA “Tietoevry Latvia” – BIS ALISE uzturēšana, apmācības, konsultācijas;
- Jūrmalas valstspilsētas administrācijas Kultūras nodaļa – profesionālās pilnveides pasākumu piedāvājums Jūrmalas kultūras darbiniekiem, t. sk. bibliotekāriem (semināri, lekcijas, nodarbības, pieredzes apmaiņas braucieni);
- Jūrmalas Izglītības pārvalde – uzsākta aktīva savstarpēja komunikācija par izglītības iestāžu bibliotēku problēmjaudājumiem. Pēc Izglītības pārvaldes iniciatīvas tika noorganizētas skolu bibliotēkāju mācības, kas norisinājās 2024. gada 18. decembrī. Šo mācību ietvaros tika īstenota 8 stundu neformālās izglītības programma, kuru apguva 14 izglītības iestāžu bibliotekāri. Programmas mērķis bija stiprināt bibliotēkāju prasmes un zināšanas skolēnu un skolotāju atbalstam mācību procesā. Programmas laikā dalībnieki apguva bibliotēkāju stundu plānošanas risinājumus, pētniecības darba atbalsta iespējas un lasīšanas veicināšanas aktivitāšu organizēšanu. Papildus tika sniegts ieskats kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā, muzeju darbībā un to sadarbības iespējās ar skolām un skolu bibliotēkām.
- Jūrmalas valstspilsētas publiskās un skolu bibliotēkas – regulāra informācijas apmaiņa, konsultācijas par darba procesiem, skolu bibliotēku vizitācijas.

Metodiskā un konsultatīvā darba problēmas un to risinājumi

Galvenā līdzšinējā JCB metodiskā darba problēma – sistēmbibliotekāra un metodiķa amata vienības trūkums – ar 2024. gadu ir novērsta. Tomēr arī pēc šīs amata vienības izveidošanas turpinās vairāki izaicinājumi, piemēram, metodiskā darba prioritāšu noteikšana un potenciālais darba apjoms līdzšinējās mazaktīvās darbības dēļ.

Pārskata gadā turpināta pozitīva virzība metodiskajā atbalstā skolu bibliotēkām, kur kā vislielākie izaicinājumi atzīmējami:

- 1) skolu bibliotēkāju mazās slodzes un ikdienas noslogotība ar citiem darba pienākumiem skolā papildus bibliotēkārā pienākumiem;

- 2) skolu bibliotēkāju profesionālās pilnveides vajadzības, kuras ir grūti atbalstīt ierobežotā JCB budžeta dēļ (vēlama lielāka Jūrmalas Izglītības pārvaldes iesaiste skolu bibliotēkāju profesionālajā pilnveidē, īpaši no finansiālā viedokļa);
- 3) skolu bibliotēkāju gaidas un JCB iespējas – diemžēl saskaramies ar skolu bibliotēkāju attieksmi, ka tiek gaidīts, ka JCB kā reģiona galvenā bibliotēka noteiktus darbus veiks skolu bibliotēkāju vietā, piemēram, katalogizācija, t. sk. rekatalogizācija, un inventarizācija, tomēr, mūsuprāt, JCB pienākums ir sniegt konsultatīvo atbalstu, reālais darbs ir jādara skolu bibliotekāriem pašiem.

Skolu bibliotēku attīstības veicināšanā jāintensificē sadarbība ar Jūrmalas Izglītības pārvaldi, taču šai sadarbībai ir jābūt abpusējai. Piemēram, Izglītības pārvaldei tika nosūtīta JCB dāvinājumu pieņemšanas kārtība kā paraugs skolu bibliotēku dāvinājumu pieņemšanas kārtības izstrādē, taču tālākas darbības šajā jomā no Izglītības pārvaldes nav notikušas. Skolu bibliotēku darbu regulējošo iekšējo normatīvo aktu izstrādei un sakārtošanai jābūt vienai no prioritātēm nākamajā pārskata periodā.

Atbilst ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

Pārskats sagatavots un iesniegts 2025. gada 28. februārī

Pārskatu sagatavoja:

Māra Jēkabsone, JCB direktore

Kristīne Mozerte, JCB sistēmbibliotekāre-metodiķe

Baiba Zvaigzne, JCB projektu un sabiedrisko attiecību vadītāja

Ilze Latiša, JCB Informācijas resursu attīstības nodaļas vadītāja

Ieva Bekmane, JCB Informācijas resursu attīstības nodaļas eksperte novadpētniecības darbā

Raivis Giels, JCB speciālists tehniskajos un attīstības jautājumos

Inese Revina-Pastare, JCB vecākā lietvede-personāla speciāliste

Inguna Radziņa, JCB Bērnu un jauniešu nodaļas eksperte darbā ar bērniem un jauniešiem

Daiga Javorska, JCB Pieaugušo apkalpošanas nodaļas vecākā bibliotekāre

Marina Baranovska, JCB filiāļu vadītāja

Jūrmalas Centrālā bibliotēka

Reģistrācijas Nr. 90000056450

Strēlnieku prospekts 30, Jūrmala, LV-2015

jcb@jurmala.lv

Pielikumi

1. pielikums “Tabula “JCB darbinieku apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi””
2. pielikums “JCB 2024. gada fotomirkļi”
3. pielikums “JCB lietotāju aptaujas: krājums, katalogs, komunikācija rezultātu apkopojums”
4. pielikums “Projektu apraksts”

1. pielikums "Tabula "JCB darbinieku apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi""

N.p. k.	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	Tietoevry Latvia	BIS ALISE jaunā kataloga demonstrācija	8	Attālināti
2.	Biznesa augstskola "Turība"	Datu apstrāde, analīze un vizualizācija ar "Microsoft Excel" un "PowerPoint"	80	Attālināti
3.	Valsts probācijas dienests	Mācības darba devējiem par bērnu tiesību aizsardzību	8	Attālināti
4.	Latvijas Neredzīgo bibliotēka	Pielāgotā literatūras pakalpojumu nodrošināšana Latvijas bibliotēkās	2	Attālināti
5.	LNB	Reģionu galveno bibliotēku direktoru un metodiķu apaļā galda diskusijas par publisko bibliotēku darbu 2023. gadā	6	Klātienē
6.	Jūrmalas valstspilsētas administrācijas Kultūras nodaļa	Pieredzes apmaiņas brauciens uz Siguldu: kultūras centrs Devons, Siguldas parka radošais kvartāls, A. Eglīša ekspozīcijas apskate u. c.	8	Klātienē
7.	Jūrmalas valstspilsētas administrācijas Kultūras nodaļa	Kultūras līderība un tās loma ikvienā kultūras jomā; Pētniecības projekta "Pārskatot radošo pilsētu konceptu: tīkli, starpnieki un attīstības virzieni/REPRINT" atziņu prezentācija ar rekomendācijām radošo pilsētu attīstībā	4,5	Klātienē
8.	Ārlietu ministrija	Konference "20 gadi Latvijas dalībai ES un NATO"	6	Klātienē
9.	Cert.lv	Drošība internetā	2	Attālināti
10.	LNB	Erasmus+ programmas "Digitization, Digital Restoration and Presentation of old photographs" projekta seminārs	3	Klātienē
11.	LNB	Konference bērnu literatūras un bibliotēku speciālistiem "Baltā vilka zīmē"	4	Klātienē
12.	LNB	Mācību programma "Medijpratības meistari"	20	Klātienē un attālināti
13.	Jūrmalas valstspilsētas administrācijas Kultūras nodaļa	Pasākuma veidošanas pamati	7	Klātienē
14.	Riga Tech Girls	Iepazīsti tehnoloģijas	35	Attālināti
15.	Latvijas Kultūras akadēmija	Kultūras piekļūstamība kultūras organizācijās	16	Klātienē
16.	LNB	Darbnīca "Metodiķi IRR! Iepazīstamies, runājam, radām"	24	Klātienē
17.	Latvijas Kultūras akadēmijas Latvijas Kultūras koledža	Bibliotēku funkcionālais iekārtojums un arhitektūra	16	Klātienē
18.	LNB	Mācību darbnīca "Bibliotēku darbības un ietekmes novērtēšana"	8	Attālināti
19.	LNB	Periodika un novadpētniecība	4	Attālināti
20.	LNB	Digitālās bibliotēkas mācības	1,5	Attālināti
21.	LNB	Mākslīgais intelekts un medijpratība	4	Attālināti
22.	EBLIDA	32. EBLIDA konference	16	Klātienē
23.	Latvijas Universitāte	LU 82. starptautiskās zinātniskās konferences Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes sekcija	5	Klātienē

24.	Britannica	Britannica Education Webinar	1	Attālināti
25.	LNB	Digitālās bibliotēkas atklāšanas svētki Cēsīs	4	Klātienē
26.	LNB, Rīgas Valsts tehnikums	Seminārs par fotogrāfiju digitalizēšanu	3,5	Klātienē
27.	LNB	Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru pavasara sanāksme	8	Klātienē
28.	Lietuvas pašvaldību publisko bibliotēku asociācija	Lietuvas pašvaldību publisko bibliotēku asociācijas starptautiskā konference	6	Klātienē
29.	LNB	Seminārs par Latvijas elektronisko resursu piedāvājumu	3,5	Attālināti
30.	LNB	Digitālo objektu pārvaldības sistēmas apmācības	2	Attālināti
31.	LNB	Seminārs par izmaiņām MARC laukos	1,5	Attālināti
32.	Biedrība "Biznesa Centrs"	Tiešsaistes mācību konference "Personāla vadība 2024" #HRconference	5	Attālināti
33.	LNB	Seminārs krājuma komplektēšanas speciālistiem	5,5	Klātienē
34.	LNB	Priekšmeti un to autoritatīvā kontrole	16	Klātienē
35.	Profesionālās tālākizglītības centrs "Drošība"	Darba aizsardzības pamatlīmeņa zināšanu izglītības programma	60	Attālināti
36.	LNB	Vecāku iesaiste bērnu lasītprīka veicināšanā	4	Attālināti
37.	Open Minded Courses	Olga Kazaka "Nevainojamas sabiedriskās attiecības"	15	Attālināti
38.	LNB	Bibliotēkas norises tēla grāmatas veidošana	4	Klātienē
39.	LNB un Kultūras ministrija	Mediji un bibliotēkas informācijas mijiedarbībā	1	Attālināti
40.	Jūrmalas valstspilsētas administrācijas Kultūras nodaļa	Pieredzes apmaiņas brauciens uz Ventspils brīvdabas muzeju, Ventspils muzeja amatu māju, koncertzāli "Latvija" u. c.	8	Klātienē
41.	LNB	Vai protam cits citu sadzirdēt? – efektīva iekšējā komunikācija bibliotēkā	6	Klātienē
42.	Mācību centrs "Valodu mape"	Angļu valoda ar priekšzināšanām	100	Attālināti
43.	Latvijas Kultūras akadēmijas Latvijas Kultūras koledža	Izstāžu plānošana un dizains bibliotēkās	12	Klātienē
44.	VARAM	Seminārs pašvaldībām LBIS funkcionalitāte	2	Attālināti
45.	Datorzinību centrs	Vebinārs "Rīta kafija ar tehnoloģiju ekspertiem"	1,5	Attālināti
46.	Jūrmalas valstspilsētas administrācijas Kultūras nodaļa	UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas Izglītības sektora vadītājas Elīnas Bērziņas lekcija par tīmekļvietņu veidošanu	2	Klātienē
47.	Jūrmalas valstspilsētas administrācijas Kultūras nodaļa	UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas Izglītības sektora vadītājas Elīnas Bērziņas lekcija par darbu sociālajos medijos	2	Klātienē
48.	LNB	Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru rudens sanāksme	5	Klātienē
49.	Latvijas Bibliotekāru biedrība	Latvijas Bibliotekāru biedrības kongress "Bibliotēkas un lasīšana"	7	Klātienē

50.	Rīgas Centrālā bibliotēka	Konference "Helmars Rudzītis. Bellaccord-electro"	4	Klātienē
51.	Latvijas Darba devēju konfederācija	Konference "Datos balstīta prasmju un darba tirgus attīstība Latvijas ekonomikas izaugsmei"	4	Tiešsaistē
52.	Rīgas Centrālā bibliotēka	Baltu vienības dienai veltīta starptautiska konference	4	Klātienē
53.	LNB	Seminārs "Nacionālā līmenī vienota e-resursu abonēšana: stratēģija un abonēšanas cikls 2024/2025"	4,5	Klātienē
54.	Google	Izaugsme ar Google. Auditorijas iesaiste ar īsiem videoklipiem	1,5	Attālināti
55.	LNB	Kā panākt dubultjaudu lasītveicināšanā?	4	Attālināti

2. pielikums “JCB 2024. gada fotomirkļi”

Foto	Foto paraksts
	Centrālajā bibliotēkā tikšanās ar LNB pētniecības vadītāju, grāmatniecības vēsturnieku Dr. philol. Paulu Daiju. 22.05.2024.
	Centrālajā bibliotēkā literāra tikšanās ar mūziķi, grāmatas “Piezīmes uz šaubu malām” autori Māru Upmani-Holšteini. 17.04.2024.
	Viens no apmeklētākajiem pārskata gada pasākumiem Centrālajā bibliotēkā – “Guntara Rača autorvakars 365”, kurā piedalījās jaunais, talantīgais mūziķis Edvards Strazdiņš. 24.09.2024.

Centrālajā bibliotēkā tikšanās ar komponistu un uzņēmēju Zigmaru Liepiņu. 12.11.2024.

Centrālajā bibliotēkā tikšanās ar izcilo latviešu aktieri un tulkotāju Gundaru Āboliņu. 21.11.2024.

Ziemassvētku priekšvakarā Centrālajā bibliotēkā saksofonists Raivo Stašāns jūrmalniekus priecēja ar saviļņojošu Ziemassvētku koncertu. 18.12.2024.

Izstādes “Vai grāmatai ir knābis?” atklāšana Centrālajā bibliotēkā. 09.01.2024.

Izstādes “Es neredzu sevi” atklāšana Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļā. 08.01.2024.

Mākslinieces Agijas Stakas darbu izstādes “Rūķu zemei vārti vaļā” atklāšana Centrālajā bibliotēkā. 06.02.2024.

Pasākums “Eiropas Savienība un Tu”. Tikšanās ar Ralfu Eilandu Centrālajā bibliotēkā. 08.05.2024.

JCB aktivitāte “Lasi kopā ar lēllēm” bērnu svētkos pie Mēlužu estrādes 2024. gada vasarā.

Leo Gabriela Žukovska tekstiliju un Esteres Felicitas Žukovskas dzejas izstādes “Radošums mums blakus” atklāšana Centrālajā bibliotēkā. 04.09.2024.

“Dzejas mikrofons jauniešiem “Dzeja un mūzika””. 19.09.2024.

Izstādes “Kurbads. Latvju varoņstāsts” atklāšana Centrālajā bibliotēkā. 08.11.2024.

Jauno autoru konkursa “Mans varoņstāsts” uzvarētāju apbalvošana Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļā. 13.12.2024.

“Dungeons & Dragons” spēļu vakars Centrālajā bibliotēkā.

Grāmatu starta “Pūcīšu skoliņas” izlaidums. 30.11.2024.

“Burtu Pūķīša” atlidošanas svētki. 13.12.2024.

Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā tikšanās ar literatūrzinātnieku, monogrāfijas “Lielais noliedzējs” autoru Arni Koroševski. 25.04.2024.

Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā tikšanās ar rakstnieci Māru Zālīti. 12.09.2024.

Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā tikšanās ar žurnālistu, karsto punktu reportieri Ati Klimoviču. 17.10.2024.

Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā tikšanās ar kultūras žurnālisti Liegu Piešīņu. 11.04.2024.

“Restarts lasīšanai” programmas “Grāmatu starts” ietvaros Pūčulēnu skoliņa Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā.

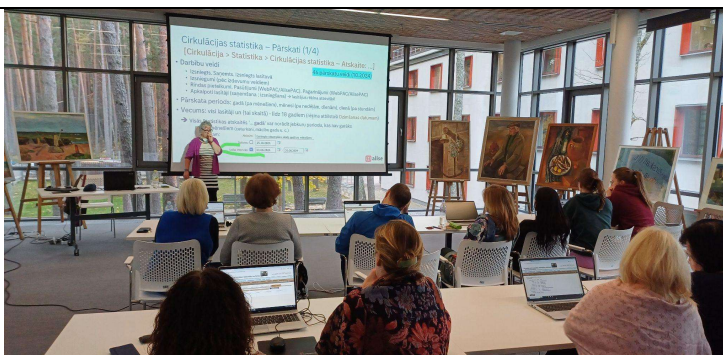
Svinot Alberta Kronenberga dzimšanas dienu 18. oktobrī.

Restaurētās tēlnieka Edvīna Krūmiņa 2007. gadā veidotās piemiņas zīmes Albertam Kronenbergam atklāšana 10. oktobrī.

Izglītojoša ekskursija “Apmet loku pa Sloku” Latvijas bibliotekāru novadpētniecības saieta-konferences dalībniekiem. 26.09.2024.

JCB darbiniekiem organizētie BIS ALISE kursi Centrālajā bibliotēkā. 30.10.2024.

JCB pludmales karogi pie JCB telts
“Kauguru svētku” laikā. 31.08.2024.

Projekta “Read Japan” grāmatu
dāvinājuma saņemšanas ceremonija.
02.08.2024.

Centrālajā bibliotēkā tikšanās ar jauno
rakstnieci Baibu Baikovsku un viņas
uzticamo suni Elfu. 16.08.2024.

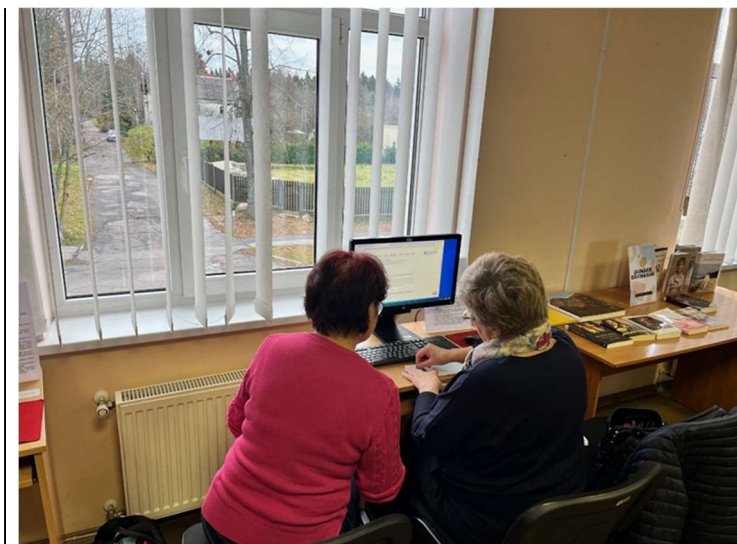
2024. gada pavasarī Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā atklātā Sēklu bibliotēka jeb Sēklu apmaiņas punkts.

Ziedoņa muzeja ceļojošā izstāde “Es atkal neatvados” Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā 2024. gada aprīlī.

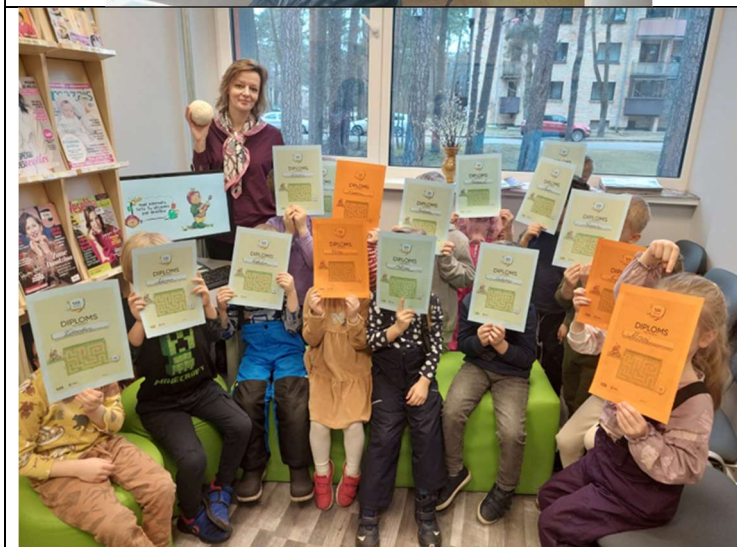
Literatūrzinātnieces Ausmas Cimdiņas lekcija “Manas pēdas ir pilnas ar zemtekstiem. Imants Ziedonis dzīvē un dzejā” Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā. 28.05.2024.

Ineses Urpenas vadītās medijpratības nodarbības senioriem Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā.

Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā cikla “Iepazīsti profesiju” ietvaros – tikšanās ar arboristu Gustavu Stradiņu. 11.10.2024.

Tet sociālās iniciatīvas “Tet skoliņa bērniem” Bulduru bibliotēkā. 20.03.2024.

Tikšanās ar dzejnieci, žurnālisti un redaktori Ēriku Bērziņu Bulduru bibliotēkā. 10.05.2024.

Bulduru bibliotēkā tikšanās cikla “Iepazīsti profesiju” ietvaros – “Tietoevry” virtuālo resursu komandas vadītāja Dagnija Sedleniece. 22.11.2024.

Kanisterapijas nodarbības “Lasi kopā ar suni” Bulduru bibliotēkā.

Bulduru bibliotēkā norišu cikla
“Lasītprīeks vasarā” aktivitāte.

Bulduru bibliotēkā foto orientēšanās
spēle Muzeju nakts ietvaros.
18.05.2024.

Bulduru bibliotēkā tikšanās ar rakstnieci
Ievu Melgalvi. 17.10.2024.

Koprades mākslas projekta “Ieslēdz Kaugurus!” ietvaros tapusī instalācija pie Kauguru bibliotēkas.

Kauguru bibliotēkā Valsts svētku nedēļā tikšanās ar režisoru Dāvi Sīmani. 15.11.2024.

Tikšanās ar maizes cepēju un uzņēmēju Normundu Skaugi Kauguru bibliotēkā. 07.08.2024.

Skaļas lasīšanas stunda Kauguru bibliotēkā.

Vides izglītības lekcija sadarbībā ar Ķemeru nacionālā parka informācijas centru “Meža māja” un lektori Agnesi Čamani Kauguru bibliotēkā. 09.04.2024.

Cikla “Iepazīsti profesiju!” ietvaros pasākums “Profesija – karavīrs. Kā veidot militāro karjeru” Kauguru bibliotēkā. 08.04.2024.

Kauguru bibliotēkā viesojas rakstniece, tulkotāja, māksliniece Lelde Braķe-Klaverī. 09.10.2024.

Cikla “Iepazīsti profesiju!” ietvaros Kauguru bibliotēkā tikšanās ar Valsts policijas koledžas Kinoloģijas nodaļas pārstāvjiem. 01.10.2024.

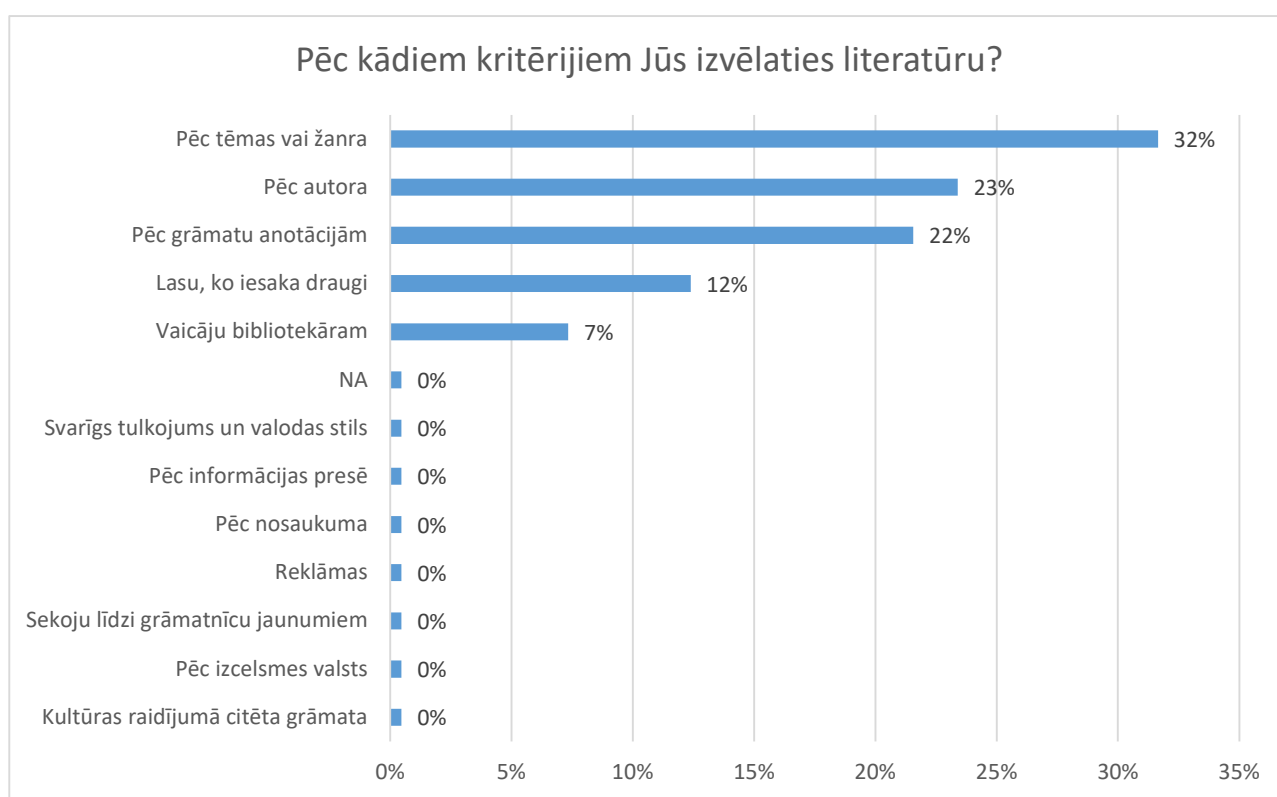
Kauguru bibliotēkā pasākums ciklā “Stipro dzimtu stāsti” ar apkaimes novadpētniecības entuziastu un kafejnīcas “Kūriņš” īpašnieku Arni Ābelīti. 13.12.2024.

3.pielikums “JCB lietotāju aptaujas: krājums, katalogs, komunikācija rezultātu apkopojums”

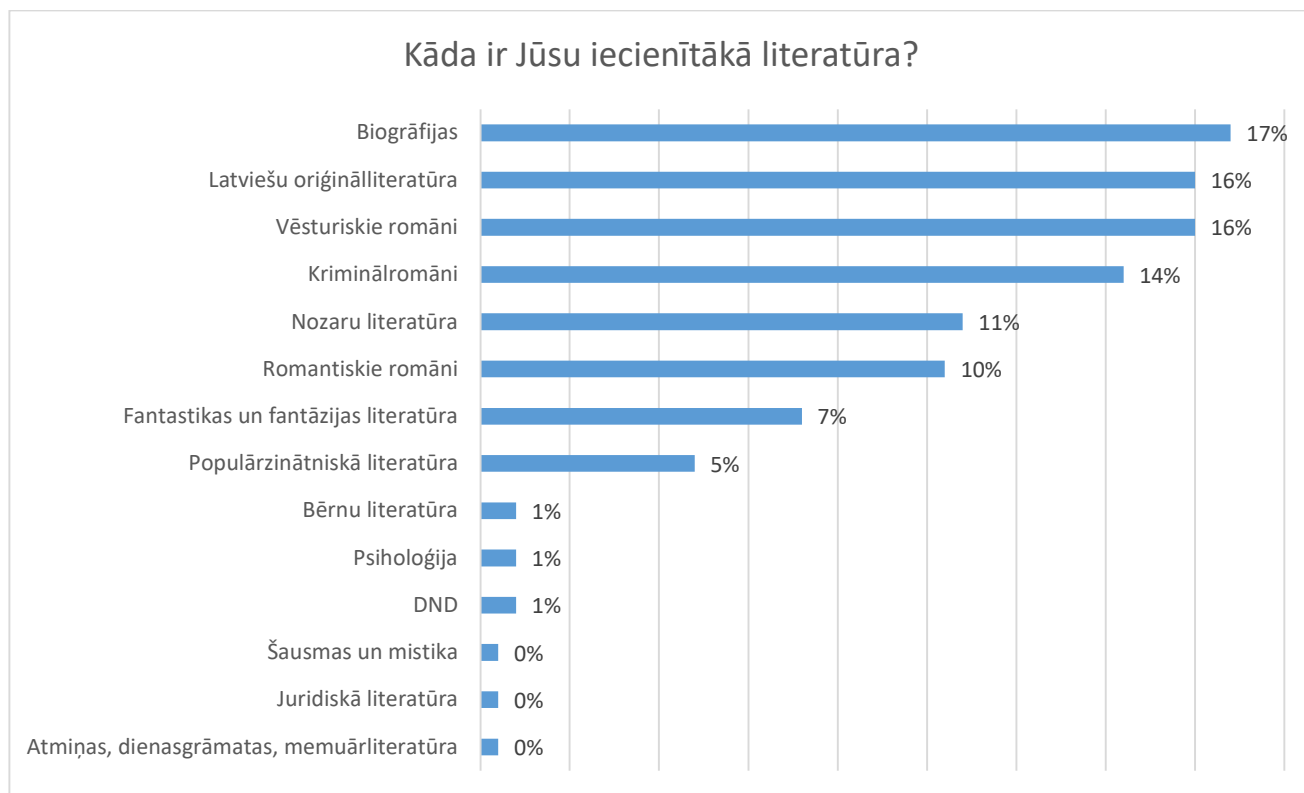
2024. gada aprīlī JCB izveidoja anonīmu aptauju, aicinot pilsētas iedzīvotājus izteikt savu viedokli par bibliotēkas krājumu, katalogu un komunikāciju. Aptaujas anketu varēja aizpildīt gan uz vietas bibliotēkā, gan elektroniski. Saite uz aptauju tika publicēta Jūrmalas valstspilsētas tīmekļvietnē un bibliotēkas sociālajos tīklos. Aptaujā piedalījās 99 respondenti, no tiem 54 aizpildīja aptaujas anketu tiešsaistē.

JCB lietotāju lasīšanas paradumi

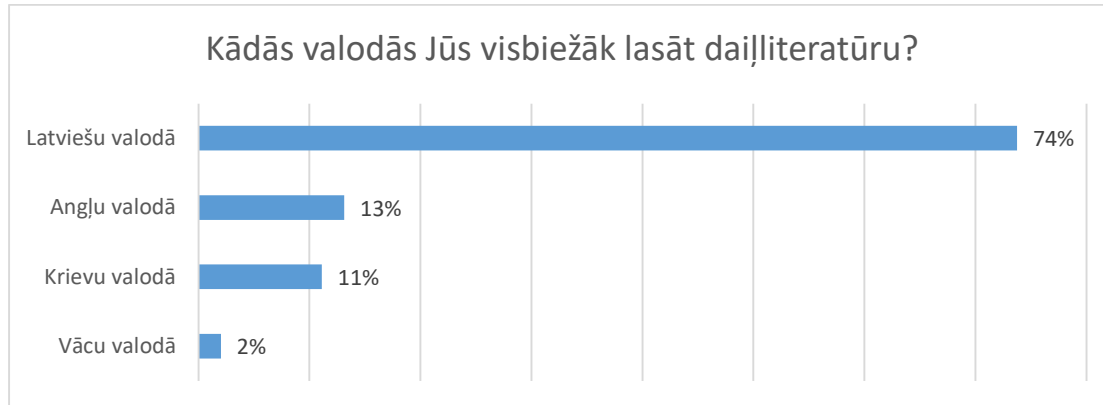
Aptaujas rezultāti atklāj, ka visvairāk bibliotēkas lietotāji izvēlas literatūru pēc tēmas, žanra, autora, grāmatu anotācijām un ieklausās draugu ieteikumos: 32% respondentu izvēlas lasīt literatūru pēc tēmas vai žanra; 23% respondentu izvēlas grāmatas pēc autora; pēc grāmatu anotācijām – 22% respondentu; draugu ieteikumos ieklausās 12% respondentu; 7% respondentu vaicā bibliotekāru viedokli, kas norāda, ka bibliotekāram jāspēj orientēties literatūras piedāvājumā.

Skatot literatūras sadalījumu pa žanriem un tēmām, 17% respondentu vēlas lasīt biogrāfijas; 16% vēsturiskos romānus un latviešu oriģinālliteratūru; kriminālromānus izvēlas 14% respondentu; nozaru literatūru – 11% respondentu; romantiskos romānus – 10% respondentu; fantastikas un fantāzijas literatūru – 7% respondentu; populārzinātnisko literatūru – 5% respondentu.

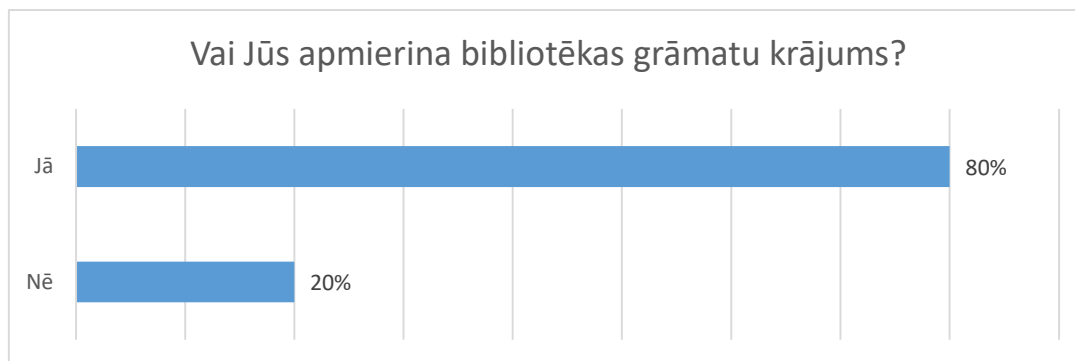

Pēc valodu sadalījuma respondenti norāda, ka daiļliteratūru visbiežāk lasa latviešu valodā, ko izvēlas 74% aptaujāto. Angļu valodā daiļliteratūru izvēlas lasīt 13%, bet krievu valodā 11% aptaujāto. Vācu valodu daiļliteratūras lasīšanai izmanto tikai 2% respondentu.

Apmierinātība ar JCB krājumu un ieteikumi tā uzlabošanai

Aptaujas rezultātā konstatēts, ka 80% aptaujāto apmierina bibliotēkas grāmatu krājums.

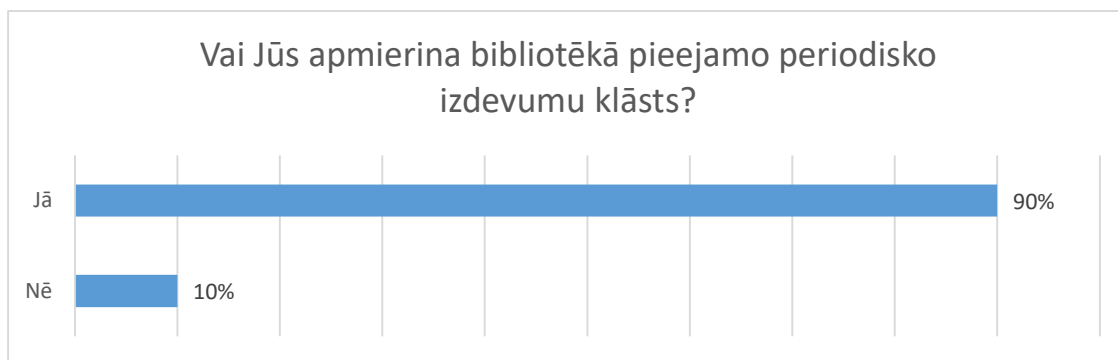

Aptaujā tika iestrādāti jautājumi, lai respondenti varētu sniegt priekšlikumus bibliotēkas krājuma uzlabošanai. Vairāk nekā puse respondentu norādījuši, ka viņus apmierina grāmatu krājums, un nav ieteikumu tā uzlabošanai. Daļa respondentu, savukārt, snieguši dažādus ieteikumus: izteikta vēlme pēc plašāka nozaru literatūras klāsta, t. sk. biznesa, ekonomikas, vadībzinību, dabaszinību, medicīnas, juridiskās un sporta literatūras, kā arī grāmatām par ceļojumiem, biogrāfijām, zinātniskās un vēsturiskās literatūras. Tāpat ierosināts, ka būtu nepieciešams plašāks jauno grāmatu klāsts latviešu, angļu un krievu valodā, kā arī bērnu grāmatas svešvalodās. Respondenti lūdz, lai pieprasītākām grāmatām tiktu nodrošināti vairāki eksemplāri, kas palīdzētu grāmatām ātrāk sasniegt lasītājus un neveidotos rindas.

Periodisko izdevumu raksturojums

90% respondentu apmierina bibliotēkā abonēto periodisko izdevumu klāsts, tikai 10% neapmierina. Bibliotēkas lietotāji tika aicināti izteikt ierosinājumus periodisko izdevumu piedāvājuma uzlabošanai, kā rezultātā tika saņemti ieteikumi konkrētu izdevumu abonēšanai: “IR”, “Praktiskais Latvietis”, “Patiesā Dzīve”, “Rīgas Laiks”, “Teātra Vēstnesis”, “Sporta Avīze”, “Kultūras Diena” u. c. Respondenti galvenokārt izrādījuši interesi par nozaru žurnāliem, piemēram, par dabu, sportu, vēsturi, medicīnu, modi, dizainu, un praktiska satura izdevumiem. Pamatojoties uz šo pieprasījumu, būtu jāapsver iespēja paplašināt nozaru un tematisko periodisko izdevumu klāstu, lai apmierinātu lasītāju vajadzības.

Daļa respondentu ieteica pilnībā atteikties no laikrakstu abonēšanas, jo uzskata, ka visu nepieciešamo informāciju iespējams atrast internetā. Šis ierosinājums liecina par nepieciešamību pārskatīt laikrakstu abonēšanas politiku. Vairākums aptaujāto vēlas, lai bibliotekāri informētu lasītājus par preses izdevumiem, kas ir pieejami konkrētajā bibliotēkā, bet daļa norāda, ka būtu nepieciešama informācija arī par tiešsaistē pieejamajiem preses izdevumiem gan latviešu valodā, gan citās valodās, un tiem bibliotēkā būtu jābūt pieejamiem bez maksas.

E-grāmatu bibliotēkas www.3td.lv izmantošana

Analizējot sniegtās atbildes, jāsecina, ka bibliotēkā joprojām aktīvi un arvien no jauna jāstrādā pie tā, lai popularizētu un vēl vairāk stāstītu par e-grāmatu bibliotēkas www.3td.lv izmantošanu, jo tikai 8% respondentu to izmanto regulāri, 10% e-grāmatu bibliotēku izmanto reti, 12% neizmanto vispār, jo neuzskata to par ērtu lietošanā, 45% neizmanto, jo lasa grāmatas iespiestā veidā, 15% neizmanto, jo nezina par tādu iespēju.

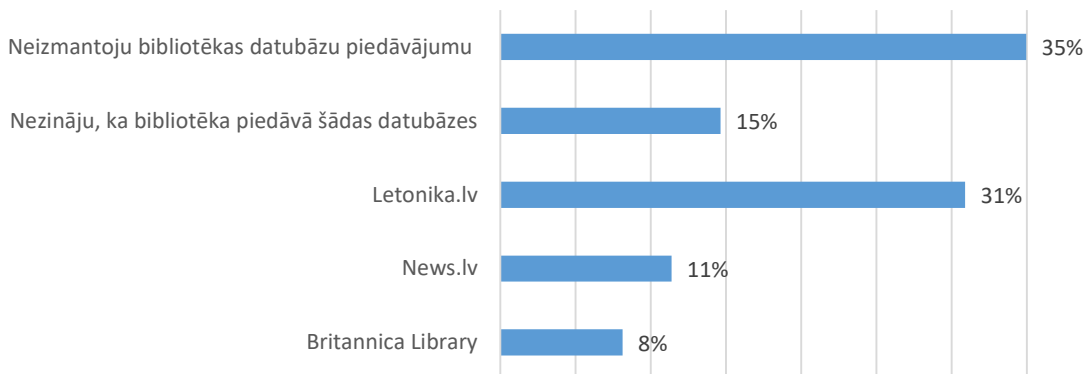
Vai Jūs izmantojat e-grāmatu bibliotēku www.3td.lv?

JCB piedāvāto datubāzu izmantošana

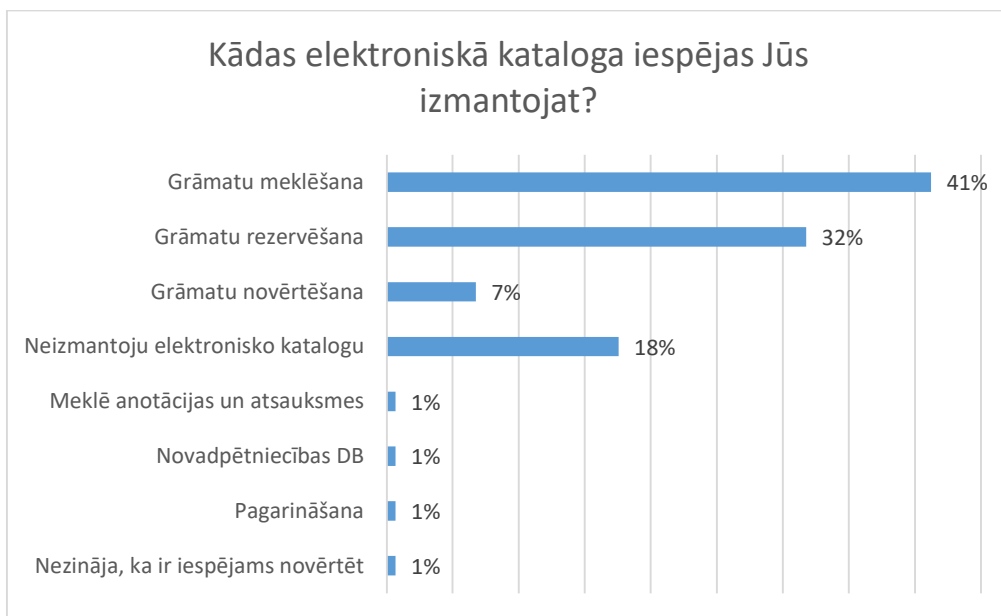
Aptaujā tika lūgts sniegt atbildes uz jautājumu par bibliotēkas piedāvāto datubāzu izmantošanu. 31% respondentu izmanto datubāzi "Letonika.lv", 11% – "News.lv", 8% – "Britannica Library", 15% aptaujāto atzina, ka nav informēti, ka bibliotēka piedāvā datubāzes. 35% respondentu norādīja, ka neizmanto bibliotēkas datubāzu piedāvājumu.

Kuras bibliotēkas piedāvātās datubāzes Jūs izmantojat?

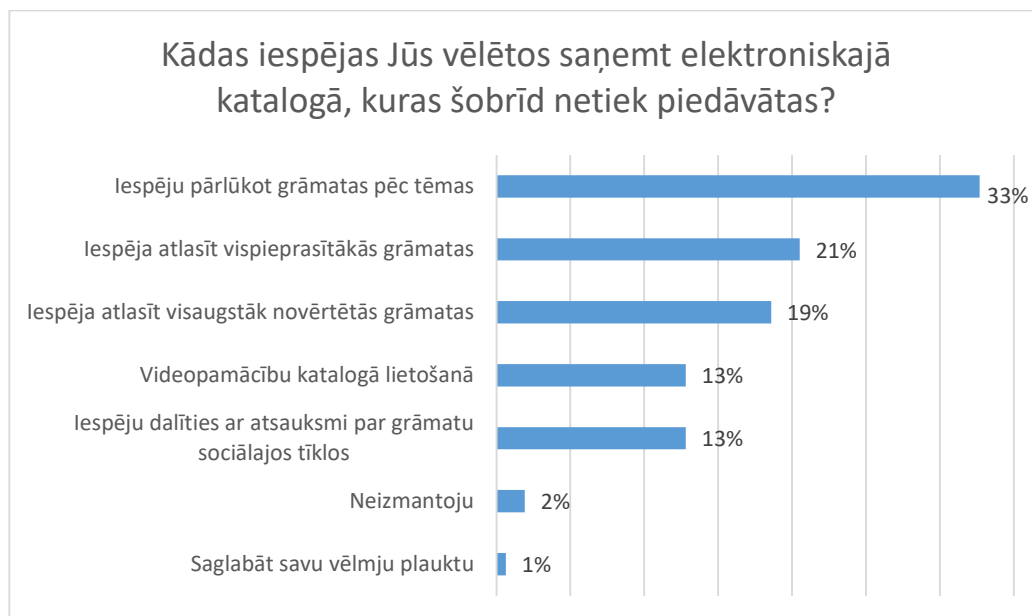

JCB elektroniskā kataloga izmantošana

Aptaujas rezultāti rāda, ka lietotāji izmanto elektroniskā kataloga piedāvātās iespējas. Daļa respondentu (41%) elektronisko katalogu izmanto grāmatu meklēšanai, 32% – grāmatu rezervēšanai. Katalogu grāmatu novērtēšanai izmanto 7% aptaujāto, 18% respondentu neizmanto elektronisko katalogu.

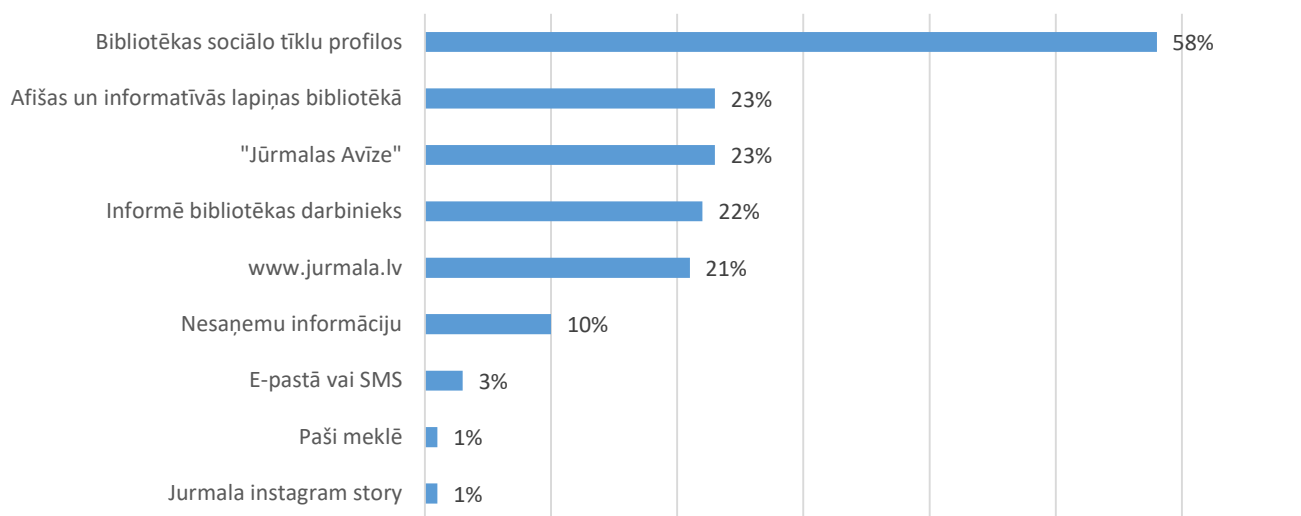
Respondenti norāda, ka vēlētos, lai elektroniskajā katalogā būtu iespēja pārlūkot grāmatas pēc tēmām (33%) un atlasīt vispieprasītākās grāmatas (21%). Iespēju atlasīt visaugstāk novērtētās grāmatas vēlas 19% aptaujāto, 13% respondentu vēlas dalīties sociālajos tīklos ar atsaukumi par grāmatu un videopamācību kataloga lietošanā.

Informācijas iegūšanas veidi par bibliotēkas pakalpojumiem un pasākumiem

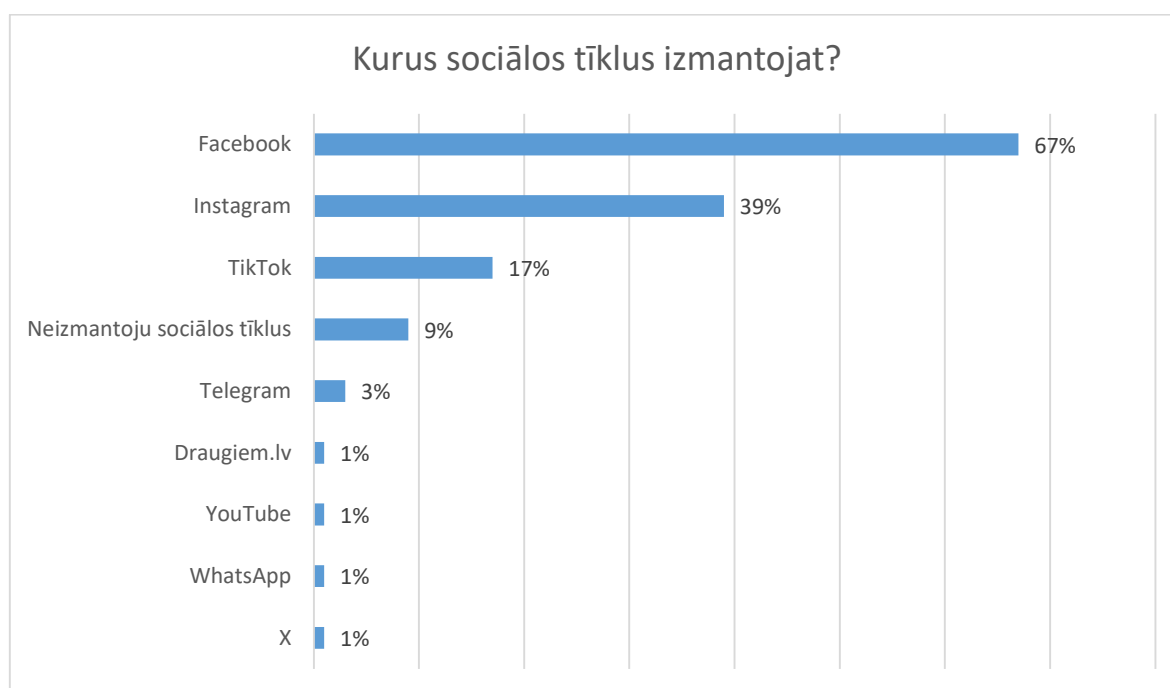
Informācija par bibliotēkas pakalpojumiem un pasākumiem tiek iegūta dažādos veidos. 58% respondentu norādījuši, ka informāciju saņem no bibliotēkas sociālo tīklu profiliem, 22% minējuši, ka informāciju sniedz bibliotēkas darbinieki, savukārt 23% respondentu informācijas avots ir afišas un informatīvās lapiņas, kas pieejamas bibliotēkā; 23% respondentu iegūst informāciju no “Jūrmalas Avīzes” un 21% no tīmekļvietnes www.jurmala.lv.

Kā Jūs saņemat informāciju par bibliotēkas pakalpojumiem un pasākumiem?

Visbiežāk izmantotais sociālais tīkls ir "Facebook", kuru lieto 67% respondentu. "Instagram" lieto 39% respondentu, "TikTok" – 17% respondentu. Daži respondenti minējuši arī citus sociālos tīklus, piemēram, "Telegram", "X" (bijušais "Twitter") un "YouTube".

Kurus sociālos tīklus izmantojat?

Ieteikumi bibliotēkas komunikācijas uzlabošanai

55% respondentu ir apmierināti ar bibliotēkas komunikāciju, neliela daļa respondentu sniedza savus ierosinājumus saistībā ar komunikāciju un citiem bibliotēkas darba jautājumiem. Īpaši aptaujā izcelta Bulduru bibliotēkas darbinieču laipnība un atsaucība. Respondenti savās atbildēs sniedz ieteikumu izveidot bibliotēkas tīmekļvietni, uzlabot sociālo tīklu komunikāciju, veidot vizuāli pievilcīgākus ierakstus un palielināt aktivitāti "Facebook" un "Instagram". Daži respondenti ierosina paplašināt bibliotēkas pakalpojumus, piemēram, rīkot lasītāju klubus, grāmatu apskatus un lasīšanas stundas.

skolēniem. Tāpat tika minēta nepieciešamība uzlabot telekomunikāciju sakaru kvalitāti un apsvērt darba laika izmaiņas.

4. pielikums “Projektu apraksts”

Projekts “Literāro pasākumu cikls “Kā top grāmata?”” ir pasākumu sērija, ko plānojam turpināt vairāku gadu garumā. Projekta pirmās tūres laikā no 2023. gada 1. septembra līdz 2024. gada 31. decembrim tika organizētas astoņas meistarklases un literāras tikšanās JCB Bērnu un jauniešu nodaļā. Projekta ietvaros rīkotās tikšanās kopumā apmeklēja 286 jaunieši. Galvenie ieguvumi: veicināta interese iepazīt latviešu literatūru jauniešu vidū; sniegta iespēja iepazīt dzejas, prozas, fantāzijas un komiksu veidošanas nianšes; popularizēta literatūras daudzveidība jauniešu vidū.

Projekta “Dzejnieks bibliotēkā” ietvaros no 2024. gada 1. janvāra līdz 2024. gada 31. decembrim tika organizētas sešas literāras tikšanās ar latviešu dzejniekiem JCB un tās filiālbibliotēkās, popularizējot mūsdienu latviešu dzeju un veicinot lasītāju interesi par to. Projekta ietvaros rīkotās tikšanās kopumā apmeklēja 208 apmeklētāji. Projekta ietvaros Jūrmalas iedzīvotājiem un viesiem tika nodrošināta iespēja tikties ar latviešu dzejniekiem. Galvenie ieguvumi: veicināta iedzīvotāju interese iepazīt latviešu dzeju; sniegta iespēja klātienē tikties ar latviešu dzejniekiem; veicināta dzejas popularitāte.

Projekts “Rakstnieks un es” sniedza ieguldījumu bērnu un jauniešu lasīšanas veicināšanā, īpaši izceļot latviešu oriģinālliteratūras nozīmi. Projekta ietvaros no 2024. gada 1. janvāra līdz 2024. gada 31. decembrim organizētās literāras tikšanās kopumā apmeklēja 469 bērni un jaunieši. Vislielāko atsaucību guva tikšanās ar rakstniecēm Lindu Nemieru un Dainu Tabūnu. Galvenie ieguvumi: veicināta interese lasīt un iepazīt latviešu literatūru bērnu un jauniešu vidū, kā arī popularizēta lasīšana un latviešu autoru darbi bērnu un jauniešu vidū.

Projekta “Tulkotājs. Grāmata. Bibliotēka” mērķis bija organizēt JCB un tās struktūrvienībās desmit literāras tikšanās ar grāmatu tulkotājiem. Visi plānotie pasākumi tika realizēti, laikā no 2024. gada 1. aprīļa līdz 2024. gada 31. decembrim nodrošinot Jūrmalas iedzīvotājiem un viesiem iespēju tikties ar tulkotājiem. Projekta ietvaros organizētās literāras tikšanās kopumā apmeklēja 409 interesenti. Vislielāko popularitāti guva tikšanās ar aktieri un tulkotāju Gundaru Āboliņu, kuru klātienē apmeklēja 118 interesentu. Galvenie ieguvumi: veicināta sabiedrības interese lasīt un iepazīt pasaules literatūru un sniegta iespēja iepazīt grāmatu tulkotāju darbu un iegūt dziļāku izpratni par tulkošanas procesu.

Projekta “Vēsture grāmatu lappusēs” mērķis bija organizēt JCB un tās struktūrvienībās desmit literāras tikšanās ar latviešu grāmatu autoriem, popularizējot lasīšanu un literatūru. Visi plānotie pasākumi tika realizēti, laikā no 2024. gada 1. aprīļa līdz 2024. gada 31. decembrim nodrošinot Jūrmalas iedzīvotājiem un viesiem iespēju tikties ar latviešu grāmatu autoriem. Projekta ietvaros organizētās tikšanās kopumā apmeklēja 282 interesenti, vislielāko atsaucību guva tikšanās ar rakstnieku Jāni Lejiņu, kuru klātienē apmeklēja 99 interesenti. Galvenie ieguvumi: veicināta sabiedrības interese lasīt un iepazīt latviešu literatūru un sniegta iespēja klātienē tikties ar latviešu grāmatu autoriem.

Projekta “Atrodi sevi citos” ietvaros plānots laikā no 2024. gada 1. septembra līdz 2025. gada 31. decembrim organizēt JCB un tās struktūrvienībās astoņas literāras tikšanās ar latviešu grāmatu autoriem un tulkotājiem, kuru darbi apraksta sociāli jutīgas tēmas – bērnu un jauniešu mentālo veselību, dažādas sabiedrības grupas un to iekļaušanu, palīdzot bērniem un jauniešiem attīstīt empātiju pret citādo caur literatūras prizmu.

Projekta “Literāras sarunas: proza un zinātne” ietvaros plānots laikā no 2025. gada 1. janvāra līdz 2025. gada 31. decembrim JCB organizēt divas literāras tikšanās ar rakstniekiem un literatūrzinātniekiem, kuri piedalās prozas un literatūrzinātnes mijiedarbes projektā “Es esmu...”. Pasākumos tiks rosināts dialogs par konkrēta latviešu literatūras klasiķa personību starp rakstnieku

un literatūrzinātnieku, tādējādi veicinot dziļāku izpratni par klasika dzīvi un darbu, kā arī veidojot ciešāku saikni starp literatūru un tās pētniecību.

Projekts “Literāro pasākumu cikls “Kā top grāmata?” 2” ir iepriekšējā projekta ar tādu pašu nosaukumu turpinājums – JCB Bērnu un jauniešu nodaļas pasākumu cikls, kura ietvaros no 2024. gada 1. septembra līdz 2025. gada 31. decembrim tiks organizētas trīs literāras tikšanās ar grāmatu sagatavošanā iesaistītām personām – dramaturgu, prozas autoru, redaktoru, popularizējot jauniešu auditorijai gan lasīšanu un latviešu literatūru, gan ļaujot radoši darboties un sniegt ieskatu dažādos grāmatu tapšanas procesos.

Projekta “Stāsti bibliotēkā” ietvaros laikā no 2025. gada 1. janvāra līdz 2025. gada 31. decembrim JCB un tās struktūrvienībās notiks astoņas literāras tikšanās ar rakstniekiem – stāstu autoriem. Pasākumu laikā interesentiem būs iespēja tuvāk iepazīt stāstu radīšanas procesu, iegūt dziļāku izpratni par stāstu veidošanas niansēm un žanra īpatnībām.

JCB Bērnu un jauniešu nodaļa no 2024. gada 1. janvāra līdz 2024. gada 31. decembrim īstenoja LNB Atbalsta biedrības projektu **“Iedvesmas bibliotēka 2024”** ar ideju izveidot daudzfunkcionālu sienas dekoru “Burtu Pūķītis”. Projekta mērķis bija radīt pievilcīgu un interaktīvu bibliotēkas vides risinājumu, kas veicinātu bērnu interesi par bibliotēku, grāmatām un lasīšanu, kā arī attīstītu radošumu. Projekta rezultātā māksliniece Gundega Muzikante ir radījusi interaktīvu un daudzfunkcionālu sienas dekoru “Burtu Pūķītis”, kurš apvieno vairākas funkcijas – tas ir gan grāmatu plaukts, tāfele, alfabēta burtu statīvs, gan rotaļlieta, tādējādi iedvesmojot bērnus lasīt, rakstīt, apmeklēt bibliotēku un attīstot radošumu. Projekts radījis pozitīvas pārmaiņas bibliotēkas vidē un interjerā, padarot to dinamisku un pievilcīgāku bērniem, kā arī nostiprinājis bibliotēkas lomu kā izglītības, lasīšanas veicināšanas, radošuma un izklaides centru – jau dažu dienu laikā pēc atklāšanas “Burtu Pūķītis” kļuvis par iecienītu objektu bibliotēkas apmeklētāju vidū.

Projektā “Fotostāsts manai kopienai” laikā no 2024. gada 15. aprīļa līdz 2024. gada 30. oktobrim, sadarbojās mākslas stacija “Dubulti” (kas bija projekta pieteicējs un īstenotājs), Jūrmalas sociālo pakalpojumu centra “Kauguri” Dienas centrs bērniem un Dienas aprūpes centrs bērniem ar funkcionāliem traucējumiem un JCB. Projekta mērķis bija piedalīties bērnu izglītošanā un parādīt viņiem citādu skatījumu uz fotografēšanu, sniegt iespēju saskatīt sevi sociālā kontekstā un pamanīt interesanto savā kopienā. Projektā pieteicās 27 jaunieši vecumā no 9 līdz 14 gadiem, taču dalību turpināja 21 dalībnieks. Izstāžu kuratores Ingas Šteimanis un fotogrāfa Didža Grodza vadītajās nodarbībās jaunieši aktīvi izmēģināja iegūtās zināšanas fotostāstu veidošanā. Projekta noslēgumā tika organizēta fotostāstu izstāde JCB, atspoguļojot jauniešu unikālo skatījumu un stāstus par savu kopienā. Projekts ne tikai stiprināja jauniešu vizuālās stāstniecības prasmes, bet arī veicināja sociālo integrāciju un piederības sajūtu, veicinot bērnu no dažādām sociālajām un etniskajām grupām iesaisti, radošo izpausmi un kopienas saliedētību. Projektu finansēja British Council pārstāvniecība Latvijā projektu konkursa “Mēs savai kopienai” ietvaros, kuru organizēja Latvijas Muzeju biedrība, Latvijas Bibliotēkāju biedrība un UNESCO Latvijas Nacionālā komisija.

Laikā no 2024. gada 1. aprīļa līdz 2026. gada 31. augustam JCB piedalās LNB īstenotajā Erasmus+ projektā **“Digitālās kompetences un informācijpratība bibliotekāriem”**. Projekta ietvaros tiks izstrādāts elektronisks mācību saturs un līdzekļi, lai nodrošinātu bibliotekāru zināšanu un prasmju apmaiņu četrās jomās: informācijpratība; medijpratība; dezinformācija un viltus ziņas; spēliskošana (gamification) bibliotēkās. Projekta ietvaros paredzētas arī praktiskas mācības, kuru laikā eksperti nodos savas zināšanas bibliotekāriem. JCB dalības mērķis ir attīstīt JCB bibliotekāru informācijpratības un andragoģijas prasmes, lai izmantotu tās darbā ar bibliotēku lietotājiem pieaugušo mērķauditorijā.